

ORIENTAREA BĂNCII CENTRALE EUROPENE**din 31 august 2006****de modificare a Orientării BCE/2000/7 privind instrumentele și procedurile de politică monetară ale Eurosistemului****(BCE/2006/12)****(2006/905/CE)**

CONSILIUL GUVERNATORILOR BĂNCII CENTRALE EUROPENE,

ADOPTĂ PREZENTA ORIENTARE:

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 105 alineatul (2) prima liniuță,

Articolul 1

având în vedere Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, în special articolele 12.1 și 14.3 coroborate cu articolul 3.1 prima liniuță, articolul 18.2 și articolul 20 primul paragraf,

întrucât:

Principii, instrumente, proceduri și criterii de punere în aplicare a politicii monetare unice a Eurosistemului

Anexa I la Orientarea BCE/2000/7 din 31 august 2000 privind instrumentele și procedurile de politică monetară ale Eurosistemului ⁽¹⁾ se înlocuiește cu textul anexei la prezenta orientare.

(1) Realizarea unei politici monetare unice determină nevoia de a defini instrumentele și procedurile care urmează să fie folosite de către Eurosistem, format din băncile centrale naționale (BCN) ale statelor membre care au adoptat moneda euro (denumite în continuare state membre participante) și Banca Centrală Europeană (BCE), pentru punerea în aplicare a acestei politici în mod uniform în toate statele membre participante.

*Articolul 2***Verificare**

BCN transmit către BCE până la 20 septembrie 2006, informații detaliate cu privire la textele și modalitățile prin care intenționează să se conformeze prezentei orientări.

(2) BCE este investită cu autoritatea de a adopta orientările necesare pentru punerea în aplicare a politicii monetare unice a Eurosistemului și BCN au obligația de a acționa în conformitate cu aceste orientări.

*Articolul 3***Intrare în vigoare**

(3) Modificările recente aduse definiției și punerii în aplicare a politicii monetare unice a Eurosistemului, în special introducerea activelor netranzaționabile pe lista unică a garanțiilor eligibile pentru operațiunile de credit ale Eurosistemului, trebuie să se reflecte în mod corespunzător prin înlocuirea anexei I la orientarea BCE privind instrumentele și procedurile de politică monetară ale Eurosistemului care este în vigoare în prezent,

Prezenta orientare intră în vigoare în a doua zi de la data adoptării sale. Articolul 1 se aplică de la 1 ianuarie 2007.

⁽¹⁾ JO L 310, 11.12.2000, p. 1. Orientare modificată ultima dată prin Orientarea BCE/2005/17 (JO L 30, 2.2.2006, p. 26).

Articolul 4

Adoptată la Frankfurt pe Main, 31 august 2006.

Destinatari

Pentru Consiliul guvernatorilor BCE

Președintele BCE

Jean-Claude TRICHET

Prezenta orientare se adresează BCN ale statelor membre participante.

ANEXĂ

Punerea în aplicare a politicii monetare în zona euro — Documentația generală privind instrumentele și procedurile de politică monetară ale Eurosistemului

CUPRINS

Introducere	62
 CAPITOLUL 1	
Prezentare generală a cadrului politicii monetare	63
1.1. Sistemul European al Băncilor Centrale	63
1.2. Obiectivele Eurosistemului	63
1.3. Instrumentele de politică monetară ale Eurosistemului	63
1.3.1. Operațiuni de piață monetară (operațiuni de open market)	63
1.3.2. Facilități permanente	65
1.3.3. Rezerve minime obligatorii	65
1.4. Contrapărți	65
1.5. Active suport	65
1.6. Modificări ale cadrului politicii monetare	65
 CAPITOLUL 2	
Contrapărți eligibile	66
2.1. Criterii generale de eligibilitate	66
2.2. Selectarea contrapărților pentru licitații rapide și operațiuni bilaterale	66
2.3. Sancțiuni în caz de neîndeplinire a obligațiilor de către contrapărți	67
2.4. Suspendarea sau excluderea pe motive prudențiale	68
 CAPITOLUL 3	
Operațiuni de piață monetară	69
3.1. Tranzacții reversibile	69
3.1.1. Considerații generale	69
3.1.2. Operațiuni principale de refinanțare	69
3.1.3. Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung	70
3.1.4. Operațiuni de ajustare sub formă de tranzacții reversibile	70
3.1.5. Operațiuni structurale sub formă de tranzacții reversibile	71
3.2. Tranzacții simple	71
3.3. Emiterea de certificate de creanță de către BCE	72
3.4. Swap-uri valutare	73
3.5. Atragerea de depozite la termen	74
 CAPITOLUL 4	
Facilități permanente	75
4.1. Facilitatea de creditare marginală	75
4.2. Facilitatea de depozit	76
 CAPITOLUL 5	
Proceduri	78
5.1. Proceduri de licitație	78
5.1.1. Considerații generale	78
5.1.2. Calendarul licitațiilor	79
5.1.3. Anunțarea licitației	81
5.1.4. Pregătirea și transmiterea ofertelor de participare la licitație de către contrapărți	82

5.1.5.	Proceduri de alocare în cadrul licitației	83
5.1.6.	Anunțarea rezultatelor licitației	85
5.2.	Proceduri bilaterale	86
5.3.	Proceduri de decontare	87
5.3.1.	Considerații generale	87
5.3.2.	Decontarea operațiunilor de piață monetară	88
5.3.3.	Proceduri la închiderea zilei	88

CAPITOLUL 6

Active eligibile		89
6.1.	Considerații generale	89
6.2.	Cerințe de eligibilitate pentru activele suport	89
6.2.1.	Criterii de eligibilitate pentru activele tranzacționabile	89
6.2.2.	Criterii de eligibilitate pentru activele netranzacționabile	92
6.2.3.	Cerințe suplimentare pentru utilizarea activelor eligibile	93
6.3.	Mecanismul Eurosistemului de evaluare a creditului	96
6.3.1.	Domeniu de aplicare și elemente	96
6.3.2.	Stabilirea standardelor înalte de creditare pentru activele tranzacționabile	97
6.3.3.	Stabilirea standardelor înalte de creditare pentru activele netranzacționabile	98
6.3.4.	Criterii de acceptare pentru sistemele de evaluare a creditului	100
6.3.5.	Monitorizarea performanțelor sistemelor de evaluare a creditului	101
6.4.	Măsuri de control al riscurilor	101
6.4.1.	Principii generale	102
6.4.2.	Măsuri de control al riscurilor pentru activele tranzacționabile	104
6.4.3.	Măsuri de control al riscurilor pentru activele netranzacționabile	106
6.5.	Principii de evaluare a activelor suport	107
6.6.	Utilizarea activelor eligibile în operațiuni transfrontaliere	108
6.6.1.	Modelul băncilor centrale corespondente	108
6.6.2.	Legături între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare	110

CAPITOLUL 7

Rezerve minime obligatorii	111
7.1. Considerații generale	111
7.2. Instituții supuse obligației de constituire a rezervelor minime obligatorii	111
7.3. Determinarea rezervelor minime obligatorii	112
7.4. Constituirea rezervelor minime obligatorii	113
7.5. Raportarea, confirmarea și verificarea bazei de calcul a rezervelor	114
7.6. Neîndeplinirea obligațiilor privind rezervele minime obligatorii	115

ANEXE

1.	Exemple de operațiuni și proceduri de politică monetară	116
2.	Glosar	125
3.	Selectarea contrapărților pentru operațiuni de intervenție pe piața valutară și pentru operațiuni de swap valutar în scopuri de politică monetară	133
4.	Mecanismul Băncii Centrale Europene de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar	134
5.	Site-urile Eurosistemului	140
6.	Proceduri și sancțiuni care se aplică în cazul neîndeplinirii obligațiilor de către contrapărți	141
7.	Constituirea de garanții opozabile asupra creanțelor private	143

LISTA CASETELOR, GRAFICELOR ȘI TABELELOR

Casete

1.	Emiterea de certificate de creanță de către BCE	73
2.	Swap-uri valutare	74
3.	Etapele operaționale pentru procedurile de licitație	79
4.	Alocarea în cadrul licitațiilor la rată fixă	83
5.	Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă în euro	84
6.	Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă cu swap valutar	85
7.	Măsuri de control al riscurilor	103
8.	Calcularea apelurilor în marjă	106
9.	Baza de calcul și ratele rezervelor minime obligatorii	113
10.	Calcularea remunerării depozitelor de rezerve minime obligatorii	114

Grafice

1.	Cronologia obișnuită a etapelor operaționale în cadrul licitațiilor standard [orele sunt menționate conform orei BCE (CET)]	80
2.	Cronologia obișnuită a etapelor operaționale în cadrul licitațiilor rapide	80
3.	Modelul băncilor centrale corespondente	108
4.	Legături între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare	109

Tabele

1.	Operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului	64
2.	Zile de tranzacționare obișnuite pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung	80
3.	Date obișnuite de decontare a operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului	87
4.	Active eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului	94
5.	Evaluări implicite ale creditului pentru emitenți, debitori sau garanți care sunt administrații regionale, autorități locale și organisme din sectorul public aflate în zona euro, fără o evaluare a creditului de către o ECAI	98
6.	Categorii de lichiditate pentru activele tranzacționabile	104
7.	Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate activelor tranzacționabile eligibile în privința instrumentelor cu cupon fix și a instrumentelor cu cupon zero	105
8.	Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate titlurilor de creanță tranzacționabile eligibile cu rată invers-variabilă	105
9.	Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate creanțelor private cu plăți ale dobânzii la rată fixă	107

ABREVIERI

BCE	Banca Centrală Europeană
BCN	bancă centrală națională
CE	Comunitatea Europeană
CEE	Comunitatea Economică Europeană
CET	ora Europei Centrale
DCC	Directiva privind cerințele de capital
DCIVM	depozitar central internațional de valori mobiliare
DCVM	depozitar central de valori mobiliareE
CAF	mecanismul Eurosistemului de evaluare a creditelor
ECAI	agenție internațională de rating
FPM	fond de pe piața monetară
IC	instituții de credit
ICAS	sistem intern de evaluare a creditului
DC	credit pe parcursul zilei (<i>intraday credit</i>)
IFM	instituție financiară monetară
IR	instrument de rating
IRB	sistem intern de ratinguri
ISIN	număr internațional de identificare a valorilor mobiliare
MBCC	modelul băncilor centrale corespondente
OPCVM	organisme de plasament colectiv în valori mobiliare
PD	probabilitate de nerambursare
PSE	organism din sectorul public
RL	restul lumii
RMBD	titlu de creanță garantat cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private
RTGS	decontare pe bază brută în timp real
SSS	sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare
SEBC	Sistemul European al Băncilor Centrale
SEC 95	Sistemul European de Conturi 1995
SEE	Spațiul Economic European
TARGET	sistem transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real
UE	Uniunea Europeană

Introducere

Prezentul document definește cadrul operațional ales de Eurosistem (*) pentru politica monetară unică în zona euro. Documentul, care face parte din cadrul juridic al Eurosistemului pentru instrumentele și procedurile de politică monetară, constituie „Documentația generală” privind instrumentele și procedurile de politică monetară ale Eurosistemului, destinată, în special, să furnizeze contrapărților informațiile de care au nevoie cu privire la cadrul politicii monetare a Eurosistemului.

Documentația generală în sine nu conferă drepturi și nu impune obligații contrapărților. Raportul juridic dintre Eurosistem și contrapărțile sale se bazează pe contracte și reglementări administrative corespunzătoare.

Prezentul document este împărțit în șapte capitole: capitolul 1 oferă o prezentare generală a cadrului operațional al politicii monetare a Eurosistemului. În capitolul 2 sunt precizate criteriile de eligibilitate pentru contrapărțile care iau parte la operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului. Capitolul 3 descrie operațiunile de piață monetară, iar capitolul 4 prezintă facilitățile permanente aflate la dispoziția contrapărților. Capitolul 5 precizează procedurile aplicate în executarea operațiunilor de politică monetară. În capitolul 6 sunt definite criteriile de eligibilitate pentru activele suport folosite în cadrul operațiunilor de politică monetară. Capitolul 7 prezintă regimul rezervelor minime obligatorii din cadrul Eurosistemului.

Anexele conțin exemple de operațiuni de politică monetară, un glosar, criteriile de selectare a contrapărților pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară, o prezentare a mecanismului Băncii Centrale Europene de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar, o listă a site-urilor Eurosistemului și o descriere a procedurilor și sancțiunilor care se aplică în caz de neîndeplinire a obligațiilor de către contrapărți și a cerințelor juridice suplimentare pentru constituirea unei garanții valabile asupra creanțelor provenite din credit atunci când acestea sunt utilizate ca garanție în Eurosistem.

(*) Consiliul guvernantilor Băncii Centrale Europene a convenit să folosească termenul „Eurosistem” pentru a denumi componentele Sistemului European al Băncilor Centrale care îndeplinesc misiunile fundamentale ale acestuia, adică Banca Centrală Europeană și băncile centrale naționale ale statelor membre care au adoptat moneda unică în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.

CAPITOLUL 1

PREZENTARE GENERALĂ A CADRULUI POLITICII MONETARE

1.1. Sistemul European al Băncilor Centrale

Sistemul European al Băncilor Centrale (SEBC) este format din Banca Centrală Europeană (BCE) și din băncile centrale naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene (UE) ⁽¹⁾. Activitățile SEBC se desfășoară în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene (Tratat) și cu Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (Statutul SEBC). SEBC este condus de organele de decizie ale BCE. În acest sens, Consiliul guvernatorilor BCE este responsabil cu formularea politicii monetare, în timp ce Comitetul executiv este responsabil cu punerea în aplicare a politicii monetare în conformitate cu deciziile adoptate și cu orientările stabilite de Consiliul guvernatorilor. În măsura în care este posibil și adecvat și în vederea asigurării eficienței operaționale, BCE apelează la băncile centrale naționale ⁽²⁾ pentru a efectua operațiunile care intră în competența Eurosistemului. Operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului se execută în termeni și condiții uniforme în toate statele membre ⁽³⁾.

1.2. Obiectivele Eurosistemului

Obiectivul principal al Eurosistemului este menținerea stabilității prețurilor, astfel cum este definit la articolul 105 din Tratat. Fără a aduce atingere obiectivului principal privind stabilitatea prețurilor, Eurosistemul trebuie să susțină politicile economice generale din Comunitatea Europeană. În vederea îndeplinirii obiectivelor sale, Eurosistemul trebuie să acționeze în conformitate cu principiul unei economii de piață deschise, în care concurența este liberă, favorizând alocarea eficientă a resurselor.

1.3. Instrumentele de politică monetară ale Eurosistemului

Pentru a-și atinge obiectivele, Eurosistemul are la dispoziție un set de instrumente de politică monetară; Eurosistemul desfășoară operațiuni de piață monetară, oferă facilități permanente și impune instituțiilor de credit constituirea de rezerve minime obligatorii în conturile deschise în cadrul Eurosistemului.

1.3.1. Operațiuni de piață monetară

Operațiunile de piață monetară joacă un rol important în politica monetară a Eurosistemului având ca scop controlarea ratelor dobânzilor, gestionarea situației lichidităților pe piață și indicarea orientării politicii monetare. Eurosistemul dispune de cinci tipuri de instrumente pentru efectuarea operațiunilor de piață monetară. Cel mai important instrument este reprezentat de tranzacțiile reversibile (aplicabile pe baza contractelor de report sau a creditelor garantate). Eurosistemul poate folosi și *tranzacții simple*, *emiterea de certificate de creanță*, *operațiuni de swap valutare* și *atragerea de depozite la termen*. Operațiunile de piață monetară sunt inițiate de BCE, care decide, de asemenea, ce instrumente trebuie să se folosească și care sunt termenii și condițiile de efectuare a acestor operațiuni. Aceste operațiuni se pot efectua prin licitații standard, licitații rapide sau proceduri bilaterale ⁽⁴⁾. În ceea ce privește obiectivele, periodicitatea și procedurile lor, operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului se împart în următoarele patru categorii (a se vedea și tabelul 1):

⁽¹⁾ Se observă că băncile centrale naționale ale statelor membre care nu au adoptat moneda unică în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene (Tratat) își păstrează propriile competențe în domeniul politicii monetare în conformitate cu legislația națională și, prin urmare, nu sunt implicate în realizarea politicii monetare unice.

⁽²⁾ În cadrul prezentului document, termenul „bănci centrale naționale” se referă la băncile centrale naționale ale statelor membre care au adoptat moneda unică în conformitate cu Tratatul.

⁽³⁾ În cadrul prezentului document, termenul „stat membru” se referă la un stat membru care a adoptat moneda unică în conformitate cu Tratatul.

⁽⁴⁾ Diferitele proceduri de executare a operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului, adică licitații standard, licitații rapide și proceduri bilaterale sunt descrise în capitolul 5. În cazul *licitațiilor standard*, intervalul de timp maxim dintre momentul anunțării licitației și cel al certificării rezultatului alocării este de 24 de ore. Toate contrapărțile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate menționate la punctul 2.1 pot participa la licitațiile standard. *Licitațiile rapide* se desfășoară într-un interval de timp de 90 de minute. Eurosistemul poate selecta un număr limitat de contrapărți pentru participarea la licitațiile rapide. Termenul „proceduri bilaterale” se referă la cazurile în care Eurosistemul efectuează o tranzacție cu una sau câteva contrapărți, fără a folosi proceduri de licitație. Procedurile bilaterale includ operațiuni executate la bursa de valori sau prin intermediul agenților de piață.

Tabelul 1

Operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului

Operațiuni de politică monetară	Tipuri de tranzacții		Scadență	Frecvență	Procedură
	Furnizare de lichidități	Absorbție de lichidități			
Operațiuni de piață monetară					
Operațiuni principale de refinanțare	Tranzacții reversibile	–	O săptămână	Săptămânal	Licitații standard
Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung	Tranzacții reversibile	–	Trei luni	Lunar	Licitații standard
Operațiuni de ajustare	Tranzacții reversibile Swap-uri valutare	Tranzacții reversibile Atragerea de depozite la termen Swap-uri valutare	Nestandardizat	Neregulat	Licitații rapide Proceduri bilaterale
	Cumpărări simple	Vânzări simple	–	Neregulat	Proceduri bilaterale
Operațiuni structurale	Tranzacții reversibile	Emiterea de certificate de creanță	Standardizat/ Nestandardizat	Regulat și neregulat	Licitații standard
	Cumpărări simple	Vânzări simple	–	Neregulat	Proceduri bilaterale
Facilități permanente					
Facilitatea de creditare marginală	Tranzacții reversibile	–	Overnight	Acces la discreția contrapărților	
Facilitate de depozit	–	Depozite	Overnight	Acces la discreția contrapărților	

— *Operațiunile principale de refinanțare* sunt tranzacții reversibile, periodice, în vederea furnizării de lichidități, efectuate cu o frecvență săptămânală și având în mod obișnuit o scadență de o săptămână. Aceste operațiuni se efectuează de băncile centrale naționale pe baza licitațiilor standard. Operațiunile principale de refinanțare joacă un rol fundamental în realizarea obiectivelor operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului și constituie modalitatea principală de refinanțare a sectorului financiar.

— *Operațiunile de refinanțare pe termen mai lung* sunt tranzacții reversibile în vederea furnizării de lichidități, efectuate cu o frecvență lunară și având în mod obișnuit o scadență de trei luni. Aceste operațiuni au scopul de a oferi contrapărților refinanțări suplimentare pe termen mai lung și se efectuează de băncile centrale naționale prin intermediul licitațiilor standard. De regulă, Eurosistemul nu folosește această categorie de operațiuni pentru a transmite semnale pieței și, prin urmare, efectuează operațiunile, în general, la ratele care îi sunt propuse.

— *Operațiunile de ajustare* se execută ad-hoc, în scopul de a gestiona situația lichidităților pe piață și de a controla ratele dobânzilor, în special pentru a atenua efectele asupra ratelor dobânzilor determinate de fluctuații neașteptate ale lichidităților de pe piață. Operațiunile de ajustare se execută, în principal, sub formă de tranzacții reversibile, dar pot lua și forma tranzacțiilor simple, a operațiunilor de swap valutare și a atragerii de depozite la termen. Instrumentele și procedurile aplicate în efectuarea operațiunilor de ajustare sunt adaptate tipurilor de tranzacții și obiectivelor specifice urmărite în cadrul operațiunilor. Operațiunile de ajustare sunt executate, în mod normal, de băncile centrale naționale, prin licitații rapide sau proceduri bilaterale. Consiliul guvernatorilor BCE decide dacă, în cazuri excepționale, operațiunile bilaterale de ajustare pot fi efectuate de BCE însăși.

— În plus, Eurosistemul poate efectua *operațiuni structurale* prin emiterea de certificate de creanță, tranzacții reversibile și tranzacții simple. Aceste operațiuni sunt efectuate atunci când BCE dorește să ajusteze poziția structurală a Eurosistemului față de sectorul financiar (în mod regulat sau neregulat). Operațiunile structurale sub formă de tranzacții reversibile și de emitere de titluri de creanță sunt efectuate de băncile centrale naționale prin intermediul licitațiilor standard. Operațiunile structurale sub formă de tranzacții simple sunt executate prin proceduri bilaterale.

1.3.2. *Facilități permanente*

Scopul facilităților permanente este de a furniza și de a absorbi lichidități overnight, de a indica orientarea generală a politicii monetare și de a limita ratele dobânzilor overnight de pe piața. Contrapărțile eligibile pot dispune, din proprie inițiativă, de două facilități permanente, sub rezerva respectării anumitor condiții de acces de ordin operațional (a se vedea și tabelul 1):

- Contrapărțile pot folosi *facilitatea de creditare marginală* pentru a obține lichidități overnight de la băncile centrale naționale în schimbul unor active eligibile. În condiții normale, nu există limite de creditare sau alte restricții privind accesul contrapărților la această facilitate, cu excepția cerinței de a prezenta suficiente active suport. Rata dobânzii aferentă facilității de creditare marginală constituie, de regulă, limita superioară a ratei dobânzii overnight pe piață.
- Contrapărțile pot folosi *facilitatea de depozit* pentru a plasa depozite overnight la băncile centrale naționale. În condiții normale, nu există limite de depozit sau alte restricții privind accesul contrapărților la această facilitate. Rata dobânzii pentru facilitatea de depozit constituie, de regulă, limita inferioară a ratei dobânzii overnight pe piață.

Facilitățile permanente sunt administrate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale.

1.3.3. *Rezerve minime obligatorii*

Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului se aplică instituțiilor de credit din zona euro și are ca scop principal stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară și crearea (sau accentuarea) unui deficit structural de lichidități. Obligația de constituire a rezervelor minime pentru fiecare instituție se determină în funcție de elementele din bilanțul acesteia. În vederea îndeplinirii obiectivului de stabilizare a ratelor dobânzilor, regimul rezervelor minime obligatorii din cadrul Eurosistemului permite instituțiilor să folosească mecanismul de determinare a valori medii. Îndeplinirea obligației de constituire a rezervelor minime se apreciază pe baza mediei zilnice a rezervelor minime obligatorii constituite de instituția respectivă pe perioada de aplicare. Rezervele obligatorii constituite ale unei instituții se remunerează la rata dobânzii aferentă operațiunilor principale de refinanțare ale Eurosistemului.

1.4. **Contrapărți**

Cadrul politicii monetare a Eurosistemului este definit astfel încât să asigure participarea unei game largi de contrapărți. Instituțiile obligate să constituie rezervele obligatorii în conformitate cu articolul 19.1 din Statutul SEBC pot avea acces la facilitățile permanente și pot participa la operațiunile de piață monetară efectuate prin intermediul licitațiilor standard. Eurosistemul poate alege un număr limitat de contrapărți pentru a participa la operațiunile de ajustare. În ceea ce privește tranzacțiile simple, sfera contrapărților nu este limitată *a priori*. În ceea ce privește operațiunile de swap valutar efectuate în cadrul politicii monetare, se folosesc participanții activi pe piața valutară. Sfera contrapărților care participă la aceste operațiuni este limitată la instituțiile alese pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară care se află în zona euro.

1.5. **Active suport**

În temeiul articolului 18.1 din Statutul SEBC, toate operațiunile de creditare din cadrul Eurosistemului (adică operațiuni de politică monetară în vederea furnizării de lichidități și credit pe parcursul zilei) trebuie să se bazeze pe o garanție adecvată. Eurosistemul acceptă o gamă largă de active drept suport pentru operațiunile sale. Eurosistemul a dezvoltat un cadru unic pentru garanțiile eligibile care este comun tuturor operațiunilor de creditare ale Eurosistemului (denumit, de asemenea, „Lista unică”). La 1 ianuarie 2007, acest cadru unic va înlocui sistemul bazat pe două categorii de active care a funcționat de la începutul Uniunii Economice și Monetare. Cadrul unic cuprinde activele tranzacționabile și netranzacționabile care îndeplinesc criteriile de eligibilitate uniforme în întreaga zonă euro, specificate de Eurosistem. Cu excepția faptului că activele netranzacționabile nu sunt utilizate de Eurosistem în tranzacțiile simple, în ceea ce privește calitatea activelor și eligibilitatea acestora pentru diferitele tipuri de operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului nu se face distincție între activele tranzacționabile și netranzacționabile. Toate activele eligibile pot fi utilizate pentru operațiuni transfrontaliere prin intermediul modelului băncilor centrale corespondente (MBCC), iar, în cazul activelor tranzacționabile, prin intermediul legăturilor eligibile între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) din UE.

1.6. **Modificări ale cadrului politicii monetare**

Consiliul guvernatorilor BCE poate schimba, în orice moment, instrumentele, condițiile, criteriile și procedurile de executare a operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului.

CAPITOLUL 2

CONTRAPĂRȚI ELIGIBILE

2.1. Criterii generale de eligibilitate

Contrapărțile în cadrul operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului trebuie să îndeplinească anumite criterii de eligibilitate ⁽¹⁾. Aceste criterii sunt definite astfel încât să se permită accesul unei game largi de instituții la operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului, consolidând tratamentul egal al instituțiilor din zona euro și asigurând respectarea de către contrapărți a anumitor cerințe operaționale și prudențiale:

- Numai instituțiile supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului în conformitate cu articolul 19.1 din Statutul SEBC sunt eligibile să devină contrapărți. Instituțiile care sunt scutite de obligațiile lor în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului (a se vedea punctul 7.2) nu sunt eligibile pentru a deveni contrapărți pentru facilitățile permanente și operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului.
- Contrapărțile trebuie să prezinte o situație financiară solidă. Acestea trebuie să fie supuse cel puțin unei forme de supraveghere armonizate la nivelul UE/SEE, supraveghere efectuată de către autoritățile naționale ⁽²⁾. Cu toate acestea, instituțiile cu o situație financiară solidă supuse unei supravegheri naționale nearmonizate, de un nivel comparabil, pot fi acceptate drept contrapărți, de exemplu, sucursalele stabilite în zona euro ale instituțiilor al căror sediu principal se află în afara Spațiului Economic European (SEE).
- Contrapărțile trebuie să îndeplinească toate criteriile operaționale specificate în dispozițiile contractuale sau ale reglementărilor administrative relevante aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), astfel încât să se asigure desfășurarea eficientă a operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului.

Aceste criterii generale de eligibilitate sunt uniforme în zona euro. Instituțiile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate pot:

- să aibă acces la facilitățile permanente ale Eurosistemului
- și
- să participe la operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului prin intermediul licitațiilor standard.

O instituție poate avea acces la facilitățile permanente ale Eurosistemului și la operațiunile de piață monetară pe bază de licitații standard numai prin intermediul băncii centrale naționale a statului membru în care această instituție este stabilită. În cazul în care o instituție are unități (sediul social sau sucursale) în mai multe state membre, fiecare unitate are acces la aceste operațiuni prin intermediul băncii centrale naționale a statului membru în care este situată, ținând cont de faptul că ofertele de participare la licitație ale unei instituții pot fi prezentate în fiecare stat membru numai de o singură unitate (fie de către sediul social, fie de către o sucursală desemnată).

2.2. Selectarea contrapărților pentru licitații rapide și operațiuni bilaterale

În cazul tranzacțiilor simple, sfera contrapărților nu este limitată *a priori*.

În cazul operațiunilor de swap valutar executate în scopuri de politică monetară, contrapărțile trebuie să fie în măsură să desfășoare eficient operațiuni de schimb valutar de mare volum, indiferent de condițiile de piață monetară. Sfera contrapărților eligibile pentru operațiunile de swap valutar corespunde contrapărților aflate în zona euro care sunt selectate pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară. Criteriile și procedurile aplicate la selectarea contrapărților pentru operațiunile de intervenție pe piața valutară sunt prezentate în anexa 3.

Pentru alte operațiuni efectuate prin intermediul licitațiilor rapide și a procedurilor bilaterale (operațiuni de ajustare sub formă de tranzacții reversibile și atragerea de depozite la termen), fiecare bancă centrală națională selectează un grup de contrapărți dintre instituțiile stabilite în statul membru în cauză și care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate privind contrapărțile. În acest sens, criteriul principal de selecție este activitatea de pe piața monetară. Alte criterii care pot fi luate în considerare sunt, de exemplu, eficiența biroului de tranzacționare și potențialul de licitare.

⁽¹⁾ În cazul tranzacțiilor simple, sfera contrapărților nu este limitată *a priori*.

⁽²⁾ Supravegherea armonizată a instituțiilor de credit se bazează pe Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare), *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO) L 177 din 30 iunie 2006, p. 1.

În cazul licitațiilor rapide și al operațiunilor bilaterale, băncile centrale naționale tratează exclusiv cu contrapărțile incluse pe lista contrapărților selectate pentru operațiunile de ajustare. În cazul în care, din motive operaționale, o bancă centrală națională nu poate trata în cazul fiecărei operațiuni cu toate aceste contrapărți, selectarea contrapărților din statul membru în cauză se bazează pe o schemă de rotație care să asigure un acces echitabil.

Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de ajustare pot fi efectuate de BCE însăși. În cazul în care BCE ar efectua operațiunile bilaterale, selectarea contrapărților ar fi făcută de BCE dintre contrapărțile din zona euro care sunt eligibile pentru licitații rapide și operațiuni bilaterale, conform unei scheme de rotație care să asigure un acces echitabil.

2.3. Sancțiuni în caz de neîndeplinire a obligațiilor de către contrapărți

BCE impune sancțiuni, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2532/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 cu privire la atribuțiile Băncii Centrale Europene în materie de sancțiuni ⁽¹⁾, Regulamentul (CE) nr. 2157/1999 al Băncii Centrale Europene din 23 septembrie 1999 privind competența Băncii Centrale Europene de a impune sancțiuni (BCE/1999/4) ⁽²⁾, Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind aplicarea rezervelor obligatorii de către Banca Centrală Europeană ⁽³⁾, astfel cum a fost modificat, precum și Regulamentul (CE) nr. 1745/2003 al Băncii Centrale Europene din 12 septembrie 2003 privind aplicarea rezervelor minime obligatorii (BCE/2003/9) ⁽⁴⁾, instituțiilor care nu-și îndeplinesc obligațiile ce decurg din regulamentele și deciziile BCE privind aplicarea rezervelor minime obligatorii. Sancțiunile relevante și normele procedurale de aplicare a acestora sunt prevăzute de regulamentele menționate anterior. În plus, în cazul unor încălcări grave ale cerințelor privind rezervele minime obligatorii, Eurosistemul poate suspenda participarea contrapărților la operațiunile de piață monetară.

În conformitate cu dispozițiile contractuale sau ale reglementărilor administrative aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), Eurosistemul poate impune și impune penalități financiare contrapărților sau suspenda participarea acestora la operațiunile de piață monetară, în cazul în care contrapărțile nu îndeplinesc obligațiile ce decurg din contractele încheiate sau reglementările administrative aplicate de băncile centrale naționale (sau de BCE), după cum se prevede în continuare.

Cele de mai sus se referă la cazurile de încălcare a normelor privind licitația (în cazul în care o contraparte nu poate transfera o cantitate suficientă de active suport în vederea decontării cantității de lichidități care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de furnizare de lichidități sau în cazul în care nu poate livra o cantitate suficientă de numerar în vederea decontării sumei care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de absorbție de lichidități), precum și de încălcare a normelor privind tranzacțiile bilaterale (în cazul în care o contraparte nu este în măsură să livreze o cantitate suficientă de active suport eligibile sau dacă nu poate livra o cantitate suficientă de numerar în vederea decontării sumei convenite în tranzacțiile bilaterale).

Se au în vedere și în cazurile în care o contraparte nu respectă normele de folosire a activelor suport (în cazul în care o contraparte folosește active care nu sunt eligibile sau au devenit neeligibile sau care nu pot fi utilizate de către contrapartea în cauză, de exemplu, din cauza existenței unor legături strânse între emitent/garant și contraparte sau în cazul în care există identitate între aceștia), precum și în cazul în care nu se respectă regulile procedurilor de la închiderea zilei și condițiile de acces la facilitatea de creditare marginală (în cazul în care o contraparte al cărei cont de decontare are un sold negativ la închiderea zilei nu îndeplinește condițiile de acces la facilitatea de creditare marginală).

În plus, măsura suspendării luată față de o contraparte care nu își îndeplinește obligațiile poate fi aplicată sucursalelor aceleiași instituții stabilite în alte state membre. Atunci când, în mod excepțional, această măsură se impune datorită gravității neîndeplinirii obligațiilor, dată fiind, de exemplu, frecvența sau durata acestei situații, accesul contrapărții la toate operațiunile viitoare de politică monetară poate fi suspendat, pentru o perioadă de timp determinată.

Penalitățile financiare impuse de băncile centrale naționale în caz de nerespectare a normelor referitoare la licitații, tranzacții bilaterale, active suport, proceduri la închiderea zilei sau condiții de acces la facilitatea de creditare marginală se calculează la o rată de penalizare predeterminată (în conformitate cu anexa 6).

⁽¹⁾ JO L 318, 27 noiembrie 1998, p. 4.

⁽²⁾ JO L 264, 12 octombrie 1999, p. 21.

⁽³⁾ JO L 318, 27 noiembrie 1998, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 250, 2 octombrie 2003, p. 10.

2.4. **Suspendarea sau excluderea în virtutea principiului prudenței**

În conformitate cu dispozițiile contractuale sau ale reglementărilor administrative aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), Eurosistemul poate suspenda sau exclude accesul contrapărților la instrumentele de politică monetară în virtutea principiului prudenței.

În plus, măsurile de suspendare sau de excludere a contrapărților pot fi luate în anumite cazuri de neîndeplinire a obligațiilor de către o contraparte astfel cum au fost definite în contractele sau reglementările administrative aplicate de băncile centrale naționale.

CAPITOLUL 3

Operațiuni de piață monetară

Operațiunile de piață monetară joacă un rol important în politica monetară a Eurosistemului. Acestea sunt folosite pentru controlarea ratelor dobânzii, gestionarea situației lichidităților pe piață și indicarea orientării politicii monetare. În funcție de obiectivele, periodicitatea și procedurile lor, operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului pot fi împărțite în patru categorii: operațiuni principale de refinanțare, operațiuni de refinanțare pe termen mai lung, operațiuni de ajustare și operațiuni structurale. În ceea ce privește instrumentele folosite, tranzacțiile reversibile reprezintă principalul instrument al Eurosistemului de pe piața monetară, putând fi utilizate în toate cele patru categorii de operațiuni, în timp ce certificatele de creanță pot fi folosite în operațiuni structurale de absorbție de lichidități. În plus, Eurosistemul are la dispoziție alte trei instrumente pentru efectuarea operațiunilor de ajustare: tranzacții simple, swap valutar și atragerea de depozite la termen. În următoarele secțiuni sunt prezentate, în detaliu, caracteristicile specifice diferitelor tipuri de instrumente de piață monetară folosite de Eurosistem.

3.1. Tranzacții reversibile

3.1.1. Considerații generale

Tipul instrumentului

Tranzacțiile reversibile se referă la operațiunile prin care Eurosistemul cumpără sau vinde active eligibile în cadrul unor contracte de report sau efectuează operațiuni de creditare garantate cu active eligibile folosite drept garanție. Tranzacțiile reversibile se utilizează pentru operațiunile principale de refinanțare și pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung. În plus, Eurosistemul poate folosi tranzacțiile reversibile pentru operațiunile structurale și de ajustare.

Natura juridică

Băncile centrale naționale pot efectua tranzacții reversibile fie sub formă de contracte de report (adică proprietatea asupra activului este transferată creditorului, iar părțile convin totodată să efectueze operațiunea inversă prin retransferarea activului către debitor la o dată ulterioară), fie sub formă de credite garantate (adică se constituie un drept de garanție care poate fi executat asupra activelor, dar, sub rezerva executării obligației de rambursare a creditului, activul rămâne în proprietatea debitorului). Dispozițiile contractuale aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), conțin prevederi suplimentare privind tranzacțiile reversibile sub formă de contracte de report. Dispozițiile privind tranzacțiile reversibile sub formă de credite garantate țin seama de diferitele proceduri și formalități necesare pentru a permite constituirea și valorificarea ulterioară a dreptului de garanție (de exemplu, o garanție reală mobilă, o cesiune sau sarcină), care se aplică în diferite jurisdicții.

Condiții privind dobânda

Diferența dintre prețul de cumpărare și prețul de răscumpărare în cadrul unui contract de report corespunde dobânzii aferente sumei de bani dată sau luată cu împrumut pe perioada până la scadența operațiunii, adică prețul de răscumpărare include dobânda datorată la scadență. Rata dobânzii pentru o tranzacție reversibilă sub forma unui credit garantat se determină prin aplicarea ratei dobânzii specificate la valoarea creditului până la scadența operațiunii. Rata dobânzii care se aplică operațiunilor de piață monetară reversibile ale Eurosistemului este o rată a dobânzii simple, cu convenția privind numărul de zile „număr de zile/360”.

3.1.2. Operațiuni principale de refinanțare

Operațiunile principale de refinanțare sunt cele mai importante operațiuni de piață monetară ale Eurosistemului și joacă un rol central în realizarea obiectivelor de control al ratelor dobânzilor, de gestionare a situației lichidităților de pe piață și de indicare a orientării generale a politicii monetare. Aceste operațiuni constituie, de asemenea, modalitatea principală de refinanțare a sectorului financiar.

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor principale de refinanțare se pot rezuma după cum urmează:

— sunt operațiuni reversibile de furnizare de lichidități;

- sunt efectuate cu o frecvență săptămânală ⁽¹⁾;
- în general, au o scadență de o săptămână ⁽²⁾;
- sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- sunt efectuate prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
- toate contrapărțile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru operațiunile principale de refinanțare;
- și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu capitolul 6) sunt eligibile ca active suport pentru operațiunile principale de refinanțare.

3.1.3. Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung

Eurosistemul efectuează, de asemenea, în mod regulat, operațiuni de refinanțare având, în general, o scadență de trei luni, care vizează furnizarea unei refinanțări suplimentare pe termen mai lung a sectorului financiar. Aceste operațiuni reprezintă numai o mică parte din volumul global de refinanțare. De regulă, Eurosistemul nu folosește aceste operațiuni pentru a transmite semnale pieței, și acceptă, prin urmare, ratele care îi sunt propuse. În consecință, operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se execută, în mod normal, sub formă de licitații la rată variabilă și, din când în când, BCE indică volumul de refinanțare care urmează să fie alocat în licitațiile viitoare. În situații excepționale, Eurosistemul poate executa operațiuni de refinanțare pe termen mai lung prin intermediul licitațiilor la rată fixă.

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung pot fi rezumate după cum urmează:

- sunt operațiuni reversibile de furnizare de lichidități;
- sunt efectuate cu o frecvență lunară ⁽¹⁾;
- în general, au o scadență de trei luni ⁽²⁾;
- sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- sunt efectuate prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
- toate contrapărțile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung;
- și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu capitolul 6) sunt eligibile ca active suport pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung.

3.1.4. Operațiuni de ajustare sub formă de tranzacții reversibile

Eurosistemul poate efectua operațiuni de ajustare sub formă de tranzacții de piață monetară reversibile. Operațiunile de ajustare vizează gestionarea situației lichidităților pe piață și orientarea ratelor dobânzilor, în special în vederea atenuării efectelor asupra ratelor dobânzilor determinate de fluctuații neașteptate ale lichidităților pe piață. Având în vedere necesitatea de a acționa rapid în cazul unor evoluții neașteptate pe piață, se recomandă menținerea unui nivel înalt de flexibilitate în ceea ce privește alegerea procedurilor și caracteristicilor operaționale în realizarea acestor operațiuni.

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor de ajustare sub formă de tranzacții reversibile se pot rezuma după cum urmează:

- pot lua forma unor operațiuni de furnizare sau de absorbție de lichidități;

⁽¹⁾ Operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se execută în conformitate cu calendarul licitațiilor Eurosistemului anunțat în prealabil (a se vedea și punctul 5.1.2), care poate fi găsit pe site-ul BCE (www.ecb.int), precum și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea anexa 5).

⁽²⁾ Scadența operațiunilor principale de refinanțare și a operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung poate fi diferită, în anumite cazuri, *inter alia*, în funcție de zilele bancare nelucrătoare din statele membre.

- frecvența acestora nu este standardizată;
 - scadența acestora nu este standardizată;
 - operațiunile de ajustare sub formă de tranzacții reversibile prin care se furnizează lichidități se efectuează, în mod normal, prin intermediul licitațiilor rapide, deși nu se exclude posibilitatea utilizării procedurilor bilaterale (a se vedea capitolul 5);
 - operațiunile de ajustare sub formă de tranzacții reversibile prin care se absorb lichidități se efectuează, în mod normal, prin intermediul procedurilor bilaterale (în conformitate cu punctul 5.2);
 - în general, aceste operațiuni sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, operațiunile de ajustare bilaterale sub formă de tranzacții reversibile pot fi executate de BCE);
 - Eurosistemul poate alege, în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2, un număr limitat de contrapărți care să participe la operațiunile de ajustare sub formă de tranzacții reversibile
- și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu capitolul 6) sunt eligibile ca active suport pentru operațiunile de ajustare sub formă de tranzacții reversibile.

3.1.5. Operațiuni structurale sub formă de tranzacții reversibile

Eurosistemul poate efectua operațiuni structurale sub formă de operațiuni de piață monetară reversibile în vederea ajustării poziției structurale a Eurosistemului în raport cu sectorul financiar.

Caracteristicile operaționale ale acestor operațiuni se pot rezuma după cum urmează:

- sunt operațiuni de furnizare de lichidități;
 - frecvența acestora poate fi regulată sau neregulată;
 - scadența acestora nu este standardizată *a priori*;
 - sunt efectuate prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
 - sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
 - toate contrapărțile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru operațiunile structurale sub formă de tranzacții reversibile
- și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu capitolul 6) sunt eligibile ca active suport pentru operațiunile structurale sub formă de tranzacții reversibile.

3.2. Tranzacții simple

Tipul instrumentului

Tranzacțiile simple de piață monetară se referă la operațiunile prin care Eurosistemul cumpără sau vinde definitiv active eligibile pe piață. Aceste operațiuni se efectuează numai în scopuri structurale sau de ajustare.

Natura juridică

O tranzacție simplă presupune transferul complet al proprietății de la vânzător la cumpărător, fără a implica o retrocesiune a proprietății. Tranzacțiile se efectuează în conformitate cu convențiile de piață privind titlul de creanță folosit în tranzacție.

Condiții privind prețurile

La calcularea prețurilor, Eurosistemul acționează în conformitate cu convenția cel mai larg acceptată pe piață referitoare la titlurile de creanță folosite în tranzacție.

Alte caracteristici operaționale

Caracteristicile operaționale ale tranzacțiilor simple ale Eurosistemului se pot rezuma după cum urmează:

- pot lua forma unor operațiuni de furnizare de lichidități (cumpărări simple) sau de absorbție de lichidități (vânzări simple);
 - frecvența acestora nu este standardizată;
 - sunt efectuate prin intermediul procedurilor bilaterale (în conformitate cu punctul 5.2);
 - în general, sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, operațiunile de ajustare sub formă de tranzacții simple se pot efectua de către BCE);
 - sfera contrapărților nu este limitată *a priori* pentru tranzacțiile simple;
- și
- se folosesc numai active tranzacționabile (în conformitate cu capitolul 6) ca active suport în tranzacțiile simple.

3.3. Emiterea de certificate de creanță de către BCE

Tipul instrumentului

BCE poate emite certificate de creanță în vederea ajustării poziției structurale a Eurosistemului în raport cu sectorul financiar, astfel încât să creeze (sau să accentueze) un deficit de lichidități pe piață.

Natura juridică

Certificatele reprezintă o datorie a BCE față de titularul certificatului în cauză. Certificatele se emit și se păstrează în formă dematerializată prin înregistrare în cont la depozitarii de valori mobiliare din zona euro. BCE nu impune restricții cu privire la posibilitatea transferării certificatelor. Termenii și condițiile privind certificatele de creanță emise de BCE conțin dispoziții suplimentare privind respectivele certificate.

Condiții privind dobânda

Certificatele sunt emise cu discount, adică sunt emise la o valoare mai mică decât cea nominală și sunt răscumpărate la scadență la valoarea nominală. Diferența dintre valoarea la care sunt emise și valoarea la care sunt răscumpărate este egală cu dobânda acumulată aferentă valorii de emisiune, pe perioada până la scadența certificatului, la o rată a dobânzii convenită. Rata dobânzii aplicată este o rată a dobânzii simple calculată pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. Modul de calculare a valorii de emisiune este indicat în caseta 1.

Alte caracteristici operaționale

Caracteristicile operaționale ale emiterii de certificate de creanță de către BCE se pot rezuma după cum urmează:

- certificatele sunt emise pentru a absorbi lichiditate de pe piață;
 - certificatele pot fi emise în mod regulat sau neregulat;
 - certificatele au o scadență mai mică de 12 luni;
 - certificatele sunt emise prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
 - certificatele sunt atribuite și decontate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- și
- toate contrapărțile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru subscrierea certificatelor de creanță ale BCE.

CASETA 1

Emiterea de certificate de creanță de către BCE

Valoarea la emitere este:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_I \times D}{36\,000}}$$

unde:

N = valoarea nominală a certificatului de creanță

r_I = rata dobânzii (în procente)

D = scadența certificatului de creanță (în zile)

P_T = valoarea la emitere a certificatului de creanță

3.4. Operațiuni de swap valutar

Tipul instrumentului

Operațiunile de swap valutar efectuate în scopuri de politică monetară constau în tranzacții simultane la vedere și la termen efectuate cu euro în schimbul unei monede străine. Aceste operațiuni se utilizează în scopuri de ajustare, în special pentru a gestiona situația lichidităților de pe piață și pentru a controla ratele dobânzii.

Natura juridică

Operațiunile de swap valutar efectuate în scopuri de politică monetară se referă la operațiunile prin care Eurosistemul cumpără (sau vinde) euro la vedere în schimbul unei valute externe și, în același timp, revinde (sau răscumpără) valuta externă la termen, la o dată de răscumpărare determinată. Dispozițiile contractuale aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE) conțin prevederi suplimentare privind operațiunile de swap valutar.

Valute și condiții privind cursul de schimb

În general, Eurosistemul operează numai cu valute externe folosite în mod frecvent în tranzacții și în conformitate cu practicile curente de pe piață. La fiecare operațiune de swap valutar, Eurosistemul și contrapărțile convin cu privire la punctele swap aferente tranzacției în cauză. Punctele swap reprezintă diferența dintre cursul de schimb al tranzacției la termen și cursul de schimb al tranzacției la vedere. Punctele swap ale euro în raport cu valutele externe sunt determinate în conformitate cu convențiile generale de pe piață. Condițiile privind cursul de schimb pentru operațiunile de swap valutar sunt definite în caseta 2.

Alte caracteristici operaționale

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor de swap valutar se pot rezuma după cum urmează:

- pot lua forma operațiunilor de furnizare sau de absorbție de lichidități;
 - frecvența acestora nu este standardizată;
 - scadența acestora nu este standardizată;
 - sunt efectuate prin intermediul licitațiilor rapide sau al procedurilor bilaterale (a se vedea capitolul 5);
 - în general, sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de swap valutar pot fi efectuate de BCE)
- și
- Eurosistemul poate selecta, în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2 și anexa 3, un număr limitat de contrapărți care să participe la operațiunile de swap valutar.

CASETA 2

Operațiuni de swap valutar

S = cursul de schimb la vedere (la data tranzacției aferentă operațiunii de swap valutar) dintre euro (EUR) și valuta externă ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = cursul de schimb la termen dintre euro și valuta externă ABC la data răscumpărării din cadrul operațiunii de swap (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = punctele la termen dintre euro și ABC la data răscumpărării din cadrul operațiunii de swap (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = valoarea la vedere a valutei; $N(.)_M$ este valoarea la termen a valutei:

$$N(ABC) = N(EUR) \quad \text{sau} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{sau} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

3.5. **Atragerea de depozite la termen****Tipul instrumentului**

Eurosistemul poate invita contrapărțile să plaseze lichidități sub formă de depozite la termen remunerate la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită contrapartea. Atragerea de depozite la termen este prevăzută numai în scopuri de ajustare în vederea absorbției de lichidități de pe piață.

Natura juridică

Depozitele acceptate de la contrapărți sunt la termen și au o rată fixă a dobânzii. Băncile centrale naționale nu acordă garanții în schimbul depozitelor.

Condiții privind dobânda

Rata dobânzii aplicată depozitului este o rată a dobânzii simple calculate pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. Dobânda se plătește la scadența depozitului.

Alte caracteristici operaționale

Caracteristicile operaționale ale atragerii de depozite la termen se pot rezuma după cum urmează:

- depozitele sunt atrase în vederea absorbției de lichidități;
- frecvența cu care sunt atrase depozitele nu este standardizată;
- scadența depozitelor nu este standardizată;
- atragerea de depozite se efectuează în mod normal prin intermediul licitațiilor rapide, deși nu se exclude posibilitatea folosirii procedurilor bilaterale (a se vedea capitolul 5);
- atragerea de depozite se efectuează, în general, în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, atragerea bilaterală de depozite la termen ⁽¹⁾ poate fi efectuată de BCE);
- și
- Eurosistemul poate selecta, în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2, un număr limitat de contrapărți pentru atragerea de depozite la termen.

⁽¹⁾ Depozitele la termen se păstrează în conturi deschise la băncile centrale naționale; se procedează la fel chiar dacă aceste operațiuni se efectuează în mod centralizat de către BCE.

CAPITOLUL 4

FACILITĂȚI PERMANENTE

4.1. Facilitatea de creditare marginală

Tipul instrumentului

Contrapărțile pot folosi facilitatea de creditare marginală pentru a obține la o rată a dobânzii predeterminată lichidități overnight de la băncile centrale naționale în schimbul unor active eligibile (în conformitate cu capitolul 6). Facilitatea este destinată să răspundă nevoilor temporare de lichidități ale contrapărților. În condiții normale, rata dobânzii aplicabilă acestei facilități constituie limita superioară pentru rata dobânzii overnight pe piață. Termenii și condițiile privind această facilitate sunt identice în zona euro.

Natura juridică

Băncile centrale naționale pot furniza lichidități în cadrul facilității de creditare marginală fie sub formă de contracte de report overnight (adică proprietatea asupra activului este transferată creditorului, iar părțile convin totodată să înceteze tranzacția inversă prin retrocesiunea activului către debitor în următoarea zi lucrătoare), fie sub formă de credite garantate overnight (adică se constituie un drept de garanție care poate fi executat asupra activelor, dar, sub rezerva executării obligației de rambursare a creditului, activul rămâne în proprietatea debitorului). Dispozițiile contractuale aplicate de banca centrală națională în cauză conțin prevederi suplimentare privind contractele de report. La furnizarea de lichidități sub formă de credite garantate se ține seama de diferitele proceduri și formalități necesare pentru a permite constituirea și valorificarea ulterioară a dreptului de garanție (o garanție reală mobilă, o cesiune sau sarcină) care se aplică în diferitele jurisdicții.

Condiții de acces

Instituțiile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate pentru contrapărți menționate la punctul 2.1 pot avea acces la facilitatea de creditare marginală. Accesul la facilitatea de creditare marginală se acordă prin intermediul băncii centrale naționale din statul membru în care este stabilită instituția. Accesul la facilitatea de creditare marginală se acordă numai în zilele în care sistemul național cu decontare pe bază brută în timp real (RTGS) și sistemul (sistemele) de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) în cauză sunt operaționale.

La închiderea fiecărei zile lucrătoare, pozițiile debitoare de pe parcursul zilei (*intraday*) din contul de decontare al contrapărților deschis la băncile centrale naționale sunt considerate automat ca fiind o cerere de acces la facilitatea de creditare marginală. Procedurile la închiderea zilei în vederea accesului la facilitatea de creditare marginală sunt menționate la punctul 5.3.3.

De asemenea, o contraparte poate avea acces la facilitatea de creditare marginală în cazul în care trimite o cerere la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită contrapartea. Pentru ca banca centrală națională să prelucereze cererea în aceeași zi, cererea trebuie să ajungă la banca centrală națională cel târziu la 30 de minute de la ora închiderii efective a sistemului TARGET ⁽¹⁾ ⁽²⁾. În general, ora închiderii sistemului TARGET este ora 18.00, ora BCE (CET). Termenul pentru solicitarea accesului la facilitatea de creditare marginală este amânat cu încă 30 de minute în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem dintr-o perioadă de aplicare. În cerere se precizează valoarea creditului și, în cazul în care activele suport nu au fost deja depuse pentru tranzacție la banca centrală națională, este necesară specificarea activelor suport care trebuie livrate drept garanție pentru tranzacție.

În afară de obligația de a prezenta suficiente active suport eligibile, nu există nici o limită cu privire la valoarea fondurilor care pot fi acordate în cadrul facilității de creditare marginală.

Scadența și condițiile privind dobânda

Scadența creditului acordat în cadrul facilității de creditare marginală este overnight. Pentru contrapărțile care participă direct la sistemul TARGET, creditul se rambursează în ziua următoare în care sistemul RTGS național și sistemele SSS în cauză sunt operaționale, în momentul deschiderii acestor sisteme.

(1) În unele state membre, este posibil ca banca centrală națională (sau unele sucursale ale acesteia) să nu fie deschisă în scopul efectuării operațiunilor de politică monetară în unele zile lucrătoare pentru Eurosistem, din cauza zilelor bancare nelucrătoare naționale sau regionale. În aceste cazuri, banca centrală națională în cauză este responsabilă cu informarea prealabilă a contrapărților cu privire la măsurile ce trebuie luate în vederea asigurării accesului la facilitatea de creditare marginală pe perioada zilelor bancare nelucrătoare.

(2) Zilele în care sistemul TARGET este închis sunt anunțate pe site-ul BCE (www.ecb.int), precum și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea anexa 5).

Rata dobânzii este anunțată în prealabil de către Eurosistem și se calculează ca o rată a dobânzii simple, pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. BCE poate modifica rata dobânzii în orice moment, respectiva modificare intrând în vigoare, cel mai devreme, în următoarea zi lucrătoare pentru Eurosistem ⁽¹⁾ ⁽²⁾. Dobânda generată în cadrul facilității se plătește la rambursarea creditului.

Suspendarea facilității

Accesul la facilitate este acordat numai în conformitate cu obiectivele și considerentele generale de politică monetară ale BCE. BCE poate să adapteze condițiile facilității sau să o suspende în orice moment.

4.2. Facilitatea de depozit

Tipul instrumentului

Contrapărțile pot folosi facilitatea de depozit pentru a plasa depozite overnight la băncile centrale naționale. Depozitele se remunerează la o rată predeterminată a dobânzii. În condiții normale, rata dobânzii la facilitate constituie un plafon pentru rata dobânzii overnight de pe piață. Termenii și condițiile privind facilitatea de depozit sunt identice în zona euro ⁽³⁾.

Natura juridică

Depozitele overnight acceptate de la contrapărți se remunerează la o rată fixă a dobânzii. Contrapărțile nu primesc nici o garanție în schimbul depozitelor.

Condiții de acces ⁽⁴⁾

Instituțiile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate pentru contrapărți menționate la punctul 2.1 pot avea acces la facilitatea de depozit. Accesul la facilitatea de depozit se acordă prin intermediul băncii centrale naționale a statului membru în care este stabilită instituția. Accesul la facilitatea de depozit se acordă numai în zilele în care sistemul național RTGS în cauză este deschis.

Pentru a avea acces la facilitatea de depozit, contrapartea trebuie să trimită o cerere la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită contrapartea. Pentru ca banca centrală națională să prelucreze cererea în aceeași zi, cererea trebuie să fie primită de banca centrală națională cel mai târziu la 30 de minute după ora închiderii efective a sistemului TARGET, care este, în general, ora 18.00, ora BCE (CET) ⁽⁵⁾, ⁽⁶⁾. Termenul pentru solicitarea accesului la facilitatea de depozit se amână cu încă 30 de minute în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem dintr-o perioadă de aplicare a rezervelor. În cerere trebuie precizată valoarea depozitată în cadrul facilității.

Nu există nici o limită cu privire la suma pe care o contraparte o poate depune în cadrul facilității.

Scadența și condițiile privind dobânda

Scadența depozitelor constituite în cadrul facilității de depozit este overnight. Pentru contrapărțile care participă direct la sistemul TARGET, depozitele deținute în cadrul facilității sunt scadente în ziua următoare în care sistemul RTGS național în cauză este operațional, în momentul deschiderii acestuia.

⁽¹⁾ În prezentul document, termenul „zi lucrătoare pentru Eurosistem” se referă la orice zi în care BCE și cel puțin o bancă centrală națională sunt deschise în scopul de a efectua operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului.

⁽²⁾ Deciziile cu privire la modificările ratei dobânzii se adoptă de către Consiliul guvernatorilor. Respectivul decizii se adoptă, în mod normal, când acesta evaluează orientarea politicii monetare (la prima reuniune a acestuia din lună) și intră în vigoare numai la începutul unei noi perioade de aplicare a rezervelor.

⁽³⁾ În țările din zona euro se pot întâlni diferențe operaționale determinate de existența unor structuri contabile diferite ale băncilor centrale naționale.

⁽⁴⁾ Din cauza existenței unor structuri contabile diferite ale băncilor centrale naționale, BCE poate permite băncilor centrale naționale să aplice condiții de acces ușor diferite de cele menționate aici. Băncile centrale naționale vor furniza informațiile referitoare la orice astfel de deviere de la condițiile de acces descrise în prezentul document.

⁽⁵⁾ A se vedea nota de subsol 1 din prezentul capitol.

⁽⁶⁾ A se vedea nota de subsol 2 din prezentul capitol.

Rata dobânzii este anunțată în prealabil de către Eurosistem și se calculează ca rată a dobânzii simple, pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. BCE poate modifica rata dobânzii în orice moment, respectiva modificare intrând în vigoare cel mai devreme în următoarea zi lucrătoare pentru Eurosistem ⁽¹⁾. Dobânda generată de depozite se plătește la scadența depozitului.

Suspendarea facilității

Accesul la facilitate se acordă numai în conformitate cu obiectivele și considerentele generale de politică monetară ale BCE. BCE își rezervă dreptul de a adapta condițiile aplicabile facilității sau de a o suspenda în orice moment.

⁽¹⁾ A se vedea nota de subsol 4 din prezentul capitol.

CAPITOLUL 5

PROCEDURI

5.1. **Proceduri de licitație**5.1.1. *Considerații generale*

Operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului se efectuează, în mod normal, prin intermediul licitațiilor. Procedurile de licitație ale Eurosistemului se desfășoară în șase etape operaționale, prezentate în caseta 3.

Eurosistemul face distincție între două tipuri diferite de licitații: licitații standard și licitații rapide. Procedurile pentru licitațiile standard și licitațiile rapide sunt identice, cu excepția intervalului de timp și a sferei contrapărților.

Licitații standard

În cazul licitațiilor standard, intervalul de timp maxim dintre momentul anunțării licitației și cel al certificării rezultatului alocării este de 24 de ore (intervalul de timp dintre termenul de depunere a ofertelor și anunțarea rezultatului alocării este de aproximativ două ore). Graficul 1 prezintă o imagine de ansamblu a intervalului de timp obișnuit pentru etapele operaționale ale licitațiilor standard. BCE poate decide să adapteze acest interval de timp pentru operațiuni individuale, dacă este necesar.

Operațiunile principale de refinanțare, operațiunile de refinanțare pe termen mai lung și operațiunile structurale (cu excepția tranzacțiilor simple) se efectuează întotdeauna prin intermediul licitațiilor standard. Contrapărțile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate menționate la punctul 2.1 pot participa la licitații standard.

Licitații rapide

Licitațiile rapide se desfășoară, în mod normal, într-un interval de timp de 90 de minute de la momentul anunțării licitației, certificarea având loc imediat după anunțarea rezultatelor alocării. Intervalul de timp obișnuit pentru etapele operaționale ale licitațiilor rapide este prezentat în graficul 2. BCE poate decide să adapteze acest interval de timp pentru operațiuni individuale, dacă este necesar. Licitațiile rapide se utilizează numai în efectuarea operațiunilor de ajustare. Eurosistemul poate selecta, în conformitate cu criteriile și procedurile menționate la punctul 2.2, un număr limitat de contrapărți care să participe la licitații rapide.

Licitații la rată fixă și la rată variabilă

Eurosistemul are opțiunea de a realiza fie licitații la rată fixă (de volum), fie licitații la rată variabilă (de dobândă). În cazul unei licitații la rată fixă, BCE determină, în prealabil, rata dobânzii, iar contrapărțile participante licitează suma pe care doresc să o tranzacționeze la rata fixă a dobânzii ⁽¹⁾. În cazul unei licitații la rată variabilă, contrapărțile licitează sumele de bani și ratele dobânzii la care doresc să efectueze tranzacții cu băncile centrale naționale ⁽²⁾.

⁽¹⁾ În cadrul licitațiilor la rată fixă pentru operațiunile de swap valutar, BCE stabilește punctele swap aferente operațiunii, iar contrapărțile fac oferte privind valoarea determinată a valutei externe pe care doresc să o vândă (și să o răscumpere) sau să o cumpere (și să o revândă) în condițiile respective.

⁽²⁾ În cadrul licitațiilor la rată variabilă pentru operațiunile de swap valutar, contrapărțile fac oferte privind valoarea determinată a valutei externe și punctele swap la care doresc să efectueze tranzacții.

CASETA 3

Etape operaționale în cadrul procedurilor de licitație

- Etapa 1 Anunțarea licitației
- (a) Anunțarea de către BCE prin intermediul rețelelor publice de informare financiară
 - (b) Anunțarea de către băncile centrale naționale prin intermediul rețelelor naționale de informare financiară și anunțarea directă a contrapărților individuale (dacă este necesar)
- Etapa 2 Pregătirea și transmiterea ofertelor de către contrapărți
- Etapa 3 Colectarea ofertelor de către Eurosistem
- Etapa 4 Alocarea și anunțarea rezultatelor licitației
- (a) Decizia BCE privind alocarea
 - (b) Anunțarea rezultatelor alocării
- Etapa 5 Certificarea rezultatelor individuale ale alocării
- Etapa 6 Decontarea tranzacțiilor (a se vedea punctul 5.3)

5.1.2. *Calendarul licitațiilor*

Operațiuni principale de refinanțare și operațiuni de refinanțare pe termen mai lung

Operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se efectuează în conformitate cu un calendar orientativ publicat de Eurosistem ⁽¹⁾. Calendarul se publică cu cel puțin trei luni înainte de începutul anului pentru care este valabil. Zilele normale ale tranzacției pentru operațiunile principale de refinanțare și cele de refinanțare pe termen mai lung sunt menționate în tabelul 2. BCE dorește să asigure posibilitatea contrapărților din toate statele membre de a participa la operațiunile principale de refinanțare și la operațiunile de refinanțare pe termen mai lung. Prin urmare, atunci când stabilește calendarul pentru respectivele operațiuni, BCE efectuează adaptările necesare în programul normal pentru a ține seama de zilele bancare nelucrătoare din fiecare stat membru.

Operațiuni structurale

Operațiunile structurale efectuate prin licitații standard nu sunt efectuate în conformitate cu un calendar prestabilit. Totuși, operațiunile respective se desfășoară și se decontează, în mod normal, numai în zilele care sunt zile lucrătoare pentru BCN ⁽²⁾ în toate statele membre.

Operațiuni de ajustare

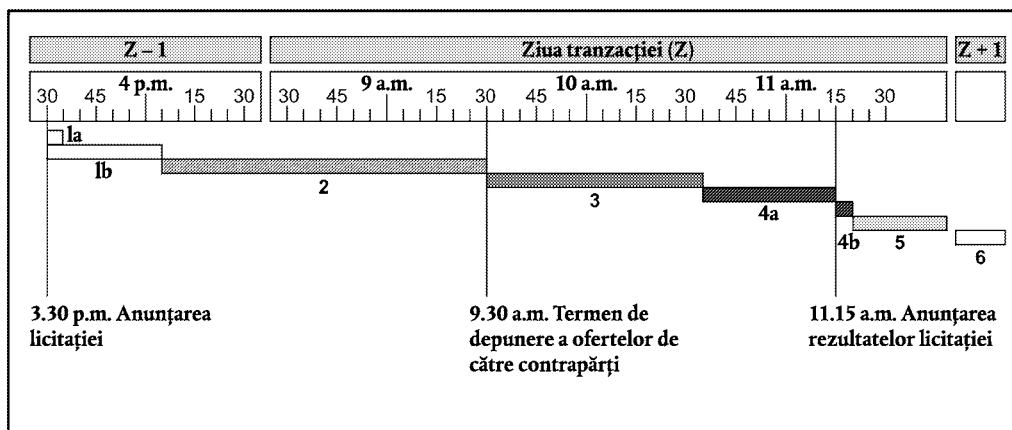
Operațiunile de ajustare nu sunt efectuate în conformitate cu un calendar prestabilit. BCE poate decide efectuarea operațiunilor de ajustare în orice zi lucrătoare pentru Eurosistem. La aceste operațiuni participă numai băncile centrale naționale ale statelor membre în care ziua tranzacției, ziua decontării și ziua rambursării sunt zile lucrătoare pentru BCN.

⁽¹⁾ Calendarul licitațiilor Eurosistemului se poate găsi pe site-ul BCE (www.ecb.int), precum și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea anexa 5).

⁽²⁾ În prezentul document, termenul „zi lucrătoare pentru BCN” se referă la orice zi în care banca centrală națională a unui anumit stat membru este deschisă în scopul efectuării operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului. În unele state membre, unele sucursale ale băncii centrale naționale pot fi închise în zile lucrătoare pentru BCN din cauza unor zile bancare nelucrătoare locale sau regionale. În acest caz, banca centrală națională în cauză este responsabilă de informarea prealabilă a contrapărților cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru tranzacțiile care implică sucursalele menționate anterior.

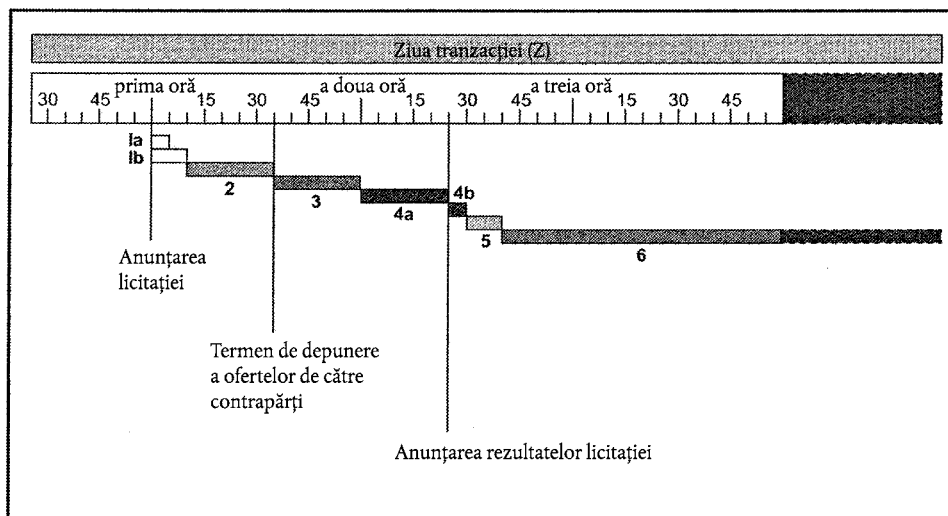
GRAFICUL 1

Intervalul de timp obișnuit pentru etapele operaționale ale licitațiilor standard [Orele sunt menționate conform orei BCE (CET)]

GRAFICUL 2

Intervalul de timp obișnuit pentru etapele operaționale ale licitațiilor rapide

Nota: Cifrele se referă la etapele operaționale definite în caseta 3

Tabelul 2

Zile de tranzacționare obișnuite pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung

Tipul operațiunii	Zi normală a tranzacției (Z)
Operațiuni principale de refinanțare	Fiecare zi de marți
Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung	Ultima zi de miercuri a fiecărei luni calendaristice ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ca urmare a perioadei sărbătorii Crăciunului, operațiunea din decembrie este devansată, în general, cu o săptămână, adică în ziua de miercuri precedentă din aceeași lună.

5.1.3. Anunțarea licitației

Licitațiile standard ale Eurosistemului se anunță în mod public, prin intermediul rețelelor de informare financiară. În plus, băncile centrale naționale pot anunța licitația direct contrapărților care nu au acces la rețelele de informare financiară. Mesajul public de anunțare a licitației conține, de regulă, următoarele informații:

- numărul de referință al licitației;
 - data licitației;
 - tipul operațiunii (furnizare sau absorbție de lichidități și tipul instrumentului de politică monetară care urmează să fie folosit);
 - scadența operațiunii;
 - tipul licitației (licitație la rată fixă sau la rată variabilă);
 - metoda de alocare (licitație de tip olandez sau de tip american, astfel cum sunt definite la punctul 5.1.5);
 - volumul prevăzut pentru operațiune (de regulă, numai în cazul operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung);
 - rata dobânzii/prețul/punctele swap determinate (în cazul licitației la rată fixă);
 - minimul/maximul acceptat al ratei dobânzii/prețului/punctelor swap (dacă este cazul);
 - data începerii operațiunii și data scadenței acesteia (dacă este cazul) sau data valutei și data scadenței instrumentului (în cazul emiterii de certificate de creanță);
 - valutele implicate și valuta a cărei valoare este determinată (în cazul operațiunilor de swap valutar);
 - cursul de schimb de referință, la vedere, care trebuie folosit la calcularea ofertelor (în cazul operațiunilor de swap valutar);
 - limita maximă a ofertei (dacă este cazul);
 - suma minimă alocată unei contrapărți (dacă este cazul);
 - rata minimă de alocare (dacă este cazul);
 - orarul de prezentare a ofertelor;
 - valoarea nominală a certificatelor (în cazul emiterii de certificate de creanță)
- și
- codul ISIN al emisiunii (în cazul emiterii de certificate de creanță).

În vederea îmbunătățirii transparenței în cazul operațiunilor de ajustare, Eurosistemul anunță licitațiile rapide, de regulă, în mod public și în avans. Totuși, în situații excepționale, BCE poate decide să nu anunțe public, în avans, licitațiile rapide. Anunțarea licitațiilor rapide se face conform procedurilor prevăzute pentru licitațiile standard. În cazul unei licitații rapide, indiferent dacă este anunțată public sau nu, contrapărțile selectate sunt contactate direct de băncile centrale naționale.

5.1.4. Pregătirea și transmiterea ofertelor de participare la licitație de către contrapărți

Ofertele contrapărților trebuie să corespundă modelului oferit de băncile centrale naționale pentru operațiunea în cauză. Ofertele trebuie transmise băncii centrale naționale a unui stat membru în care se află o unitate a instituției respective (sediu principal sau sucursală). În fiecare stat membru ofertele unei instituții pot fi prezentate numai de o singură unitate (fie de sediu principal, fie de o sucursală).

În cazul licitațiilor la rată fixă, contrapărțile trebuie să precizeze în ofertele lor suma de bani pe care doresc să o tranzacționeze cu băncile centrale naționale ⁽¹⁾.

În cazul licitațiilor la rată variabilă, contrapărțile pot prezenta până la zece oferte diferite din punct de vedere al nivelurilor ratei dobânzii/prețului/punctelor swap. Pentru fiecare ofertă, trebuie să indice suma de bani pe care doresc să o tranzacționeze cu băncile centrale naționale și rata dobânzii aferente ⁽²⁾, ⁽³⁾. Ofertele privind rata dobânzii se exprimă ca multipli de 0,01 punct procentual. În cazul unei licitații la rată variabilă pentru operațiuni de swap valutar, punctele swap trebuie determinate în conformitate cu convențiile standard de pe piață, iar ofertele trebuie exprimate ca multipli de 0,01 punct swap.

În cazul operațiunilor principale de refinanțare, valoarea minimă a ofertei este de 1 000 000 EUR. Ofertele care depășesc această valoare trebuie exprimate ca multipli de 100 000 EUR. Aceeași valoare minimă a ofertelor și aceeași multipli se aplică și în cazul operațiunilor de ajustare și al operațiunilor structurale. Valoarea minimă a ofertei se aplică pentru fiecare nivel al ratei dobânzii/prețului/punctelor swap.

Pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung, fiecare bancă centrală națională definește o valoare minimă a ofertei cuprinsă între 10 000 EUR și 1 000 000 EUR. Ofertele care depășesc valoarea minimă definită a ofertei trebuie exprimate ca multipli de 10 000 EUR. Valoarea minimă a ofertei se aplică pentru fiecare nivel al ratei dobânzii.

BCE poate impune o limită maximă a ofertei pentru a evita ofertele cu o valoare disproporționat de mare. O astfel de limită maximă a ofertei se indică întotdeauna în mesajul public de anunțare a licitației.

Contrapărțile trebuie să fie întotdeauna în măsură să acopere sumele care le-au fost alocate cu o cantitate suficientă de active suport eligibile ⁽⁴⁾. Dispozițiile contractuale sau reglementările administrative aplicate de banca centrală națională în cauză permit impunerea de penalități în cazul în care o contraparte nu este capabilă să transfere o cantitate suficientă de active suport sau de numerar în vederea decontării sumei care i-a fost alocată în cadrul unei licitații.

Ofertele pot fi revocate până la termenul de depunere a acestora. Ofertele transmise după termenul specificat în mesajul de anunțare a licitației nu sunt valabile. Băncile centrale naționale hotărăsc dacă termenul a fost respectat. Băncile centrale naționale exclud toate ofertele unei contrapărți în cazul în care valoarea totală a ofertelor depășește limita maximă a ofertei stabilită de BCE. De asemenea, băncile centrale naționale exclud orice ofertă cu o valoare mai mică decât valoarea minimă a ofertei sau care este mai mică decât minimul sau mai mare decât maximul acceptat pentru rata dobânzii/prețului/punctele swap. În plus, băncile centrale naționale pot exclude ofertele incomplete sau care nu respectă modelul furnizat. În cazul excluderii unei oferte, banca centrală națională în cauză informează contrapartea cu privire la decizia sa de excludere înainte de alocarea sumelor în cadrul licitației.

⁽¹⁾ La operațiunile de swap valutar la rată fixă, trebuie să se indice valoarea determinată a valutei externe pe care contrapartea dorește să o tranzacționeze cu Eurosistemul.

⁽²⁾ În ceea ce privește emiterea de certificate de creanță de către BCE, BCE poate decide ca ofertele să fie prezentate sub forma unui preț, mai degrabă decât a unei rate a dobânzii. În aceste cazuri, prețurile trebuie cotate ca procent din valoarea nominală.

⁽³⁾ La operațiunile de swap valutar la rată variabilă, trebuie să se indice valoarea determinată a valutei externe pe care contrapartea dorește să o tranzacționeze cu Eurosistemul, precum și nivelul punctelor swap în cauză.

⁽⁴⁾ Sau să deconteze în numerar în cazul operațiunilor de absorbție de lichidități.

5.1.5. Proceduri de alocare în cadrul licitației

Licitație la rată fixă

Alocarea în cadrul unei licitații la rată fixă, presupune adunarea ofertelor primite de la contrapărți sunt adunate. În cazul în care valoarea agregată a ofertelor depășește suma totală a lichidităților care urmează să fie alocată, ofertele depuse se onorează în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor (a se vedea caseta 4). Suma alocată fiecărei contrapărți se rotunjește la cel mai apropiat euro. Cu toate acestea, BCE poate hotărî să aloce o sumă minimă sau un procent minim fiecărui ofertant în cazul licitațiilor la rată fixă.

CASETA 4

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată fixă

Procentul de alocare este:

$$\text{all\%} = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Suma alocată celei de-a i -a contrapărți este: $\text{all}_i = \text{all\%} \times (a_i)$

unde:

A = suma totală alocată

n = numărul total al contrapărților

a_i = valoarea ofertei celei de-a i -a contrapărți

$\text{all\%}$ = procentul alocat

all_i = suma totală alocată celei de-a i -a contrapărți

Licitații la rată variabilă în euro

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă în euro în vederea furnizării de lichidități, presupune gruparea ofertelor în ordinea descrescătoare a ratelor dobânzilor oferite. Ofertele cu nivelurile cele mai ridicate ale ratei dobânzii au prioritate, iar ofertele cu rate ale dobânzii mai scăzute sunt acceptate în ordine descrescătoare până la epuizarea cantității totale de lichidități de alocat. În cazul în care, la nivelul cel mai scăzut acceptat al ratei dobânzii (adică rata dobânzii marginale), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma rămasă este alocată ofertelor în proporția convenită în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor la rata dobânzii marginale (a se vedea caseta 5). Suma alocată fiecărei contrapărți este rotunjită la cel mai apropiat euro.

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă în vederea absorbției de lichidități (care pot fi folosite pentru emiterea de certificate de creanță și pentru atragerea de depozite la termen), presupune gruparea ofertelor în ordinea crescătoare a ratelor dobânzilor oferite (sau în ordinea descrescătoare a prețurilor oferite). Ofertele cu nivelul cel mai scăzut al ratei dobânzii cea mai scăzută (prețul cel mai ridicat) au prioritate, iar ofertele cu ratele dobânzii mai ridicate (oferte cu prețuri mai scăzute) sunt acceptate în ordine succesivă până la epuizarea lichidităților de absorbit. În cazul în care, la nivelul cel mai ridicat acceptat al ratei dobânzii (prețul cel mai mic) (adică rata dobânzii marginale/prețul marginal), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma rămasă este alocată ofertelor în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor la rata dobânzii marginale/prețul marginal (a se vedea caseta 5). Pentru emiterea de certificate de creanță, suma alocată fiecărei contrapărți este rotunjită la cel mai apropiat multiplu al valorii nominale a certificatelor de creanță. Pentru alte operațiuni de absorbție de lichidități, suma alocată fiecărei contrapărți este rotunjită la cel mai apropiat euro.

BCE poate decide să aloce o sumă minimă fiecărui ofertant câștigător în cadrul licitațiilor la rată variabilă.

CASETA 5

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă în euro

(exemplul se referă la ofertele privind ratele dobânzilor)

Procentul de alocare la rata dobânzii marginale este:

$$\text{all}\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Suma alocată celei de-a i -a contrapărți la rata dobânzii marginale este:

$$\text{all}(r_{m,i}) = \text{all}\%(r_m) \times a(r_{m,i})$$

Suma totală alocată celei de-a i -a contrapărți este:

$$\text{all}_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_{s,i}) + \text{all}(r_{m,i})$$

unde:

 A = suma totală alocată r_s = a s -a ofertă de rată a dobânzii prezentată de contraparte n = numărul total al contrapărților $a(r_{s,i})$ = valoarea ofertei la a s -a rată a dobânzii (r_s) prezentată de a i -a contraparte $a(r_s)$ = valoarea agregată a ofertelor la a s -a rată a dobânzii (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_{s,i})$$

 r_m = rata dobânzii marginale $r_1 \geq r_s \geq r_m$ în cazul unei licitații în vederea furnizării de lichidități, $r_m \geq r_s \geq r_1$ în cazul unei licitații în vederea absorbției de lichidități r_{m-1} = rata dobânzii înainte de rata dobânzii marginale (ultima rată a dobânzii la care ofertele se onorează în totalitate) $r_{m-1} > r_m$ în cazul unei licitații în vederea furnizării de lichidități $r_m > r_{m-1}$ în cazul unei licitații în vederea absorbției de lichidități $\text{all}\%(r_m)$ = procentul de alocare la rata dobânzii marginale $\text{all}\%(r_{s,i})$ = suma alocată celei de-a i -a contrapărți la a s -a rată a dobânzii all_i = suma totală alocată celei de-a i -a contrapărți

Licitații la rată variabilă având ca obiect operațiuni de swap valutar

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă având ca obiect operațiuni de swap valutar în vederea furnizării de lichidități, presupune gruparea ofertelor în ordinea crescătoare a punctelor swap ⁽¹⁾. Ofertele cu nivelul cel mai scăzut al punctelor swap au prioritate, urmând ca ofertele cu nivele mai ridicate să fie acceptate în ordine crescătoare până la epuizarea sumei totale a valutei fixate de alocat. În cazul în care, la cel mai ridicat nivel acceptat al punctelor swap (adică punctele swap marginale), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma rămasă este alocată ofertelor în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor la punctele swap marginale (a se vedea caseta 6). Suma alocată fiecărei contrapărți este rotunjită la cel mai apropiat euro.

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă având ca obiect operațiuni de swap valutar în vederea absorbției de lichidități presupune gruparea ofertelor în ordinea descrescătoare a punctelor swap oferite. Ofertele cu cel mai ridicat nivel al punctelor swap au prioritate urmând ca ofertele cu nivele mai scăzute ale punctelor swap să fie acceptate în ordine descrescătoare până la epuizarea sumei totale a valutei fixate de absorbit. În cazul în care, la nivelul cel mai scăzut adoptat al punctelor swap cea mai scăzută acceptată (și anume, punctele swap marginale), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma rămasă este alocată ofertelor în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma rămasă de alocat și valoarea agregată a ofertelor la punctele swap marginale (a se vedea caseta 6). Suma alocată fiecărei contrapărți este rotunjită la cel mai apropiat euro.

⁽¹⁾ Punctele swap se grupează în ordine crescătoare, ținând seama de semnul punctelor, care depinde de semnul diferenței de rată a dobânzii dintre valuta externă și euro. În cazul în care, la scadența swap, rata dobânzii pentru valuta externă este mai mare decât rata dobânzii corespundente pentru euro, semnul punctelor swap este pozitiv (adică euro este cotelat la o valoare mai mare în raport cu valuta externă). În situația inversă, dacă rata dobânzii pentru valuta externă este mai mică decât rata dobânzii corespundente pentru euro, semnul punctelor swap este negativ (adică euro este cotelat la o valoare mai mică în raport cu valuta externă).

Metode de alocare

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă, Eurosistemul poate aplica fie proceduri de licitație bazate pe metoda ratei uniforme, fie proceduri de licitație bazate pe metoda ratei multiple. În licitațiile bazate pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), rata dobânzii/prețului/punctele swap de alocare, aplicate ofertelor onorate, echivalează cu rata dobânzii/prețului/punctele swap marginale (adică, rata dobânzii/prețului/punctele swap la care suma totală de alocat este epuizată). În licitațiile bazate pe metoda ratei multiple (de tip american), rata dobânzii/prețului/punctele swap de alocare echivalează cu rata dobânzii/prețului/punctele swap prezentate în fiecare ofertă individuală.

CASETA 6

Alocarea în cadrul licitațiilor la rată variabilă având ca obiect operațiuni de swap valutar

Procentul de alocare la punctele swap marginale este:

$$\text{all}\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Suma alocată celei de-a i-a contrapărți la punctele swap marginale este:

$$\text{all}(\Delta_m)_i = \text{all}\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Suma totală alocată celei de-a i-a contrapărți este:

$$\text{all}_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + \text{all}(\Delta_m)_i$$

unde:

A = suma totală alocată

Δ_s = al s-lea nivel al punctelor swap transmis de contrapărți

n = numărul total al contrapărților

$a(\Delta_s)_i$ = valoarea ofertei la al s-lea nivel al punctelor swap (Δ_s) transmis de a i-a contraparte

$a(\Delta_s)$ = valoarea totală a ofertelor la al s-lea nivel al punctelor swap (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = punctele swap marginale:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ în cazul unei operațiuni de swap valutar în vederea furnizării de lichidități

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ în cazul unei operațiuni de swap valutar în vederea absorbției de lichidități

Δ_{m-1} = punctele swap înainte de punctele swap marginale (ultimele puncte swap la care ofertele se onorează în întregime)

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ în cazul unei operațiuni de swap valutar în vederea furnizării de lichidități

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ în cazul unei operațiuni de swap valutar în vederea absorbției de lichidități

$\text{all}\%(\Delta_m)$ = procentul de alocare la punctele swap marginale

$\text{all}(\Delta_s)_i$ = suma alocată celei de-a i-a contrapărți la al s-lea nivel al punctelor swap

all_i = suma totală alocată celei de-a i-a contrapărți

5.1.6. Anunțarea rezultatelor licitației

Rezultatele licitațiilor standard și cele ale licitațiilor rapide sunt anunțate public prin intermediul rețelilor de informare financiară. În plus, băncile centrale naționale pot anunța rezultatul alocării direct contrapărților care nu au acces la rețelele de informare financiară. Mesajul de anunțare publică a rezultatului licitației conține, în mod normal, următoarele informații:

- numărul de referință al licitației;
- data licitației;
- tipul operațiunii;
- scadența operațiunii;

- valoarea totală a ofertelor transmise de contrapărțile Eurosistemului;
- numărul ofertanților;
- valutele folosite (în cazul operațiunilor de swap valutar);
- valoarea totală alocată;
- procentul de alocare (în cazul licitațiilor la rată fixă);
- cursul de schimb la vedere (în cazul operațiunilor de swap valutar);
- rata dobânzii/prețului/punctele swap marginale acceptate și procentul de alocare la rata dobânzii/prețului/punctele swap marginale (în cazul licitațiilor la rată variabilă);
- rata minimă a ofertei, rata maximă a ofertei și rata medie ponderată de alocare (în cazul licitațiilor bazate pe metoda ratei multiple);
- data începerii operațiunii și data scadenței acesteia (dacă este cazul) sau data valutei și data scadenței certificatului (în cazul emiterii de certificate de creanță);
- suma minimă alocată fiecărei contrapărți (dacă este cazul);
- procentul minim de alocare (dacă este cazul);
- valoarea nominală a certificatelor (în cazul emiterii de certificate de creanță);
- și
- codul ISIN al emisiunii (în cazul emiterii de certificate de creanță).

Băncile centrale naționale certifică direct rezultatele alocării individuale contrapărților câștigătoare.

5.2. Proceduri bilaterale

Considerații generale

Băncile centrale naționale pot efectua operațiuni pe bază de proceduri bilaterale ⁽¹⁾. Aceste proceduri pot fi folosite în cazul operațiunilor de ajustare pe piața monetară și al operațiunilor structurale sub formă de tranzacții simple. Procedurile bilaterale sunt definite, în sens larg, ca fiind orice proceduri prin care Eurosistemul desfășoară o tranzacție cu una sau mai multe contrapărți, fără a recurge la o licitație. În acest sens, se pot distinge două tipuri diferite de proceduri bilaterale: operațiuni în care contrapărțile sunt contactate direct de Eurosistem și operațiuni efectuate prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață.

Contactul direct cu contrapărțile

În cadrul acestei proceduri, băncile centrale naționale contactează direct una sau mai multe contrapărți naționale, care sunt selectate în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2. Băncile centrale naționale decid dacă se încheie sau nu tranzacția cu contrapărțile în conformitate cu instrucțiunile precise ale BCE. Tranzacțiile se decontează prin intermediul băncilor centrale naționale.

În cazul în care Consiliul guvernatorilor BCE ar decide că, în situații excepționale, operațiunile bilaterale ar putea fi efectuate și de BCE însăși (sau de una sau câteva bănci centrale naționale acționând în calitate de agenți operativi ai BCE), procedurile pentru astfel de operațiuni ar fi modificate în mod corespunzător. În acest caz, BCE (sau banca centrală națională/băncile centrale naționale care acționează în calitate de agenți operativi ai BCE) ar contacta direct una sau câteva contrapărți din zona euro, selectate în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2. BCE (sau banca centrală națională/băncile centrale naționale care acționează în numele BCE) ar decide dacă să încheie sau nu tranzacția cu contrapărțile. Totuși, decontarea tranzacțiilor s-ar realiza în mod descentralizat, prin intermediul băncilor centrale naționale.

Operațiunile bilaterale efectuate prin contactarea directă a contrapărților se pot aplica în cazul tranzacțiilor reversibile, al tranzacțiilor simple, al operațiunilor de swap valutar și de atragere de depozite la termen.

⁽¹⁾ Consiliul guvernatorilor BCE decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de ajustare pot fi efectuate și de BCE însăși.

Operațiuni efectuate prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață

Băncile centrale naționale pot efectua tranzacții simple prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață. Pentru aceste operațiuni, sfera contrapărților nu este limitată *a priori*, iar procedurile sunt adaptate convențiilor de pe piață aplicabile titlurilor de creanță tranzacționate. Consiliul guvernatorilor BCE va decide dacă, în situații excepționale, BCE însăși (sau una sau câteva bănci centrale naționale acționând în calitate de agenți operativi ai BCE) poate efectua operațiuni ajustare sub formă de tranzacții simple prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață.

Anunțarea operațiunilor bilaterale

De regulă, operațiunile bilaterale nu se anunță public în avans. În plus, BCE poate decide să nu anunțe public rezultatele operațiunilor bilaterale.

Zile de desfășurare a operațiunilor bilaterale

BCE poate decide să desfășoare operațiuni bilaterale de ajustare în orice zi lucrătoare pentru Eurosistem. La astfel de operațiuni participă numai băncile centrale naționale ale statelor membre în care ziua tranzacției, ziua decontării și ziua rambursării sunt zile lucrătoare pentru BCN.

Operațiunile bilaterale simple efectuate în scopuri structurale se desfășoară și se decontează, de regulă numai în zilele care sunt zile lucrătoare pentru BCN în toate statele membre.

5.3. Proceduri de decontare

5.3.1. Considerații generale

Tranzacțiile monetare care implică utilizarea facilităților permanente ale Eurosistemului sau participarea la operațiunile de piață monetară se decontează prin conturile contrapărților deschise la băncile centrale naționale (sau conturile băncilor de decontare care participă la sistemul TARGET). Tranzacțiile monetare se decontează numai după transferul final al activelor suport aferente operațiunii în cauză (sau în momentul în care acest transfer are loc). Aceasta înseamnă că activele suport trebuie să fi fost depozitate în prealabil într-un cont de custodie deschis la băncile centrale naționale sau să fie decontate pe parcursul aceleiași zile (intraday) la băncile centrale naționale respective, pe baza principiului livrare-contră-plată. Transferul activelor suport se efectuează prin conturile de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare deținute de contrapărți deschise la SSS care îndeplinesc standardele minime ale BCE ⁽¹⁾. Contrapărțile care nu au un cont de custodie deschis la o bancă centrală națională sau un cont de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare deschis la un SSS care îndeplinește standardele minime ale BCE pot deconta tranzacțiile cu active suport prin contul de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare sau contul de custodie al unei instituții de credit corespondente.

Dispozițiile contractuale aplicate de băncile centrale naționale (sau BCE) în cazul instrumentelor specifice de politică monetară conțin prevederi suplimentare referitoare la procedurile de decontare. Procedurile de decontare pot diferi într-o anumită măsură de la o bancă centrală națională la alta din cauza diferențelor existente la nivelul legislației naționale și al practicilor operaționale.

Tabelul 3

Date obișnuite de decontare a operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului ⁽¹⁾

Instrument de politică monetară	Data decontării pentru operațiunile efectuate prin licitații standard	Data decontării pentru operațiuni efectuate prin licitații rapide sau proceduri bilaterale
Tranzacții reversibile	T + 1 ⁽²⁾	T
Tranzacții simple	—	În conformitate cu convențiile de pe piață privind activele suport
Emitere de certificate de creanță	T + 1	—
Swap valutar	—	T, T + 1 sau T + 2
Atragere de depozite la termen	—	T

⁽¹⁾ T se referă la ziua tranzacției. Data decontării se referă la zilele lucrătoare pentru Eurosistem.

⁽²⁾ În cazul în care data normală de decontare pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung coincide cu o zi bancară nelucrătoare, BCE poate decide să aplice o dată de decontare diferită, inclusiv decontarea în aceeași zi. Datele de decontare pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se precizează în avans în calendarul licitațiilor Eurosistemului (a se vedea punctul 5.1.2).

⁽¹⁾ Descrierea standardelor referitoare la utilizarea SSS eligibile din zona euro și lista actualizată a legăturilor eligibile dintre respectivele sisteme pot fi găsite pe site-ul BCE (www.ecb.int).

5.3.2. Decontarea operațiunilor de piață monetară

Operațiunile de piață monetară bazate pe licitații standard (adică operațiuni principale de refinanțare, operațiuni de refinanțare pe termen mai lung și operațiuni structurale) se decontează, de regulă, în prima zi care urmează zilei tranzacției în care toate sistemele RTGS și SSS în cauză sunt deschise. În principiu, Eurosistemul vizează decontarea tranzacțiilor aferente operațiunilor sale de piață monetară simultan, în toate statele membre, cu toate contrapărțile care au furnizat suficiente active suport. Cu toate acestea, din cauza constrângerilor de ordin operațional și a caracteristicilor tehnice ale SSS, momentul exact din ziua decontării operațiunilor de piață monetară poate fi diferit în țările din zona euro. Momentul decontării operațiunilor principale de refinanțare și a operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung coincide în mod normal cu momentul rambursării unei operațiuni anterioare cu o scadență corespundătoare.

Eurosistemul vizează decontarea operațiunilor de piață monetară efectuate prin intermediul licitațiilor rapide și al procedurilor bilaterale în ziua tranzacției. Cu toate acestea, Eurosistemul poate aplica uneori, din motive de ordin operațional, alte date de decontare pentru aceste operațiuni, în special în cazul tranzacțiilor simple (în scopuri de ajustare și în scopuri structurale) și al operațiunilor de swap valutar (a se vedea tabelul 3).

5.3.3. Proceduri la închiderea zilei

Procedurile la închiderea zilei sunt menționate în documentele referitoare la sistemele naționale RTGS și la sistemul TARGET. În general, ora închiderii pentru sistemul TARGET este 18.00, ora BCE (CET). După ora închiderii, sistemele naționale RTGS nu mai acceptă ordine de plată pentru prelucrare, dar prelucrează ordinele de plată rămase care au fost acceptate înainte de ora închiderii. Cererile contrapărților privind accesul la facilitatea de creditare marginală sau la facilitatea de depozit trebuie să fie depuse la banca centrală națională în cauză cel târziu în 30 de minute de la ora închiderii efective a sistemului TARGET ⁽¹⁾.

Soldurile negative înregistrate în conturile de decontare (în sistemele naționale RTGS) ale contrapărților eligibile, rămase după finalizarea procedurilor de control la închiderea zilei, sunt considerate automat ca fiind o cerere de acces la facilitatea de creditare marginală (a se vedea punctul 4.1).

⁽¹⁾ Termenul pentru solicitarea accesului la facilitățile permanente ale Eurosistemului este amânat cu încă 30 de minute în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistemului dintr-o perioadă de aplicare a rezervelor minime obligatorii.

CAPITOLUL 6

ACTIVE ELIGIBILE

6.1. Considerații generale

Articolul 18.1 din Statutul SEBC permite BCE și băncilor centrale naționale să efectueze tranzacții pe piețele financiare prin cumpărări și vânzări simple (outright) de active suport sau prin contracte de report și impune ca toate operațiunile de creditare ale Eurosistemului să se bazeze pe garanții corespunzătoare. Prin urmare, toate operațiunile Eurosistemului în vederea furnizării de lichidități se efectuează pe baza activelor suport furnizate de contrapărțile fie sub forma transferului proprietății activelor (în cazul tranzacțiilor simple sau al contractelor de report), fie sub forma constituirii unei garanții reale mobiliare, cesiuni sau sarcini asupra activelor în cauză (în cazul creditelor garantate) ⁽¹⁾.

În scopul protejării Eurosistemului de pierderi în cadrul operațiunilor de politică monetară, asigurării unui tratament egal al contrapărților și al îmbunătățirii eficienței operaționale și transparenței, activele suport trebuie să îndeplinească anumite criterii pentru a fi eligibile în cadrul operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului. Eurosistemul a elaborat un cadru unic privind activele eligibile, comun tuturor operațiunilor de creditare din cadrul Eurosistemului. Acest cadru unic (denumit și „lista unică”) va intra în vigoare la 1 ianuarie 2007 și va înlocui sistemul bazat pe două categorii de active aplicat de la începutul Uniunii economice și monetare, care va fi eliminat treptat până la 31 mai 2007 ⁽²⁾.

Cadrul unic cuprinde două clase distincte de active – active tranzacționabile și active netranzacționabile. Cu excepția faptului că activele netranzacționabile nu sunt folosite de Eurosistem pentru tranzacții simple, nu se face nici o distincție între cele două clase de active în ceea ce privește calitatea activelor și eligibilitatea lor pentru diferitele tipuri de operațiuni de politică monetară a Eurosistemului. Activele eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului pot fi folosite și ca active suport pentru credite pe parcursul zilei.

Criteriile de eligibilitate pentru cele două clase de active sunt uniforme pe tot cuprinsul zonei euro ⁽³⁾ și sunt stabilite la punctul 6.2. Pentru a se asigura că cele două clase de active respectă aceleași standarde de creditare, s-a stabilit un mecanism de evaluare a creditelor al Eurosistemului (ECAF), care se bazează pe diferite surse de evaluare a creditelor. Procedurile și regulile care stabilesc și verifică îndeplinirea cerinței Eurosistemului de asigurare a unor „standarde înalte de creditare” pentru toate garanțiile eligibile sunt prezentate la punctul 6.3. Măsurile de control al riscurilor și principiile de evaluare a activelor suport sunt prevăzute la punctele 6.4 și 6.5. Contrapărțile Eurosistemului pot folosi activele eligibile în operațiuni transfrontaliere (a se vedea punctul 6.6).

6.2. Cerințe de eligibilitate pentru activele suport

BCE întocmește, menține și publică o listă a activelor tranzacționabile eligibile ⁽⁴⁾. În cazul activelor netranzacționabile, BCE nu publică o listă a activelor eligibile și nici o listă a debitorilor/garanților eligibili.

6.2.1. Criteriile de eligibilitate pentru activele tranzacționabile

CertIFICATELE de creanță emise de BCE și toate certificatele de creanță emise de băncile centrale naționale din cadrul Eurosistemului înainte de data adoptării monedei euro în statul membru respectiv sunt eligibile.

Pentru a stabili eligibilitatea altor active tranzacționabile, se aplică următoarele criterii de eligibilitate (a se vedea și tabelul 4):

-
- ⁽¹⁾ Tranzacțiile simple și reversibile de piață monetară în vederea absorbției de lichidități se bazează, de asemenea, pe active suport. Criteriile de eligibilitate pentru activele suport folosite în tranzacțiile reversibile de piață monetară în vederea absorbției de lichidități sunt identice cu cele care se aplică activelor suport folosite în tranzacții reversibile de piață monetară în vederea furnizării de lichidități. Totuși, în tranzacțiile în vederea absorbției de lichidități nu se aplică marje de ajustare a valorii.
- ⁽²⁾ Activele de tipul 2 care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru cadrul unic privind garanțiile eligibile rămân eligibile până la 31 mai 2007, iar marjele conexe de ajustare a valorii pentru activele de tipul doi tranzacționabile (prevăzute de documentația generală publicată în februarie 2005) continuă să se aplice până la acea dată. Consiliul guvernatorilor a decis, de asemenea, ca unitățile de *fonds communs de créances* (fonduri comune de creanțe) (FCC) franceze cuprinse în lista de active de tip 1 să rămână eligibile pentru o perioadă tranzitorie până la 31 decembrie 2008.
- ⁽³⁾ Pentru o clasă specifică de active din cadrul activelor netranzacționabile – creanțele private – se aplică o perioadă intermediară până la 31 decembrie 2011, în care un număr limitat de criterii de eligibilitate și operaționale pot diferi în cadrul zonei euro (a se vedea punctul 6.2.2).
- ⁽⁴⁾ Lista se publică și se actualizează zilnic pe site-ul BCE (www.ecb.int). Activele tranzacționabile emise de societăți nefinanciare fără rating de la o agenție internațională de rating (ECAI) pentru emisiune, emitent sau garant nu sunt incluse în lista publică a activelor tranzacționabile eligibile. Eligibilitatea acestor titluri de creanță depinde de evaluarea creditului efectuată de sursa de evaluare a creditului aleasă de contrapartea respectivă în conformitate cu regulile ECAF aplicabile creanțelor private prevăzute la punctul 6.3.3.

Tipul activului

Acesta trebuie să fie un *titlu de creanță* cu

- (a) o sumă principală fixă, necondiționată;
și
- (b) un cupon care nu poate determina un flux monetar negativ. De asemenea, cuponul trebuie să aparțină uneia dintre următoarele categorii: (i) cupon zero; (ii) cupon cu rată fixă sau (iii) cupon cu rată variabilă indexat cu o rată a dobânzii de referință. Cuponul poate fi indexat în funcție de evoluția ratingului emitentului. În plus, obligațiunile indexate în funcție de rata inflației sunt, de asemenea, eligibile.

Aceste caracteristici trebuie menținute până la răscumpărarea obligațiunii. Titlurile de creanță nu pot acorda drepturi, asupra principalului și/sau a dobânzii, care se subordonează drepturilor deținătorilor altor titluri de creanță ale aceluiași emitent.

Cerința (a) nu se aplică titlurilor garantate cu active (*asset-backed securities*), cu excepția obligațiunilor emise de instituții de credit în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 22 din Directiva OPCVM ⁽¹⁾ (denumite și „obligațiuni bancare garantate”). Eurosistemul evaluează eligibilitatea titlurilor garantate cu active, cu excepția obligațiunilor bancare garantate, conform următoarelor criterii.

Activele care generează flux monetar și cu care se garantează titlurile garantate cu active trebuie:

- (a) să fie dobândite în mod legal, în conformitate cu legea statului membru, de la cedent sau de la un intermediar de către un vehicul investițional specializat în securitizare, într-un mod considerat de Eurosistem drept o „vânzare reală” opozabilă terților și care nu mai poate fi atacată de cedent sau de creditorii acestuia, inclusiv în caz de insolabilitate a cedentului;
și
- (b) să nu fie formate, integral sau parțial, în mod real sau potențial, din titluri legate de riscul de credit sau creanțe similare rezultate din transferul riscului de credit prin intermediul instrumentelor derivate de credit.

În cadrul unei emisiuni structurate, pentru a fi eligibilă, o tranșă (sau subtranșă) nu poate fi subordonată altor tranșe din aceeași emisiune. Se consideră că o tranșă (sau subtranșă) nu este subordonată față de alte tranșe (sau subtranșe) din aceeași emisiune și că este „superioară”, dacă, în conformitate cu prioritatea de plată aplicabilă după transmiterea unui aviz de executare conform prevederii din prospectul de emisiune, i se acordă respectivei tranșe (sau subtranșe) prioritate față de alte tranșe sau subtranșe pentru primirea plății (principal sau dobândă) sau este ultima care suportă pierderile aferente activelor suport.

Eurosistemul își rezervă dreptul de a cere oricărui terț în cauză (precum emitentul, cedentul sau agentul intermediar) orice clarificare și/sau confirmare juridică pe care o consideră necesară pentru a aprecia eligibilitatea titlurilor garantate cu active.

Standarde de creditare

Titlurile de creanță trebuie să respecte standardele înalte de creditare prevăzute de reglementările ECAF pentru activele tranzacționabile, în conformitate cu punctul 6.3.2.

Locul emiterii

Titlurile de creanță trebuie să fie depozitate/înregistrate (emise) în SEE la o bancă centrală sau la un depozitar central de valori mobiliare (DCVM) care îndeplinește standardele minime stabilite de BCE ⁽²⁾. În cazul în care un titlu de creanță tranzacționabil este emis de o societate nefinanciară ⁽³⁾ căreia nu i-a fost atribuit un rating de către o agenție internațională de rating (ECAI), locul emiterii trebuie să fie zona euro.

⁽¹⁾ Directiva 85/611/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind anumite organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) (JO L 375, 31.12.1985, p. 3), modificată ultima dată prin Directiva 2005/1/CE (JO L 79, 24.3.2005, p. 9).

⁽²⁾ De la 1 ianuarie 2007, titlurile de creanță internaționale în forma la purtător trebuie, pentru a fi eligibile, să fie emise sub forma certificatelor globale noi (New Global Notes – NGN) și trebuie depuse la un păstrător obișnuit (common safekeeper – CSK), care poate fi un depozitar central de valori mobiliare internațional (DCVM) sau, după caz, un DCVM care îndeplinește standardele minime stabilite de BCE. Titlurile de creanță internaționale la purtător emise în forma certificatelor globale clasice (Classical Global Notes – CGN) înainte de 1 ianuarie 2007 și titlurile fungibile emise cu același cod ISIN la acea dată sau ulterior rămân eligibile până la scadență.

⁽³⁾ Societățile nefinanciare sunt definite în Sistemul European de Conturi 1995 (ESA 95).

Proceduri de decontare

Titlul de creanță trebuie să fie transferabil în cont curent. Acesta trebuie ținut și decontat în zona euro într-un cont deschis în cadrul Eurosistemului sau al unui sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) care îndeplinește standardele stabilite de BCE, astfel încât înregistrarea și executarea activelor să fie guvernate de legea unei țări din zona euro.

În cazul în care depozitarul central de valori mobiliare (DCVM) unde este emis titlul de creanță și sistemul de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) unde este ținut nu sunt identice, cele două instituții trebuie să fie conectate printr-un link aprobat de BCE ⁽¹⁾.

Piețe acceptate

Titlul de creanță trebuie acceptat spre tranzacționare pe o piață reglementată care corespunde definiției din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare ⁽²⁾ sau tranzacționat pe anumite piețe nereglementate specificate de BCE ⁽³⁾. Evaluarea piețelor nereglementate de către Eurosistem se bazează pe trei principii – siguranță, transparență și accesibilitate ⁽⁴⁾.

Tipul emitentului/garantului

Titlul de creanță trebuie emis sau garantat de bănci centrale, entități din sectorul public, entități din sectorul privat sau instituții internaționale sau supranaționale. Titlurile de creanță, cu excepția obligațiunilor de bancă garantate, emise de instituții de credit, sunt eligibile numai dacă sunt acceptate la tranzacționare pe o piață reglementată conform definiției anterioare.

Locul de stabilire al emitentului/garantului

Emitentul trebuie să fie stabilit în SEE sau într-una din țările G-10 care nu fac parte din SEE ⁽⁵⁾. În acest din urmă caz, titlurile de creanță pot fi considerate eligibile doar dacă Eurosistemul se asigură că drepturile sale sunt protejate într-un mod corespunzător, determinat de Eurosistem, în temeiul legislației țării G-10 din afara SEE respective. În acest scop, o evaluare juridică, atât în ceea ce privește fondul, cât și forma, în modalități acceptate de Eurosistem trebuie să fie prezentată înainte ca activele să poată fi considerate eligibile. În cazul unui titlu garantat cu active, emitentul trebuie să fie stabilit în SEE.

Garantul trebuie să fie stabilit în SEE.

Instituțiile internaționale sau supranaționale sunt emitenți/garanți eligibili indiferent de locul lor de stabilire. În cazul unui titlu de creanță tranzacționabil emis de o societate nefinanciară căreia nu îi este atribuit un rating de către o agenție internațională de rating (ECAI), emitentul/garantul trebuie să fie stabilit în zona euro.

Moneda de exprimare

Titlul de creanță trebuie exprimat în euro ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Descrierea standardelor de utilizare a SSS eligibile în zona euro și o listă actualizată cu legăturile eligibile între aceste sisteme pot fi găsite pe site-ul BCE (www.ecb.int).

⁽²⁾ JO L 145, 30.4.2004, p. 1.

⁽³⁾ O listă cu piețele nereglementate acceptate este publicată pe site-ul BCE (www.ecb.int) și este actualizată cel puțin o dată pe an.

⁽⁴⁾ „Siguranță”, „transparență” și „accesibilitate” sunt definite de Eurosistem exclusiv în ceea ce privește sarcina sa de gestionare a garanțiilor. Procesul de selectare nu vizează evaluarea calităților intrinseci ale diferitelor piețe. Principiile trebuie înțelese după cum urmează: „siguranța” desemnează certitudinea cu privire la tranzacții, în special certitudinea privind validitatea și producerea de efecte a tranzacțiilor. „Transparența” se referă la accesul liber la informații privind funcționarea și regulamentul de procedură al pieței, caracteristicile financiare ale activelor, mecanismul de formare a prețurilor și cantitățile și prețurile relevante (cotații, rate ale dobânzii, volume de tranzacționare, sume exigibile etc.). „Accesibilitatea” se referă la capacitatea Eurosistemului de a participa și de a avea acces la piață; o piață este accesibilă pentru scopuri de gestionare a garanțiilor în cazul în care funcționarea și regulamentul său de procedură permit Eurosistemului să obțină informații și să desfășoare tranzacții în aceste scopuri.

⁽⁵⁾ Țările G-10 din afara SEE includ în prezent Statele Unite, Canada, Japonia și Elveția.

⁽⁶⁾ Exprimat ca atare sau în moneda națională la valoarea euro.

6.2.2. Criteriile de eligibilitate pentru activele netranzaționabile

Există două tipuri de active netranzaționabile eligibile ca garanții în cadrul unic al activelor eligibile: creanțele private și titlurile de creanță netranzaționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private (RMBD) ⁽¹⁾.

Creanțele private

Pentru a fi eligibilă, o creanță privată ⁽²⁾ trebuie să îndeplinească următoarele *criterii de eligibilitate* (a se vedea și tabelul 4):

- *Tipul activului*: Activul trebuie să fie o creanță privată care este o datorie a unui debitor față de o contraparte din cadrul Eurosistemului. Creanțele private care sunt „amortizabile” (adică, principalul sau dobânda se rambursează conform unui calendar prestabilit) sunt, de asemenea, eligibile. Liniile de credit neutilizate (de exemplu, linie neutilizată de creanțe private de tip *revolving*), creditările pe descoperiri de cont și scrisorile de credit (care autorizează utilizarea creditelor, dar care nu sunt creanțe private ca atare) nu sunt eligibile. În cazul unui împrumut sindicalizat, partea unui organism membru al sindicatului de plasament este considerată un tip de creanță privată eligibil. Creanțele private nu pot acorda drepturi, asupra principalului și/sau a dobânzii, care se subordonează drepturilor titularilor altor creanțe private sau titluri de creanță ale aceluiași emitent.

Creanța privată trebuie să aibă (a) o sumă principală fixă, necondiționată și (b) o rată a dobânzii care nu poate determina un flux monetar negativ. De asemenea, rata dobânzii trebuie să aparțină uneia dintre următoarele categorii: (i) cupon zero; (ii) rată fixă sau (iii) cupon cu rată variabilă indexat cu o altă rată a dobânzii de referință. Aceste caracteristici trebuie menținute până la răscumpărarea obligațiunii.

- *Tipul debitorului/garantului*: Debitorii sau garanții eligibili sunt societăți nefinanciare ⁽³⁾, entități din sectorul public și instituții internaționale sau supranaționale. Fiecare debitor este responsabil în mod individual sau solidar pentru rambursarea totală a creanței private în cauză (codebitorii responsabili în comun pentru creanțe private individuale sunt excluși).
- *Locul de stabilire al debitorului/garantului*: Debitorul/garantul trebuie să fie stabilit în zona euro. Această cerință nu se aplică instituțiilor internaționale sau supranaționale.
- *Standardele de creditare*: Calitatea creanței private se evaluează în funcție de solvabilitatea subiacentă a debitorului/garantului. Creanțele private trebuie să respecte standardele înalte de creditare prevăzute de reglementările ECAF pentru active netranzaționabile, conform punctului 6.3.3.
- *Valoarea minimă*: În momentul prezentării creanței private pentru a fi utilizată ca garanție de contraparte, creanța trebuie să respecte pragul minim al valorii. Pentru o perioadă intermediară (de la 1 ianuarie 2007 până la 31 decembrie 2011), fiecare bancă centrală națională poate alege o valoare minimă aplicabilă creanțelor private interne. Pentru utilizare transfrontalieră, în perioada intermediară se aplică un prag minim comun de 500 000 EUR ⁽⁴⁾. De la 1 ianuarie 2012, se va aplica un prag minim comun de 500 000 EUR pentru toate creanțele private din zona euro.
- *Proceduri de utilizare*: Creanța privată trebuie utilizată în conformitate cu procedurile Eurosistemului, astfel cum sunt definite în documentația națională respectivă.
- *Legea aplicabilă*: Atât contractul de creanță privată, cât și contractul dintre contraparte și banca centrală națională care mobilizează creanța privată ca garanție („contract de mobilizare”) trebuie reglementate de legea unui stat membru din zona euro. De asemenea, numărul total de legi aplicabile (i) contrapărții, (ii) creditorului, (iii) debitorului, (iv) garantului (după caz), (v) contractului de creanță privată și (vi) contractului de mobilizare nu poate fi mai mare de doi.
- *Moneda de exprimare*: Creanța privată trebuie exprimată în euro ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2011, se aplică un regim intermediar pentru creanțele private, care permite fiecărei bănci centrale naționale să aleagă pragul minim pentru valoarea creanțelor private eligibile în scopuri de garantare (cu excepția utilizării transfrontaliere) și dacă trebuie aplicat un comision. De la 1 ianuarie 2012 se va aplica un regim unificat.

⁽²⁾ Creanțele private se mai numesc și împrumuturi bancare. *Schuldscheindarlehen* și creanțele private de drept olandez asupra administrațiilor publice sau altor debitori eligibili și care sunt acoperite de o garanție de stat (de exemplu, organismele pentru locuințe sociale) sunt considerate echivalente cu creanțele private.

⁽³⁾ Conform definiției din SEC 95.

⁽⁴⁾ Banque centrale du Luxembourg (BcL) va aplica pragul minim comun pentru utilizare transfrontalieră de la 1 ianuarie 2008. Până la acea dată, BcL va aplica un prag minim de 1 000 000 EUR.

⁽⁵⁾ A se vedea nota de subsol 13 din prezentul capitol.

Titluri de creanță netranzaționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private (RMBD)

Pentru a fi eligibile, RMBD trebuie să îndeplinească următoarele *criterii de eligibilitate* (a se vedea și tabelul 4):

- *Tipul activului*: Activul trebuie să fie un titlu de creanță (un bilet la ordin sau o cambie) care este garantat de un ansamblu de creanțe ipotecare și care nu este complet securitizat. Trebuie să fie posibilă înlocuirea activelor în ansamblul subiacent de creanțe ipotecare și trebuie să existe un mecanism care să asigure că Eurosistemul are prioritate în fața creditorilor, cu excepția celor scutiți din motive de politică publică ⁽¹⁾.
- RMBD trebuie să aibă (a) o sumă principală fixă, necondiționată și (b) o rată a dobânzii care nu poate determina un flux monetar negativ.
- *Standardele de creditare*: RMBD trebuie să respecte standardele înalte de creditare, care sunt evaluate conform capitolului din reglementările ECAF destinat titlurilor de creanță garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private, în conformitate cu punctul 6.3.3.
- *Tipul emitentului*: Emitenții eligibili sunt instituțiile de credit care sunt contrapărți eligibile.
- *Locul de stabilire al emitentului*: Emitentul trebuie să fie stabilit în zona euro.
- *Proceduri de utilizare*: RMBD trebuie utilizat în conformitate cu procedurile Eurosistemului, astfel cum sunt definite în documentația națională respectivă.
- *Exprimarea monedei*: RMBD trebuie exprimat în euro ⁽²⁾.

6.2.3. Cerințe suplimentare pentru utilizarea activelor eligibile

Cerințe juridice suplimentare pentru creanțele private

Pentru a asigura crearea unei garanții valabile asupra creanțelor private și pentru a asigura o executare rapidă a creanțelor private în caz de nerambursare de către contraparte, trebuie respectate câteva cerințe juridice suplimentare. Aceste cerințe juridice se referă la următoarele elemente:

- verificarea existenței creanțelor private;
- notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private sau înregistrarea unei astfel de mobilizări;
- lipsa restricțiilor privind secretul bancar și confidențialitatea;
- lipsa restricțiilor privind mobilizarea creanței private;
- lipsa restricțiilor privind executarea creanței private.

Conținutul acestor cerințe juridice este prevăzut în anexa 7. Detalii suplimentare privind caracteristicile specifice ale jurisdicțiilor naționale pot fi găsite în documentația națională relevantă.

Reguli de utilizare a activelor eligibile

Activele tranzaționabile pot fi folosite pentru toate operațiunile de politică monetară care se bazează pe active suport, adică tranzații de piață monetară simple și reversibile și facilitatea de creditare marginală. Activele netranzaționabile pot fi folosite ca active suport pentru tranzații de piață monetară reversibile și pentru facilitatea de creditare marginală. Aceste active nu se folosesc în tranzațiile simple din cadrul Eurosistemului. Toate activele tranzaționabile și netranzaționabile pot fi folosite, de asemenea, ca active suport pentru creditul pe parcursul zilei.

Indiferent dacă un activ tranzaționabil sau netranzaționabil îndeplinește sau nu toate criteriile de eligibilitate, o contraparte nu poate prezenta ca garanție propriile active emise sau activele pe care le garantează ea însăși sau cele emise sau garantate de o altă entitate cu care are legături strânse ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Biletele la ordin garantate cu creanțe ipotecare de drept irlandez sunt în prezent singurele instrumente financiare din această categorie de active.

⁽²⁾ A se vedea nota de subsol 13 din prezentul capitol.

⁽³⁾ În cazul în care o contraparte folosește active pe care nu poate sau nu mai poate să le folosească pentru a garanta un credit în curs, deoarece există legături strânse între emitent, debitor sau garant sau aceștia sunt una și aceeași entitate, contrapartea este obligată să notifice de îndată acest lucru băncii centrale naționale în cauză. Activele sunt evaluate la valoarea zero la următoarea dată de evaluare și poate fi declanșat un apel în marjă (a se vedea și anexa 6). De asemenea, contrapartea trebuie să retragă activul cât mai repede posibil.

Termenul de „legături strânse” desemnează situația în care contrapartea este legată de un emitent/debitor/garant de active eligibile prin faptul că:

- (i) contrapartea deține 20 % sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului sau una sau mai multe întreprinderi la care contrapartea deține majoritatea capitalului dețin 20 % sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului sau contrapartea și una sau mai multe întreprinderi, la care contrapartea deține majoritatea capitalului, dețin împreună 20 % sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului;

sau

- (ii) emitentul/debitorul/garantul deține 20 % sau mai mult din capitalul contrapărții, sau una sau mai multe întreprinderi la care emitentul/debitorul/garantul deține majoritatea capitalului dețin 20 % sau mai mult din capitalul contrapărții sau emitentul/debitorul/garantul și una sau mai multe întreprinderi la care emitentul/debitorul/garantul deține majoritatea capitalului dețin împreună 20 % sau mai mult din capitalul contrapărții;

sau

- (iii) un terț deține atât majoritatea capitalului contrapărții, cât și majoritatea capitalului emitentului/debitorului/garantului, direct sau indirect, prin una sau mai multe întreprinderi la care partea terță deține majoritatea capitalului.

Această dispoziție privind legăturile strânse nu se aplică: (a) legăturilor strânse dintre o contraparte și autoritățile publice din țările SEE (inclusiv cazul în care autoritatea publică este un garant al emitentului/debitorului/garantului); (b) obligațiunilor de bancă garantate emise în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 22 alineatul (4) din Directiva OPCVM sau (c) cazurilor în care titlurile de creanță sunt protejate de dispoziții juridice specifice de protecție comparabile cu instrumentele prevăzute la litera (b).

De asemenea, chiar dacă sunt eligibile, băncile centrale naționale pot decide să nu accepte ca garanții următoarele active tranzacționabile sau netranzacționabile:

- titluri de creanță care ajung la scadență înainte de data scadenței operațiunii de politică monetară pentru care sunt folosite ca active suport ⁽¹⁾;

și

- titluri de creanță cu flux de venituri (de exemplu, plata cuponului) în perioada anterioară datei scadenței operațiunii de politică monetară pentru care sunt folosite ca active suport.

Toate activele tranzacționabile și netranzacționabile trebuie să poată fi utilizate în operațiuni transfrontaliere, în toată zona euro. Aceasta înseamnă că toate contrapărțile Eurosistemului trebuie să aibă posibilitatea de a folosi acest tip de active eligibile, fie prin intermediul legăturilor cu SSS interne în cazul activelor tranzacționabile, fie prin intermediul altor acorduri eligibile, în vederea obținerii de credite de la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită contrapartea (a se vedea punctul 6.6).

Tabelul 4

Active eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului

Criterii de eligibilitate	Active tranzacționabile ⁽¹⁾	Active netranzacționabile ⁽²⁾	
Tipul activului	Certificate de credit BCE Alte titluri de creanță tranzacționabile ⁽³⁾	Creanțe private	Titluri de creanță garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private (RMBD)

⁽¹⁾ Detalii suplimentare la punctul 6.2.1.

⁽²⁾ Detalii suplimentare la punctul 6.2.2.

⁽³⁾ Standardul de creditare pentru titlurile de creanță tranzacționabile neevaluate emise sau garantate de societăți nefinanciare se stabilește pe baza sursei de evaluare a creditului alese de respectiva contraparte în conformitate cu regulile ECAF aplicabile creanțelor private, conform punctului 6.3.3. În cazul acestor titluri de creanță tranzacționabile, au fost modificate următoarele criterii de eligibilitate pentru active tranzacționabile: locul de stabilire al emitentului/garantului: zona euro; locul emiterii: zona euro.

⁽¹⁾ În cazul în care băncile centrale naționale ar permite folosirea titlurilor cu o scadență mai mică decât cea a operațiunilor de politică monetară pentru care sunt folosite ca active suport, contrapărțile ar fi obligate să înlocuiască aceste active la scadență sau înainte de scadență.

Criterii de eligibilitate	Active tranzacționabile ⁽¹⁾	Active netranzacționabile ⁽²⁾	
Standarde de creditare	Activul trebuie să respecte standardele înalte de creditare. Acestea se evaluează conform reglementărilor ECAF pentru active tranzacționabile. ⁽³⁾	Debitorul/garantul trebuie să respecte standardele înalte de creditare. Solvabilitatea se evaluează folosind reglementările ECAF pentru creanțe private.	Activul trebuie să respecte standardele înalte de creditare. Acestea se evaluează conform reglementărilor ECAF pentru RMBD.
Locul emiterii	SEE ⁽³⁾	NA	NA
Proceduri de decontare/utilizare	Locul decontării: zona euro. Activul trebuie depus centralizat prin înscriere într-un cont la băncile centrale sau într-un sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) care îndeplinește standardele minime ale BCE.	Procedurile Eurosistemului	Procedurile Eurosistemului
Tipul emitentului/debitorului/garanților	Bănci centrale Sector public Sector privat Instituții internaționale și supranaționale	Sector public Societăți nefinanciare Instituții internaționale și supranaționale	Instituții de credit
Loc de stabilire a emitentului/debitorului sau garantului	Emiten ⁽³⁾ : SEE sau țări G10 care nu aparțin SEE Garant ⁽³⁾ : SEE	Zona euro	Zona euro
Piețe acceptate	Piețe reglementate Piețe nereglementate acceptate de BCE	NA	NA
Monedă	Euro	Euro	Euro
Sumă minimă	NA	Prag minim la momentul prezentării creanței private. Între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2011: — pentru utilizare internă: la alegerea BCN; — pentru utilizare transfrontalieră: prag comun de 500 000 EUR ⁽⁴⁾ . De la 1 ianuarie 2012: prag minim comun de 500 000 EUR în întreaga zonă euro.	NA

⁽¹⁾ Detalii suplimentare la punctul 6.2.1.

⁽²⁾ Detalii suplimentare la punctul 6.2.2.

⁽³⁾ Standardul de creditare pentru titlurile de creanță tranzacționabile neevaluate emise sau garantate de societăți nefinanciare se stabilește pe baza sursei de evaluare a creditului alese de respectiva contraparte în conformitate cu regulile ECAF aplicabile creanțelor private, conform punctului 6.3.3. În cazul acestor titluri de creanță tranzacționabile, au fost modificate următoarele criterii de eligibilitate pentru active tranzacționabile: locul de stabilire al emitentului/garantului: zona euro; locul emiterii: zona euro.

⁽⁴⁾ Banque centrale du Luxembourg (BcL) va aplica pragul minim comun pentru utilizare transfrontalieră de la 1 ianuarie 2008. Până la acea dată, BcL va aplica un prag minim de 1 000 000 EUR.

Criterii de eligibilitate	Active tranzacționabile ⁽¹⁾	Active netranzacționabile ⁽²⁾	
Legile aplicabile în cazul creanțelor private	NA	Legea aplicabilă pentru contractul de creanță privată și pentru mobilizare: legea unui stat membru din zona euro. Numărul total de legi diferite aplicabile (i) contrapărții; (ii) creditorului; (iii) debitorului; (iv) garantului (după caz); (v) contractului de creanță privată și (vi) contractului de mobilizare nu trebuie să fie mai mare de doi.	NA
Utilizare transfrontalieră	Da	Da	Da

⁽¹⁾ Detalii suplimentare la punctul 6.2.1.

⁽²⁾ Detalii suplimentare la punctul 6.2.2.

6.3. Mecanismul Eurosistemului de evaluare a creditelor

6.3.1. Domeniu de aplicare și elemente

Mecanismul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF) definește procedurile, normele și tehnicile care asigură îndeplinirea standardelor înalte de creditare ale Eurosistemului de a respecta pentru toate activele eligibile.

În cadrul general, la stabilirea standardelor înalte de creditare, Eurosistemul face distincție între activele tranzacționabile și activele netranzacționabile (a se vedea punctele 6.3.2 și 6.3.3) pentru a ține seama de natura juridică diferită a acestor active și din motive de eficiență operațională.

La evaluarea standardului de creditare al activelor eligibile, Eurosistemul ia în considerare informațiile privind evaluarea creditelor furnizate de sistemele de evaluare a creditului care pot proveni de la una dintre următoarele patru surse: agențiile internaționale de rating (*external credit assessment institutions* - ECAI), sistemele interne de evaluare a creditului (*in-house credit assessment systems* - ICAS) ale BCN, sistemele interne de ratinguri (*internal ratings-based* – IRB - *systems*) ale contrapărților sau instrumentele de rating (IR) (*rating tools* - RT) ale furnizorilor terți. De asemenea, la evaluarea îndeplinirii standardelor de creditare, Eurosistemul ia în considerare și criterii și caracteristici instituționale care garantează pentru deținătorul titlului o protecție similară cu garanția.

Referința Eurosistemului pentru stabilirea condițiilor sale minime în privința standardelor înalte de creditare („pragul de calitate a creditului”) se definește în termeni de rating tip „single A” ⁽¹⁾. Eurosistemul consideră o probabilitate de nerambursare (*probability of default* – PD) de 0,10 % pe un an ca fiind echivalentă cu un rating „single A”, cu condiția ca acesta să fie examinat periodic. ECAF respectă definiția evenimentului de neplată prevăzută de Directiva UE privind cerințele de capital ⁽²⁾. Eurosistemul publică nivelul minim de rating care respectă pragul de calitate a creditului cerut pentru fiecare ECAI acceptată, fără să își asume nici o responsabilitate asupra evaluării ECAI, din nou cu condiția unei examinări periodice.

⁽¹⁾ „Single A” se referă la un rating minim pe termen mai lung egal cu cel puțin „A-” conform Fitch sau Standard & Poor's sau cu „A3” conform Moody's.

⁽²⁾ Această directivă cuprinde Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare) (JO L 177, 30.6.2006, p. 1) și Directiva 2006/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind rata de adecvare a capitalului întreprinderilor de investiții și al instituțiilor de credit (reformare) (JO L 177, 30.6.2006, p. 201).

Eurosistemul își rezervă dreptul de a stabili dacă o emisiune, un emitent, debitor sau garant îndeplinește cerințele sale cu privire la atingerea standardelor înalte de creditare, pe baza oricăror informații pe care le consideră relevante și poate respinge active în temeiul acestor informații. În cazul în care o astfel de respingere se bazează pe informații prudențiale, utilizarea oricărei informații de acest tip transmise fie de contrapărți, fie de supraveghetori, se utilizează doar în măsura necesară pentru îndeplinirea sarcinilor Eurosistemului de conducere a politicii monetare.

Pentru asigurarea coerenței, calității și comparabilității celor patru surse de evaluare a creditelor folosite în cadrul ECAF, Eurosistemul a definit criterii de eligibilitate pentru fiecare sursă (a se vedea punctul 6.3.4) și monitorizează periodic performanța lor de evaluare a creditelor în raport cu pragul de calitate a creditului (a se vedea punctul 6.3.5).

6.3.2. Stabilirea standardelor înalte de creditare pentru activele tranzacționabile

Standardele înalte de creditare pentru active tranzacționabile se stabilesc pe baza următoarelor criterii:

- *Evaluarea creditului de către o ECAI*: Cel puțin o evaluare de credit a unei ECAI acceptate (conform punctului 6.3.4) pentru o emisiune (sau, în lipsa acesteia, pentru un emitent) trebuie să respecte pragul de calitate a creditului al Eurosistemului ⁽¹⁾ ⁽²⁾. BCE publică pragul de calitate pentru orice ECAI acceptată, în conformitate cu punctul 6.3.1 ⁽³⁾.
- *Garanții*: În lipsa unei evaluări de credit (acceptabile) efectuate de o ECAI pentru emitent, se pot stabili standarde înalte de creditare pe baza unor garanții furnizate de garanți cu o situație financiară bună. Starea situației financiare a garantului se evaluează pornind de la evaluările de credit ale unei ECAI care respectă pragul de calitate a creditului al Eurosistemului. Garanția trebuie să respecte următoarele cerințe:
 - O garanție este considerată acceptabilă dacă garantul a garantat necondiționat și irevocabil obligațiile emitentului față de plata principalului, a dobânzii și a oricăror altor sume datorate în raport cu titlul de creanță titularilor acestuia, până la executarea integrală a acestor obligații.
 - Garanția trebuie să fie plătitibilă la prima solicitare (independent de titlul de creanță subiacent). Garanțiile furnizate de entități publice abilitate să colecteze impozite trebuie ori să fie plătitibile la prima solicitare, ori să asigure o plată promptă și punctuală în urma nerambursării. Obligațiile garantului în raport cu garanția trebuie să fie cel puțin de nivel egal și proporțional (*pari passu*) cu toate celelalte obligații negarantate ale garantului.
 - Garanția trebuie să fie reglementată de legea unui stat membru al UE și trebuie să fie validă juridic, obligatorie și opozabilă garantului.
- Pentru ca un activ însoțit de o garanție să poată fi considerat eligibil, trebuie să se prezinte, în prealabil, o confirmare juridică privind validitatea juridică, efectul obligatoriu și opozabilitatea garanției, atât în ceea ce privește fondul, cât și forma, în modalități acceptate de Eurosistem. În cazul în care garantul este stabilit în altă jurisdicție decât cea unde se aplică legea care reglementează garanția, confirmarea juridică trebuie să ateste, de asemenea, că garanția este validă și produce efecte juridice conform legii care reglementează locul de stabilire al garantului. Confirmarea juridică trebuie prezentată spre examinare băncii centrale naționale, care raportează BCE activele însoțite de garanție care trebuie incluse în lista cu active eligibile ⁽⁴⁾. Nu este necesară prezentarea unei confirmări juridice în cazul garanțiilor făcute pentru titluri de creanță cu un rating individual al activului sau al garanțiilor date de entități publice abilitate să colecteze impozite. Cerința de opozabilitate respectă orice lege privind insolvabilitatea sau falimentul, principiile generale de echitate și alte legi și principii similare aplicabile garantului și care, în general, afectează drepturile creditorilor față de garant.

⁽¹⁾ În cazul în care există mai multe evaluări ECAI pentru același emitent/debitor sau garant și dacă, eventual, acestea sunt contradictorii, se aplică regula celui mai bun rating (respectiv, cea mai bună evaluare de credit a ECAI disponibilă).

⁽²⁾ Se presupune că obligațiunile de bancă garantate respectă standarde înalte de creditare indiferent de regulile prevăzute în criteriile privind evaluarea creditelor de către ECAI, dacă respectă strict criteriile prevăzute la articolul 22 alineatul (4) din directiva OPCVM.

⁽³⁾ Informațiile sunt publicate pe site-ul BCE (www.ecb.int).

⁽⁴⁾ Banca centrală națională care raportează cu privire la un anumit activ este, în general, banca centrală națională a țării în care activul va fi acceptat pentru tranzacționare/va fi tranzacționat pe o piață acceptată. În cazul în care un activ este acceptat spre tranzacționare/este tranzacționat pe mai multe piețe, orice întrebare trebuie adresată pe linia de asistență privind activele eligibile a BCE (Eligible-Assets.hotline@ecb.int).

În lipsa unei evaluări de credit a unei ECAI pentru emisiune, emitent sau garant, standardele înalte de creditare se stabilesc după cum urmează:

- *Emitenți sau garanți din sectorul public aflați în zona euro:* În cazul în care un activ tranzacționabil este emis sau garantat de o administrație regională, o autoritate publică locală sau o entitate din sectorul public aflate în zona euro în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital, se aplică următoarea procedură:
- Emitentul sau garantul este încadrat în una din cele trei categorii prevăzute de Directiva privind cerințele de capital ⁽¹⁾ conform tabelului 5.
- este realizată o evaluare implicită de credit a emitenților și garanților din categoriile 1 și 2 prin evaluarea creditului efectuată de o ECAI în privința administrației centrale a țării unde este stabilit emitentul sau garantul. Această evaluare implicită a creditului trebuie să respecte pragul de calitate a creditului practicat de Eurosistem. Pentru emitenții/garanții din categoria 3 nu se stabilește o evaluare implicită a creditului.
- *Emitenți sau garanți societăți nefinanciare din zona euro:* În cazul în care standardele înalte de creditare pentru active tranzacționabile emise/garantate de societăți nefinanciare ⁽²⁾ din zona euro nu pot fi stabilite pe baza unei evaluări de credit de către o ECAI a emisiunii, emitentului sau garantului, se aplică regulile ECAF în privința creanțelor private, iar contrapărțile pot să utilizeze propriile sisteme interne de rating (IRB), sistemele interne ale BCN de evaluare a creditului sau instrumentele de rating ale terților. Titlurile de creanță tranzacționabile fără rating emise de societăți nefinanciare nu sunt cuprinse în lista publică a activelor tranzacționabile eligibile.

Tabelul 5

Evaluări implicite ale creditului pentru emitenți, debitori sau garanți care sunt administrații regionale, autorități locale și organisme din sectorul public aflate în zona euro fără o evaluare a creditului de către o ECAI

	Încadrarea emitenților, debitorilor sau garanților conform Directivei privind cerințele de capital	Stabilirea evaluării implicite a creditului conform ECAF pentru emitentul, debitorul sau garantul din fiecare categorie
Categoria 1	Administrații regionale, autorități locale și entități din sectorul public care, conform autorităților de supraveghere competente, pot fi supuse aceluiași regim ca cel aplicabil cu administrația centrală, în ceea ce privește cerințele de capital	Se atribuie evaluarea de credit a unei ECAI valabilă pentru administrația centrală a țării în care este stabilit
Categoria 2	Administrații regionale, autorități locale și entități din sectorul public care, conform autorităților de supraveghere competente, pot fi supuse aceluiași regim ca cel aplicabil instituțiilor [de credit] în ceea ce privește cerințele de capital	Se atribuie o evaluare de credit cu un nivel de calitate a creditului sub evaluarea creditului ⁽¹⁾ unei ECAI valabilă pentru administrația centrală a țării în care este stabilit
Categoria 3	Alte entități din sectorul public	Același regim ca cel aplicabil emitenților sau debitorilor din sectorul privat

⁽¹⁾ Informații privind nivelurile de calitate a creditului pot fi găsite pe site-ul BCE (www.ecb.int).

6.3.3. Stabilirea standardelor înalte de creditare pentru activele netranzacționabile

Creanțele private

În vederea stabilirii obligației de îndeplinire a unor standarde înalte de creditare de către debitorii sau garanții creanțelor private, contrapărțile trebuie să selecteze o sursă principală de evaluare a creditului dintre cele disponibile și acceptate de Eurosistem. O contraparte va selecta un sistem al unei surse de evaluare a creditului disponibilă, cu excepția cazului în care este vorba de ECAI, când pot fi folosite toate ECAI acceptate.

⁽¹⁾ Se așteaptă punerea la dispoziție a listelor cu entitățile aparținând celor trei categorii, criteriile de clasificare a emitenților, debitorilor sau garanților în cele trei categorii, precum și legăturile către site-urile relevante ale autorităților de supraveghere naționale, pe site-ul Comitetului Autorităților de Supraveghere Bancară Europeană (CEBS): http://www.c-ebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm

⁽²⁾ A se vedea nota de subsol 7 din acest capitol.

Contrapărțile trebuie să păstreze sursa selectată cel puțin un an, astfel încât să se evite trecerea de la o sursă de evaluare a creditului la alta (respectiv, să se evite căutarea, între toate sursele sau sistemele disponibile, a celei mai bune evaluări de credit care să garanteze eligibilitatea, pentru fiecare debitor individual). Contrapărțile care doresc să își schimbe sursele de evaluare a creditului după perioada minimă de un an trebuie să prezinte o cerere motivată BCN competente.

Pe baza prezentării unei cereri motivate, contrapărțile pot primi permisiunea de a folosi mai multe sisteme sau surse. Se așteaptă ca principala sursă de evaluare a creditului aleasă să acopere cel mai mare număr de debitori prezentați de contraparte. Utilizarea mai multor surse sau sisteme de evaluare a creditului ar trebui justificată de existența unei anumite situații de fond. În principiu, o astfel de situație ar putea apărea în condițiile în care sursa sau sistemul inițial de evaluare a creditului nu asigură o acoperire suficientă.

Contrapărțile trebuie să informeze de îndată banca centrală națională cu privire la orice eveniment de credit, inclusiv o întârziere a plăților din partea debitorilor prezentați, de care are cunoștință, și, după caz, să retragă sau să înlocuiască activele. De asemenea, contrapărțile au responsabilitatea de a se asigura că utilizează cele mai recente date actualizate de evaluare a creditului disponibile în sistemul sau la sursa de evaluare a creditului selectată pentru debitorii ⁽¹⁾ sau garanții activelor prezentate.

Evaluările creditului pentru debitori/garanți: Standardele înalte de creditare pentru debitorii sau garanții de credite private se stabilesc în conformitate cu reguli care diferențiază debitorii/garanții din sectorul public de cei care sunt societăți nefinanciare.

— *Debitori sau garanți din sectorul public:* Se aplică următoarele reguli în mod secvențial:

- (i) Există o evaluare a creditului efectuată de sistemul sau sursa selectată de contraparte și aceasta este folosită pentru a stabili dacă debitorul sau garantul din sectorul public respectă pragul de calitate a creditului.
- (ii) În lipsa unei evaluări a creditului conforme cu punctul (i), este folosită o evaluare a creditului efectuată de o ECAI în privința debitorului sau garantului ⁽²⁾.
- (iii) În cazul în care nu este disponibilă nici o evaluare a creditului conform punctelor (i) sau (ii), se aplică aceeași procedură ca în cazul activelor tranzacționabile:

— Debitorul sau garantul este încadrat în una din cele trei categorii în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital ⁽³⁾ conform tabelului 5.

— O evaluare implicită a creditului pentru debitorii sau garanții din categoriile 1 și 2 se stabilește pornind de la evaluarea creditului realizată de o ECAI în privința administrației centrale a țării unde este stabilit debitorul sau garantul. Această evaluare implicită trebuie să respecte pragul de calitate a creditului practicat de Eurosistem.

În cazul în care există o evaluare a creditului efectuată de sistemul sau de sursa selectată de contraparte [sau de ECAI în cazul punctului (ii) în privința debitorilor sau garanților din sectorul public], dar care se află sub pragul de calitate a creditului, debitorul sau garantul este neeligibil.

— *Debitori sau garanți care sunt societăți nefinanciare:* În cazul în care sursa selectată de contraparte furnizează o evaluare a creditului egală sau mai mare decât pragul de calitate a creditului, debitorul sau garantul este eligibil ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾.

În cazul în care există o evaluare a creditului efectuată de sistemul sau de sursa selectată de contraparte, dar care se află sub pragul de calitate a creditului, debitorul sau garantul este neeligibil. Dacă nu este disponibilă nici o evaluare a creditului pentru a stabili standardele de creditare, debitorul sau garantul este considerat neeligibil.

⁽¹⁾ În cazul activelor tranzacționabile emise de societăți nefinanciare, dar pentru care nu s-a stabilit un rating de către o ECAI acceptată, această cerință se aplică evaluării creditului pentru emitenți.

⁽²⁾ A se vedea nota de subsol 25 din prezentul capitol.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 29 din prezentul capitol.

⁽⁴⁾ În cazul în care contrapartea a ales o ECAI ca sursă de evaluare a creditului, poate fi folosită regula celui mai bun rating (a se vedea nota de subsol 25 din prezentul capitol).

⁽⁵⁾ În cazul sistemelor specifice de evaluare a creditului, pragul de calitate a creditului poate fi ajustat în funcție de procesul de monitorizare a performanțelor (a se vedea punctul 6.3.5).

Garanții: O garanție trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- O garanție este considerată acceptabilă dacă garantul a garantat necondiționat și irevocabil obligațiile debitorului privind plata principalului, a dobânzii și a oricăror altor sume datorate în conformitate cu creanța privată titularului acesteia, până la executarea integrală a acestor obligații. În acest sens, o garanție considerată acceptabilă nu trebuie să fie specifică creanței private, ci poate să se aplice doar debitorului, cu condiția să acopere și creanța privată în cauză.
- Garanția trebuie să fie plătitibilă la prima solicitare (independent de creanța privată subiacentă). Garanțiile furnizate de entități publice abilitate să colecteze impozite trebuie ori să fie plătitibile la prima solicitare, ori să asigure o plată promptă și punctuală în urma nerambursării. Obligațiile garantului în raport cu garanția trebuie să fie cel puțin de nivel egal și proporțional (*pari passu*) cu toate celelalte obligații negarantate ale garantului.
- Garanția trebuie să fie reglementată de legea unui stat membru al UE și trebuie să fie validă din punct de vedere juridic, obligatorie și opozabilă garantului.
- Pentru ca un activ însoțit de o garanție să poată fi considerat eligibil, trebuie să se prezinte, în prealabil, o confirmare juridică privind validitatea juridică, efectul obligatoriu și opozabilitatea garanției, atât în ceea ce privește fondul, cât și forma, în modalități acceptate de Eurosistem. Confirmarea juridică trebuie, de asemenea, să precizeze că nu este vorba de o garanție personală și că poate fi executată doar de către creditorul creanței private. În cazul în care garantul este stabilit în altă jurisdicție decât cea unde se aplică legea care reglementează garanția, confirmarea juridică trebuie să ateste, de asemenea, că garanția este validă și opozabilă conform legii care reglementează locul de stabilire al garantului. Confirmarea juridică trebuie prezentată spre examinare băncii centrale naționale care se află sub jurisdicția legii care reglementează creanța privată. Nu este necesară prezentarea unei confirmări juridice în cazul garanțiilor date de entități publice abilitate să colecteze impozite. Cerința de opozabilitate respectă orice lege privind insolabilitatea sau falimentul, principiile generale de echitate și alte legi și principii similare aplicabile garantului și care, în general, afectează drepturile creditorilor față de garant.

Titlurile de creanță netranzaționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private (RMBD)

Standardele înalte de creditare pentru RMBD netranzaționabile trebuie să respecte pragul de calitate a creditului practicat de Eurosistem. Băncile centrale naționale vor prevedea, pentru aceste titluri de creanță, în documentația națională aplicabilă, un mecanism de evaluare a creditului specific fiecărei jurisdicții.

6.3.4. Criteriile de acceptare pentru sistemele de evaluare a creditului

ECAF folosește informațiile privind evaluarea creditului provenite din patru surse. În cadrul fiecărei surse poate exista un set de sisteme de evaluare a creditului.

Agențiile internaționale de rating (ECAI), sistemele interne de evaluare a creditelor (ICAS) și instrumentele de rating (IR) ale terților acceptate sunt publicate pe site-ul BCE (www.ecb.int) ⁽¹⁾.

Sursa agențiilor internaționale de rating

Sursa ECAI cuprinde acele instituții ale căror evaluări de credit pot fi utilizate de instituții de credit pentru a stabili ponderea riscului expunerilor în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital ⁽²⁾. În cadrul ECAF, criteriile generale de acceptabilitate pentru ECAI sunt următoarele:

- ECAI trebuie să fie recunoscute în mod oficial de autoritatea de supraveghere din UE relevantă pentru țările din zona euro în care vor fi folosite, în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital.
- ECAI trebuie să respecte criteriile operaționale, astfel încât să asigure aplicarea eficientă a ECAF. În special, utilizarea evaluărilor lor de credit este condiționată de punerea la dispoziția Eurosistemului a informațiilor privind aceste evaluări, precum și a informațiilor care permit compararea și atribuirea evaluărilor în funcție de nivelul de calitate a creditului și de pragul de calitate a creditului din cadrul ECAF, dar și a informațiilor necesare pentru punerea în aplicare a procesului de monitorizare a performanțelor (a se vedea punctul 6.3.5).

⁽¹⁾ Eurosistemul publică doar informații privind operațiunile de creditare ale Eurosistemului și nu își asumă nici o responsabilitate pentru evaluarea acestora de către sistemele de evaluare a creditului acceptate.

⁽²⁾ ECAI sunt cunoscute pe piețele financiare ca agenții de rating.

Eurosistemul își rezervă dreptul de a decide dacă acceptă o ECAI pentru operațiunile de creditare, utilizând, printre alți factori, procesul său de monitorizare a performanțelor.

Sursa sistemelor interne de evaluare a creditelor (ICAS) ale BCN

Sursa ICAS constă în prezent din cele patru sisteme de evaluare a creditelor utilizate de Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France și Oesterreichische Nationalbank. Băncile centrale naționale care decid să își dezvolte propriul ICAS trebuie supuse de Eurosistem unei proceduri de validare. ICAS sunt supuse procesului de monitorizare a performanțelor definit de Eurosistem (a se vedea punctul 6.3.5).

De asemenea, contrapartea trebuie să informeze de îndată BCN care folosește ICAS cu privire la orice eveniment de credit cunoscut doar de contraparte, inclusiv o întârziere a plăților din partea debitorilor prezentați.

În plus, în țările în care sunt mobilizate RMBD, banca centrală națională respectivă pune în aplicare un mecanism de evaluare a creditelor pentru acest tip de active în conformitate cu ECAF. Astfel de mecanisme sunt supuse unui proces anual de monitorizare a performanțelor.

Sursa sistemelor interne de ratinguri (IRB)

O contraparte care intenționează să folosească un sistem IRB pentru evaluarea calității creditelor debitorilor, emitenților sau garanților titlurilor de creanță eligibile trebuie să obțină permisiunea băncii centrale naționale din țara sa. În acest sens, trebuie să prezinte o solicitare, împreună cu următoarele documente ⁽¹⁾:

- O copie a deciziei autorității de supraveghere competente din UE prin care autorizează contrapartea să folosească sistemul IRB pentru stabilirea cerințelor de capital, pe bază consolidată sau neconsolidată, împreună cu orice condiții specifice de utilizare. În cazul în care autoritatea de supraveghere competentă transmite direct băncii centrale naționale aceste informații, nu se mai solicită o astfel de copie.
- Informații privind metoda de determinare a probabilității de nerambursare de către debitori, precum și informații privind nivelurile de rating și probabilitățile de nerambursare pe un an asociate folosite pentru stabilirea nivelurilor de rating eligibile.
- O copie a informațiilor privind pilonul 3 (disciplina pieței), pe care contrapartea trebuie să le publice periodic în conformitate cu cerințele de disciplină a pieței din pilonul 3 al cadrului Basel II și cu Directiva privind cerințele de capital.
- Numele și adresa autorității de supraveghere bancară competente și ale auditorului extern.

Solicitarea trebuie semnată de directorul executiv, directorul financiar sau un director de grad similar al contrapărții sau de un semnatar autorizat în numele unuia dintre aceștia.

Dispozițiile menționate anterior se aplică tuturor contrapărților indiferent de statutul lor – societate mamă, sucursală sau filială – și indiferent dacă aprobarea sistemului IRB a fost făcută de autoritatea de supraveghere din aceeași țară (pentru societăți mamă și, eventual, pentru sucursale) sau de o autoritate de supraveghere din țara societății mamă (pentru filiale și, eventual, pentru sucursale).

Orice filială sau sucursală a unei contrapărți se poate baza pe sistemul IRB al societății sale mamă, dacă Eurosistemul a acceptat utilizarea sistemului IRB în sensul ECAF.

Contrapărțile care folosesc un sistem IRB conform celor menționate anterior, se supun, de asemenea, procesului de monitorizare a performanțelor al Eurosistemului (a se vedea punctul 6.3.5). Pe lângă informațiile necesare acestui proces, contrapartea trebuie să comunice următoarele informații anual (sau ori de câte ori banca centrală națională îi solicită acest lucru), cu excepția cazului în care aceste informații sunt transmise direct băncii centrale naționale în cauză de autoritatea de supraveghere competentă:

- o copie a ultimei evaluări actualizate a sistemului IRB al contrapărții efectuate de autoritatea de supraveghere a contrapărții, tradusă în una dintre limbile de lucru ale băncii centrale naționale din țara de origine;

⁽¹⁾ După caz, documentația enumerată ar trebui tradusă în una din limbile de lucru ale băncii centrale naționale în cauză.

- orice modificare a sistemului IRB al contrapărții recomandată sau cerută de autoritatea de supraveghere, precum și termenul de punere în aplicare a unor astfel de modificări;
- actualizarea anuală a informațiilor conform pilonului 3 (disciplina pieței), pe care contrapartea este obligată să o publice periodic în conformitate cu cerințele cadrului Basel II și ale Directivei privind cerințele de capital;
- informații privind autoritatea de supraveghere bancară competentă și auditorul extern.

Această comunicare anuală trebuie semnată de directorul executiv, directorul financiar sau un director de grad similar al contrapărții sau de un semnatar autorizat în numele unuia dintre aceștia. Eurosistemul trimite o copie a acestei comunicări autorității de supraveghere competente și, după caz, auditorului extern al contrapărții.

Sursa instrumentelor de rating (IR) ale terților

Sursa IR constă din aplicații gestionate de terți, care evaluează calitatea creditului debitorilor folosind, printre alte instrumente, conturile auditate. Instrumentele trebuie utilizate de furnizorii IR. Contrapărțile care doresc să folosească un IR specific în sensul ECAF trebuie să înainteze o solicitare băncii centrale naționale competente, folosind formularul corespunzător furnizat de Eurosistem, precum și o documentație suplimentară privind IR conform formularului de solicitare. Eurosistemul decide cu privire la acceptarea IR propus. Decizia are la bază evaluarea conformității cu criteriile de acceptare stabilite de Eurosistem ⁽¹⁾.

De asemenea, contrapartea trebuie să informeze furnizorul de IR cu privire la orice eveniment de creditare cunoscut doar de contraparte, inclusiv întârzierea plăților de către debitorii prezentați.

Furnizorul de IR care participă în cadrul ECAF trebuie să se supună, prin acord, procesului de monitorizare a performanțelor al Eurosistemului ⁽²⁾ (a se vedea punctul 6.3.5). Furnizorul de IR este obligat să creeze și să întrețină infrastructura necesară pentru monitorizarea ansamblului de debitori eligibili (*static pool*). Crearea și evaluarea ansamblului de debitori eligibili trebuie să fie în conformitate cu cerințele generale de monitorizare a performanțelor conform ECAF. Furnizorul de IR trebuie să asigure informarea Eurosistemului cu privire la rezultatele evaluării performanțelor imediat ce aceasta este efectuată de furnizorul IR. În consecință, furnizorii de IR pregătesc un raport privind performanța ansamblului de debitori eligibili. Aceștia trebuie să păstreze timp de cinci ani înregistrări interne privind ansamblul de debitori eligibili, precum și detalii privind nerambursarea.

6.3.5. Monitorizarea performanțelor sistemelor de evaluare a creditelor

Procesul de monitorizare a performanțelor ECAF constă într-o comparare anuală *ex post* a ratelor de nerambursare identificate pentru ansamblul de debitori eligibili și a pragului de calitate a creditului din cadrul Eurosistemului dat de probabilitatea de nerambursare (PD) de referință. Scopul acestui proces este de a asigura că rezultatele evaluărilor de credit sunt comparabile între sisteme și surse. Procesul de monitorizare are loc la un an după data la care s-a definit ansamblul de debitori eligibili.

Primul element al procesului este compilarea anuală de către furnizorul sistemului de evaluare a creditului a unui ansamblu de debitori eligibili, respectiv un ansamblu care cuprinde toți debitorii reprezentați de societăți și entități publice, care beneficiază de o evaluare a creditului din partea unui sistem care respectă următoarea condiție:

$$PD(i, t) \leq 0,10 \% [PD \text{ de referință } (t)]$$

Toți debitorii care îndeplinesc această condiție la începutul perioadei *t* fac parte din ansamblul de debitori eligibili pentru perioada *t*. La sfârșitul perioadei estimate de 12 luni, se calculează rata de nerambursare obținută pentru ansamblul de debitori în perioada *t*. Furnizorul sistemului de rating trebuie să prezinte anual Eurosistemului numărul de debitori eligibili din care a fost format ansamblul de debitori în perioada *t*, precum și numărul de debitori dintre aceștia care nu au rambursat în perioada respectivă de 12 luni.

Rata de nerambursare obținută pentru ansamblul de debitori eligibili al unui sistem de evaluare a creditului înregistrată pentru o perioadă de un an este o informație importantă în procesul de monitorizare a performanțelor din cadrul ECAF, care funcționează conform unei reguli anuale și a unei evaluări pe mai multe perioade. În cazul în care se constată existența unui decalaj semnificativ între rata identificată de nerambursare de către ansamblul de debitori eligibili și pragul de calitate a creditului într-un an sau într-o perioadă multianuală, Eurosistemul se consultă cu furnizorul sistemului de rating pentru a analiza motivele decalajului respectiv. Această procedură poate duce la o corecție a pragului de calitate a creditului aplicabil sistemului în cauză.

⁽¹⁾ Criteriile de acceptare sunt publicate pe site-ul BCE (www.ecb.int).

⁽²⁾ Contrapartea trebuie să informeze de îndată furnizorul de IR cu privire la orice eveniment de credit care poate indica o deteriorare a calității creditului.

Eurosistemul poate decide să suspende sau să excludă sistemul de evaluare a creditului în cazurile în care nu se identifică nici o îmbunătățire a performanței de-a lungul mai multor ani. De asemenea, în cazul încălcării regulilor care guvernează ECAF, sistemul de evaluare a creditului va fi exclus din cadrul acestuia.

6.4. Măsuri de control al riscurilor

6.4.1. Principii generale

Măsurile de control al riscurilor sunt aplicate activelor folosite drept suport pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului în scopul protejării Eurosistemului de riscul pierderilor financiare, în cazul în care activele suport trebuie să fie executate din cauza nerambursării de către o contraparte. Măsurile de control al riscurilor aflate la dispoziția Eurosistemului sunt descrise în caseta 7.

Eurosistemul aplică măsuri specifice de control al riscurilor în funcție de categoriile de active suport oferite de contraparte. Măsurile de control al riscurilor adecvate atât activelor tranzacționabile, cât și activelor netranzacționabile eligibile sunt determinate de BCE. Măsurile de control al riscurilor sunt în mare parte armonizate în zona euro ⁽¹⁾ și trebuie să asigure condiții nediscriminatorii pentru orice categorie de active eligibile din zona euro.

CASETA 7

Măsuri de control al riscurilor

Eurosistemul aplică în prezent următoarele măsuri de control al riscurilor:

— Marje de ajustare a valorii

Eurosistemul aplică „marje de ajustare a valorii” la evaluarea activelor suport. Acest lucru presupune că valoarea activului suport este calculată ca valoare de piață a activului, din care se scade un anumit procent (marja de ajustare a valorii).

— Marje de variație (evaluare la prețul pieței)

Eurosistemul impune menținerea în timp a valorii de piață ajustate a activelor suport utilizate în tranzacțiile reversibile în vederea furnizării de lichidități. Aceasta înseamnă că, în cazul în care valoarea activului suport, măsurată cu regularitate, scade sub un anumit nivel, banca centrală națională cere contrapărții să furnizeze active suplimentare sau numerar (adică va face un apel în marjă). În mod asemănător, în cazul în care valoarea activelor suport, în urma reevaluării, depășește un anumit nivel, contrapartea își poate retrage activele sau numerarul în exces. (Calculul referitoare la efectuarea apelurilor în marjă sunt prezentate în caseta 8).

Următoarele măsuri de control al riscurilor nu sunt aplicate în prezent de Eurosistem:

— Marje inițiale

Eurosistemul poate aplica marje inițiale în cadrul tranzacțiilor sale reversibile în vederea furnizării de lichidități. Acest lucru ar presupune că contrapărțile ar trebui să furnizeze active suport având o valoare cel puțin egală cu lichiditățile furnizate de Eurosistem, la care se adaugă valoarea marjei inițiale.

— Limite privind emitenții/debitorii sau garanții

Eurosistemul poate aplica limite expunerii la risc față de emitenți/debitori sau garanți.

— Garanții suplimentare

Pentru a accepta anumite active Eurosistemul poate cere ca anumite entități solvabile din punct de vedere financiar să ofere garanții suplimentare.

— Excludere

Eurosistemul poate exclude utilizarea anumitor active în cadrul operațiunilor sale de politică monetară.

⁽¹⁾ Din cauza diferențelor de ordin operațional dintre statele membre, pot apărea diferențe între măsurile de control al riscurilor. De exemplu, în ceea ce privește procedurile de livrare de către contrapărți a activelor suport către băncile centrale naționale (sub forma unui cumul de garanții obiect al garanțiilor reale mobiliare ale băncii centrale naționale sau a unor contracte de report bazate pe active individuale specificate pentru fiecare tranzacție) pot interveni diferențe minore cu privire la momentul evaluării și la alte aspecte operaționale ale cadrului de control al riscurilor. De asemenea, în cazul activelor netranzacționabile, precizia tehnicilor de evaluare poate fi diferită, ceea ce se reflectă în nivelul total al marjelor de ajustare a valorii (a se vedea punctul 6.4.3).

6.4.2. Măsuri de control al riscurilor pentru activele tranzacționabile

Cadrul măsurilor de control al riscurilor pentru activele tranzacționabile cuprinde următoarele elemente principale:

- Activele tranzacționabile eligibile se încadrează în una dintre cele patru categorii de lichidități, în funcție de clasificarea emitentului și de tipul activului. Încadrarea activelor este descrisă în tabelul 6.

Tabelul 6

Categorii de lichidități pentru activele tranzacționabile ⁽¹⁾

Categoria I	Categoria II	Categoria III	Categoria IV
Titluri de creanță ale administrației centrale	Titluri de creanță ale administrației locale și regionale	Obligațiuni de bancă garantate tradiționale	Titluri garantate cu active
Titluri de creanță emise de băncile centrale ⁽²⁾	Obligațiuni de bancă garantate de tip <i>Jumbo</i> ⁽³⁾	Titluri de creanță emise de instituțiile de credit	
	Titluri de creanță emise de agenții ⁽⁴⁾	Titluri de creanță emise de societăți comerciale și de alți emitenți ⁽⁴⁾	
	Titluri de creanță emise de instituții supranaționale		

⁽¹⁾ În general, clasificarea în funcție de emitent determină categoria de lichidități. Cu toate acestea, toate valorile mobiliare garantate cu active sunt incluse în categoria IV, indiferent de clasificarea în funcție de emitent, iar obligațiunile de bancă garantate de tip *Jumbo* sunt incluse în categoria II, spre deosebire de alte titluri de creanță emise de instituții de credit, care sunt incluse în categoria III.

⁽²⁾ Certificatele de creanță emise de BCE și titlurile de creanță emise de băncile centrale naționale anterior adoptării monedei euro în statele membre respective sunt incluse în categoria I de lichidități.

⁽³⁾ În categoria obligațiunilor bancare garantate de tip *Jumbo* sunt incluse doar titlurile cu un volum la emisiune mai mare de 1 miliard EUR, pentru care cel puțin trei formatori de piață licitează periodic și solicită cotații.

⁽⁴⁾ În categoria II de lichidități sunt incluse doar activele tranzacționabile emise de emitenți care au fost clasificați ca agenții de către BCE. Activele tranzacționabile emise de alte agenții sunt incluse în categoria III de lichidități.

— Diferitele titluri de creanță sunt supuse unor marje de ajustare a valorii specifice. Marjele se aplică prin deducerea unui anumit procent din valoarea de piață a activului suport. Marjele diferă în funcție de scadența reziduală și de structura cuponului titlurilor de creanță, în conformitate cu tabelul 7, pentru titluri de creanță eligibile tranzacționabile cu cupon fix și cu cupon zero ⁽¹⁾.

— Marjele de ajustare a valorii aplicate tuturor titlurilor de creanță tranzacționabile cu rată variabilă inversă sunt identice pentru toate categoriile de lichidități și sunt descrise în tabelul 8.

— Marja aplicată titlurilor de creanță tranzacționabile cu cupoane cu rată variabilă ⁽²⁾ este marja aplicată tranșei de scadență 0-1 an a instrumentelor cu cupon fix din categoria de lichidități din care face parte instrumentul respectiv.

— Măsurile de control al riscurilor aplicate unui titlu de creanță tranzacționabil având mai mult de un tip de plată a cuponului depind numai de plățile cuponului efectuate pe parcursul duratei de viață reziduală a titlului. Marja de ajustare a valorii aplicată unui astfel de instrument are o valoare egală cu cea mai mare marja aplicabilă titlurilor de creanță cu aceeași scadență reziduală și se ține seama de plățile cupoanelor, indiferent de tipul acestora, efectuate pe parcursul duratei reziduale de viață a titlului.

— Nu se aplică marje de ajustare a valorii în operațiunile în vederea absorbției de lichidități.

— În funcție de jurisdicție și de sistemul operațional național, băncile centrale naționale permit cumularea (*pooling*) activelor suport și/sau impun identificarea și afectarea activelor folosite în fiecare tranzacție. În sistemele de tip „*pooling*”, contrapartea constituie un fond de active suport puse la dispoziția băncii centrale care este suficient pentru a acoperi creditele corespondente primite de la banca centrală, ceea ce presupune că activele individuale nu sunt legate de operațiuni specifice de creditare. În schimb, într-un sistem de tip „*earmarking*”, fiecare operațiune de creditare este garantată cu active identificabile specifice.

⁽¹⁾ Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate titlurilor de creanță cu cupon fix sunt, de asemenea, aplicabile titlurilor de creanță al căror cupon este legat de modificarea ratingului emitentului sau de obligațiuni indexate în funcție de rata inflației.

⁽²⁾ Plata unui cupon desemnează o plată cu rată variabilă în cazul în care cuponul este indexat cu o rată a dobânzii de referință și în cazul în care perioada de revizuire care corespunde acestui cupon nu este mai mare de un an. Plățile cupoanelor a căror perioadă de revizuire este mai mare de un an sunt considerate plăți cu rată fixă, scadența relevantă pentru marja de ajustare fiind scadența reziduală a titlului de creanță.

Tabelul 7

Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate activelor tranzacționabile eligibile în privința instrumentelor cu cupon fix și a instrumentelor cu cupon zero

(procente)

Scadența reziduală (ani)	Categorii de lichidități							
	Categorია I		Categorია II		Categorია III		Categorია IV	
	cupon fix	cupon zero	cupon fix	cupon zero	cupon fix	cupon zero	cupon fix	cupon zero
0-1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3-5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5-7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7-10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
> 10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

- Activele sunt evaluate zilnic. Băncile centrale naționale calculează zilnic valoarea cerută a activelor suport luând în considerare modificările intervenite în volumul creditelor în curs, principiile de evaluare prezentate la punctul 6.5 și marjele necesare de ajustare a valorii.
- În cazul în care, după evaluare, activele suport nu corespund cerințelor ce rezultă din calculele efectuate în ziua respectivă, se transmit apeluri în marjă simetrice. Pentru a reduce frecvența apelurilor în marjă, băncile centrale naționale pot aplica un prag de declanșare. În cazul în care se aplică, acest prag de declanșare reprezintă 0,5 % din valoarea lichidităților furnizate. În funcție de jurisdicție, băncile centrale naționale pot cere ca apelurile în marjă să se efectueze fie prin furnizarea de active suplimentare, fie prin intermediul plăților în numerar. Aceasta înseamnă că, în cazul în care valoarea de piață a activelor suport scade sub nivelul inferior al pragului de declanșare, contrapărțile trebuie să furnizeze active suplimentare (sau numerar). În mod asemănător, în cazul în care, în urma reevaluării, valoarea de piață a activelor suport depășește nivelul superior al pragului de declanșare, banca centrală națională returnează contrapărții activele (sau numerarul) în exces (a se vedea caseta 8).

Tabelul 8

Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate titlurilor de creanță tranzacționabile eligibile cu rată invers-variabilă

(procente)

Scadența reziduală (ani)	Cupon cu rată invers-variabilă
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
> 10	25

- În sistemele de tip *pooling*, contrapărțile pot înlocui zilnic activele suport.
- În sistemele de tip *earmarking*, băncile centrale naționale pot permite înlocuirea activelor suport.
- BCE poate decide în orice moment eliminarea diferitelor titluri de creanță de pe lista publicată a activelor tranzacționabile eligibile ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ În cazul în care, în momentul excluderii de pe lista activelor tranzacționabile eligibile, un titlu de creanță este utilizat într-o operațiune de creditare a Eurosistemului, acest titlu trebuie să fie retras în cel mai scurt timp posibil.

CASETA 8

Calcularea apelurilor în marjă

Valoarea totală a activelor eligibile J (pentru $j = 1$ până la J ; valoarea $C_{j,t}$ la momentul t) pe care o contraparte trebuie să le furnizeze pentru un set de operațiuni în vederea furnizării de lichidități I (pentru $i = 1$ până la I ; valoarea $L_{i,t}$ la momentul t) se determină prin următoarea formulă:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

unde:

h_j este marja de ajustare a valorii aplicată activului eligibil j .

Fie τ intervalul de timp dintre reevaluări. Baza apelului în marjă la momentul $t + \tau$ este egală cu:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

În funcție de caracteristicile operaționale ale sistemelor de gestionare a garanțiilor ale băncilor centrale naționale, acestea pot lua în considerare la calcularea bazei apelului în marjă și dobânda acumulată pentru lichiditățile furnizate în cadrul operațiunilor în curs.

Apelurile în marjă se transmit numai dacă baza apelului în marjă depășește un anumit nivel al pragului de declanșare.

Fie $k = 0,5\%$ pragul de declanșare. Într-un sistem de tip *earmarking* ($I = 1$), apelul în marjă se transmite atunci când:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (contrapartea dă curs apelului în marjă prin furnizarea activelor sau numerarului către banca centrală națională)

sau

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (banca centrală națională dă curs apelului în marjă prin returnarea activelor sau numerarului către contraparte).

Într-un sistem de tip *pooling*, contrapartea trebuie să contribuie cu mai multe active la fondul de active dacă:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

În mod invers, valoarea creditelor pe parcursul zilei (*IDC*) la dispoziția contrapărții într-un sistem de tip *pooling* se poate exprima astfel:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \text{ (dacă este pozitiv)}$$

În ambele sisteme, de tip *earmarking* și de tip *pooling*, apelurile în marjă permit restabilirea relației exprimate în formula (1) menționată anterior.

6.4.3. Măsurile de control al riscurilor pentru activele netranzaționabile

Creanțe private

Ansamblul de măsuri de control al riscurilor pentru creanțele private eligibile cuprinde următoarele elemente principale:

- Creanțele private individuale sunt supuse unor marje de ajustare a valorii specifice. Marjele diferă în funcție de scadența reziduală, de modalitatea de plată a dobânzii (fixă sau variabilă) și de metodologia de evaluare aplicată de banca centrală națională (a se vedea punctul 6.5), în conformitate cu tabelul 9.
- Marja aplicată creanțelor private cu plata dobânzii la rată variabilă este de 7 %, indiferent de metodologia de evaluare aplicată de banca centrală națională. O plată a dobânzii se considerată a fi făcută la rată variabilă în cazul în care este indexată cu rata dobânzii de referință și în cazul în care perioada de revizuire care corespunde acestei plăți nu este mai mare de un an. Plățile dobânzilor a căror perioadă de revizuire este mai mare de un an sunt considerate plăți la rată fixă, scadența relevantă pentru marjă fiind scadența reziduală a creanței private.
- Măsurile de control al riscurilor aplicate unei creanțe private cu mai mult de un tip de plată a dobânzii depind numai de plățile dobânzii efectuate pe parcursul duratei de viață reziduală a creanței private. În cazul în care există mai mult de un tip de plată a dobânzii în perioada de viață reziduală a creanței private, plățile dobânzii care rămân sunt considerate plăți la rată fixă, scadența relevantă pentru marjă fiind scadența reziduală a creanței private.

- Băncile centrale naționale aplică același prag de declanșare (după caz) pentru transmiterea apelurilor în marjă atât pentru activele tranzacționabile, cât și pentru activele netranzacționabile.

Titluri de creanță netranzacționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private

Titlurile de creanță netranzacționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private se supun unei marje de ajustare a valorii de 20 %.

Tabelul 9

Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate creanțelor private cu plăți ale dobânzii la rată fixă

(procente)

Scadență reziduală (ani)	Plata dobânzii la rată fixă și o evaluare pe baza unui preț teoretic atribuit de BCN	Plata dobânzii la rată fixă și evaluare pe baza unei valori contractate atribuite de BCN
0-1	7	9
1-3	9	15
3-5	11	20
5-7	12	24
7-10	13	29
> 10	17	41

6.5. Principii de evaluare a activelor suport

La determinarea valorii activelor suport folosite în tranzacțiile reversibile, Eurosistemul aplică următoarele principii:

Active tranzacționabile

- Pentru fiecare activ tranzacționabil eligibil, Eurosistemul specifică cea mai reprezentativă sursă de preț care trebuie folosită pentru calcularea valorii de piață.
- Valoarea unui activ tranzacționabil se calculează pe baza prețului cel mai reprezentativ din ziua lucrătoare anterioară datei evaluării. Dacă sunt cotate multe prețuri, este folosit prețul cel mai mic (în mod normal, prețul ofertei). În lipsa unui preț reprezentativ pentru un anumit activ în ziua lucrătoare anterioară datei evaluării, este folosit ultimul preț de tranzacționare. În cazul în care prețul de referință obținut este mai vechi de cinci zile sau nu s-a modificat de cel puțin cinci zile, Eurosistemul definește un preț teoretic.
- În calcularea valorii de piață sau a valorii teoretice a unui titlu de creanță se include și dobânda acumulată.
- În funcție de diferențele între sistemele juridice naționale și între practicile operaționale, modul de gestionare a fluxurilor de venituri (de exemplu, plățile cupoanelor) conexe unui activ și intervenind în cursul desfășurării unei tranzacții reversibile poate fi diferit de la o bancă centrală națională la alta. În cazul în care fluxul de venituri este transferat contrapărții, băncile centrale naționale se asigură că operațiunile respective vor fi continuate să fie acoperite integral de o cantitate suficientă de active suport anterior efectuării transferului de venituri. Băncile centrale naționale veghează ca efectul economic al gestionării fluxurilor de venituri să fie echivalent unei situații în care venitul este transferat contrapărții în ziua plății ⁽¹⁾.

Active netranzacționabile

Activelor netranzacționabile li se atribuie o valoare corespunzătoare prețului teoretic sau sumei contractate.

În cazul în care banca centrală națională optează pentru valoarea corespunzătoare sumei contractate, activele netranzacționabile pot fi supuse unor marje mai ridicate (a se vedea punctul 6.4.3).

⁽¹⁾ Băncile centrale naționale pot decide să nu accepte ca active suport pentru tranzacții reversibile titluri de creanță cu flux de venituri (de exemplu, plata cupoanelor) care intervin în perioada anterioară datei scadenței operațiunii de politică monetară (a se vedea punctul 6.2.3).

6.6. Utilizarea activelor eligibile în operațiuni transfrontaliere

Contrapărțile Eurosistemului pot folosi active eligibile în operațiuni transfrontaliere, adică pot obține fonduri de la banca centrală națională a statului membru în care sunt stabiliți, folosind active care se află într-un alt stat membru. Activele suport trebuie să fie utilizabile în operațiuni transfrontaliere, în întreaga zonă euro, pentru decontarea tuturor tipurilor de operațiuni în care Eurosistemul furnizează lichidități în schimbul unor active eligibile.

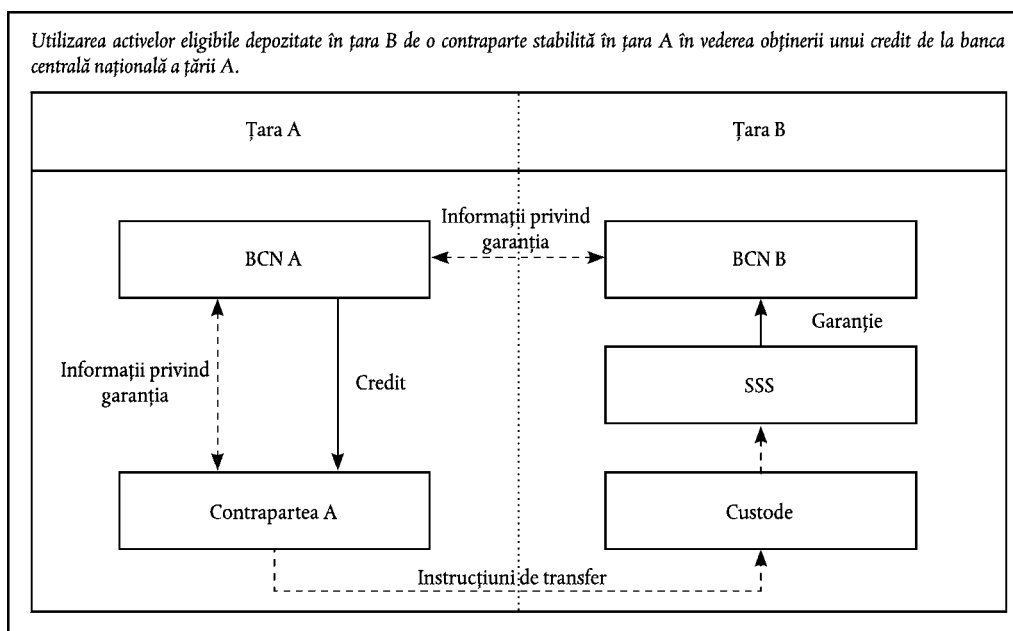
Băncile centrale naționale (și BCE) au elaborat un mecanism prin care să se asigure că toate activele eligibile emise/depozitate în zona euro pot fi folosite în operațiuni transfrontaliere. Acesta este modelul băncilor centrale corespondente (MBCC), în cadrul căruia băncile centrale naționale acționează în calitate de custodi („corespondenți”) unele față de altele (și față de BCE) cu privire la activele acceptate la depozitarul lor local sau în sistemul lor de decontare. Se pot folosi soluții specifice pentru activele netranzaționabile, respectiv creanțe private și RMBD, care nu pot fi transferate printr-un SSS ⁽¹⁾. MBCC poate fi folosit pentru a garanta toate tipurile de operațiuni de creditare ale Eurosistemului. În afara de MBCC, legăturile eligibile dintre SSS pot fi utilizate în cazul transferului transfrontalier al activelor tranzaționabile ⁽²⁾.

6.6.1. Modelul băncilor centrale corespondente

Modelul băncilor centrale corespondente este ilustrat în graficul 3 următor.

GRAFICUL 3

Modelul băncilor centrale corespondente

Toate băncile centrale naționale dețin reciproc conturi de instrumente financiare, în scopul folosirii activelor eligibile în operațiuni transfrontaliere. Procedura exactă a MBCC diferă în funcție de faptul dacă activele eligibile sunt identificate și afectate în cazul fiecărei tranzacții (sistemul de tip *earmarking*) în parte sau dacă sunt deținute în comun într-un fond de active suport cumulate (sistemul de tip *pooling*) ⁽³⁾.

— Într-un sistem de tip *earmarking*, din momentul acceptării de credit de către banca centrală națională din statul membru în care contrapartea este stabilită (adică „banca centrală de origine”) a ofertei sale pentru

⁽¹⁾ Detalii pot fi găsite în publicația intitulată „Procedura modelului băncilor centrale corespondente (MBCC) pentru contrapărțile Eurosistemului”, disponibilă pe site-ul BCE (www.ecb.int).

⁽²⁾ Activele eligibile pot fi folosite prin intermediul unui cont al băncii centrale deschis la un sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare aflat într-o țară diferită de cea a băncii centrale în cauză, în cazul în care Eurosistemul a aprobat folosirea acestui tip de cont. Din 1999, *De Nederlandsche Bank* este autorizată să utilizeze contul său la *Euroclear Belgium* pentru decontarea tranzacțiilor cu garanții în euroobligațiuni emise la respectivul depozitar central de valori mobiliare internațional (DCVMI). Începând cu luna august 2000, *Central Bank and Financial Services Authority of Ireland* a fost autorizată să deschidă un astfel de cont la *Euroclear*. Acest cont poate fi folosit pentru toate activele eligibile deținute la *Euroclear*, adică inclusiv activele eligibile transferate către *Euroclear* prin legături eligibile.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 46 din prezentul capitol.

un credit, contrapartea transmite (prin custodele său, dacă este necesar) către SSS din țara în care se află activele sale tranzacționabile instrucțiuni privind transferul acestora băncii centrale din țara în cauză, în contul băncii centrale de origine. De îndată ce banca centrală de origine a fost informată de banca centrală corespondentă cu privire la primirea garanției, aceasta transferă fondurile către contraparte. Băncile centrale acordă fondurile numai după ce se asigură că activele tranzacționabile ale contrapărților au fost primite de banca centrală corespondentă. Pentru a putea respecta termenele de decontare, contrapărțile au posibilitatea să depună în avans active la băncile centrale corespondente în contul băncii lor centrale de origine, folosind procedurile MBCC.

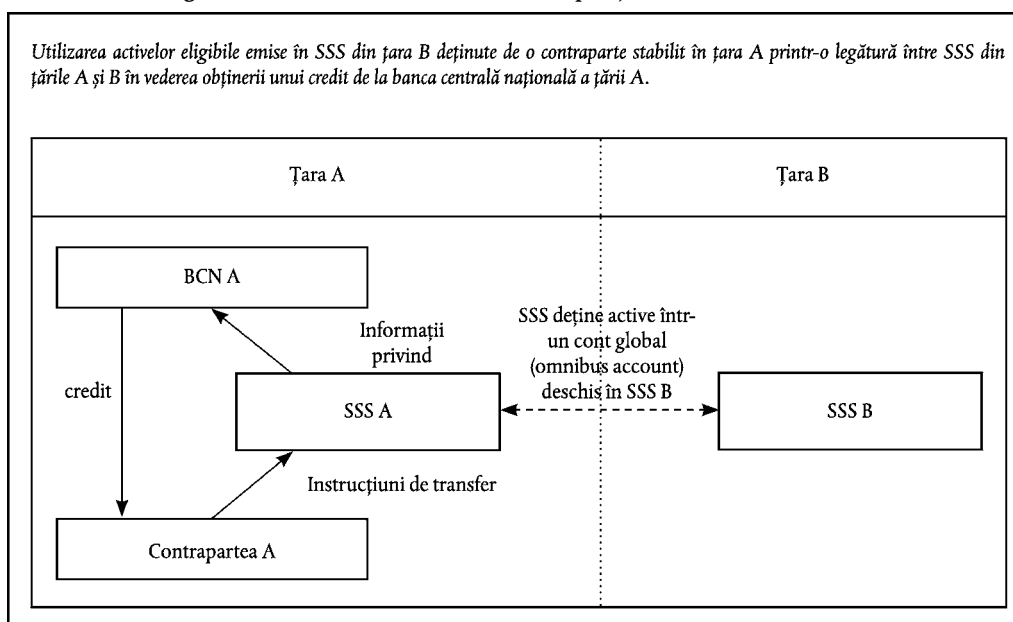
- Într-un sistem de tip *pooling*, contrapartea poate furniza în orice moment active tranzacționabile băncii centrale corespondente, în contul băncii centrale de origine. De îndată ce banca centrală de origine a fost informată de banca centrală corespondentă cu privire la primirea activelor tranzacționabile, aceasta va adăuga aceste active în contul de cumulare (*pool*) care aparține contrapărții.

Au fost elaborate proceduri specifice pentru utilizarea transfrontalieră a activelor netranzacționabile, respectiv creanțe private și RMBD ⁽¹⁾. Atunci când se folosesc creanțe private ca garanție în operațiuni transfrontaliere ⁽²⁾, se aplică o variantă a MBCC creanțelor private, sub forma unui transfer de proprietate, a unei cesiuni sau a unei garanții reale mobiliare în favoarea băncii centrale a țării de origine sau a unei garanții în favoarea băncii centrale corespondente care acționează ca agent al băncii centrale de origine. Pentru a permite utilizarea transfrontalieră a RMBD, s-a pus în aplicare și o variantă *ad-hoc* bazată pe garanția în favoarea băncii centrale corespondente care acționează ca agent al băncii centrale de origine.

Contrapărțile (atât pentru active tranzacționabile, cât și pentru active netranzacționabile) au acces la MBCC în intervalul 9.00-16.00, ora BCE (CET) în fiecare zi lucrătoare pentru Eurosistem. În cazul în care o contraparte intenționează să folosească MBCC, ea trebuie să anunțe banca centrală națională de la care dorește să obțină un credit – banca centrală de origine – înainte de ora BCE 16.00 (CET). De asemenea, contrapartea trebuie să asigure că activele pentru garantarea operațiunilor de politică monetară sunt livrate în contul băncii centrale corespondente până la ora BCE 16.45 (CET). Instrucțiunile sau livrările care nu respectă acest termen vor fi luate în considerare pentru acordarea unui credit numai în ziua lucrătoare următoare. Atunci când contrapărțile intenționează să folosească MBCC la închiderea zilei, ar trebui, dacă este posibil, să livreze activele în avans (adică să constituie un pre-depozit de active). În circumstanțe excepționale sau atunci când este necesar din motive de politică monetară, BCE poate decide să prelungească momentul închiderii MBCC până la momentul închiderii sistemului TARGET.

GRAFICUL 4

Legăturile între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare

⁽¹⁾ A se vedea nota de subsol 46 din prezentul capitol.

⁽²⁾ Procedurile MBCC se aplică doar în cazurile în care debitorul este situat în țara unde se aplică legea care reglementează creanța privată.

6.6.2. Legături între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare

Pe lângă MBCC, se pot folosi legături eligibile între SSS din UE pentru transferul transfrontalier al activelor tranzacționabile.

O legătură directă sau indirectă între două SSS permite unui participant la un SSS să dețină instrumente financiare emise de un alt SSS fără a fi participant la acel SSS ⁽¹⁾. Înainte de a putea utiliza aceste legături pentru transferul garanției în scopul operațiunilor de creditare ale Eurosistemului, ele trebuie să fie evaluate și aprobate pe baza criteriilor de utilizare a SSS în UE ⁽²⁾, ⁽³⁾.

Din perspectiva Eurosistemului, MBCC și legăturile între SSS din UE îndeplinesc același rol de a permite contrapărților să folosească garanțiile în operațiunile transfrontaliere, adică ambele permit contrapărților să utilizeze garanțiile pentru a obține credite de la banca centrală de origine, chiar dacă aceste garanții au fost emise într-un SSS dintr-o altă țară. MBCC și legăturile între SSS îndeplinesc această funcție în moduri diferite. În cadrul MBCC, operațiunea transfrontalieră are loc între băncile centrale naționale. Acestea acționează în calitate de custozii unele față de celelalte. În ceea ce privește legăturile, operațiunea transfrontalieră are loc între SSS. Acestea deschid conturi globale (*omnibus accounts*) unul la celălalt. Activele depuse la o bancă centrală corespondentă pot fi utilizate numai pentru a garanta operațiunile de creditare ale Eurosistemului. Activele deținute prin intermediul unei legături pot fi utilizate pentru operațiunile de creditare ale Eurosistemului, precum și în orice alte scopuri alese de contraparte. Atunci când utilizează legăturile între SSS, contrapărțile dețin active în propriul cont deschis la SSS din țara de origine și nu au nevoie de un custode.

⁽¹⁾ Legătura dintre două SSS constă într-o serie de proceduri și aranjamente pentru transferul transfrontalier de instrumente financiare printr-un sistem de înregistrare în cont. Legătura ia forma unui cont global deschis de un SSS (SSS investitor) într-un alt SSS (SSS emitent). O legătură directă înseamnă că nu există intermediari între cele două SSS. Se pot folosi și legături indirecte între SSS pentru transferul transfrontalier de instrumente financiare către Eurosistem. O legătură indirectă este reprezentată de un mecanism contractual și tehnic între două SSS care nu sunt conectate direct și care permite acestora să transfere sau tranzacționeze instrumente financiare între ele prin intermediul unui al treilea SSS, care acționează ca intermediar.

⁽²⁾ Lista actualizată a legăturilor eligibile poate fi găsită pe site-ul BCE (www.ecb.int).

⁽³⁾ A se vedea publicația „Standarde de folosire a sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare din Uniunea Europeană în cadrul operațiunilor de creditare ale SEBC”, Institutul Monetar European, ianuarie 1998, pe site-ul BCE (www.ecb.int).

CAPITOLUL 7

REZERVE MINIME OBLIGATORII ⁽¹⁾

7.1. Considerații generale

BCE obligă instituțiile de credit să dețină rezerve minime obligatorii în conturi deschise la băncile centrale naționale în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului. Cadrul juridic aplicabil rezervelor este definit la articolul 19 din Statutul SEBC, în Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind aplicarea rezervelor obligatorii de către Banca Centrală Europeană ⁽²⁾ și de Regulamentul (CE) nr. 1745/2003 al Băncii Centrale Europene privind aplicarea rezervelor minime obligatorii (BCE/2003/9) ⁽³⁾. Aplicarea Regulamentului BCE/2003/9 asigură uniformitatea termenilor și condițiilor privind regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului în întreaga zonă euro.

Nivelul rezervelor minime obligatorii pe care trebuie să le constituie fiecare instituție se determină în funcție de baza de calcul a rezervelor. Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului permite contrapărților să folosească mecanismul de determinare a valorii medii, ceea ce presupune că îndeplinirea cerințelor privind rezervele se determină pe baza valorii medii a soldurilor la închiderea zilei din conturile de rezerve ale contrapărților, pentru o anumită perioadă de aplicare. Rezervele minime obligatorii constituite de instituții se remunerează la rata aplicabilă operațiunilor principale de refinanțare ale Eurosistemului.

Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului îndeplinește în principal următoarele funcții monetare:

- *Stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară*: Mecanismul de determinare a valorii medii din cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului vizează stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară prin stimularea instituțiilor în vederea reducerii efectelor fluctuațiilor temporare de lichidități.
- *Crearea sau accentuarea unui deficit structural de lichidități*: Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului contribuie la crearea sau accentuarea unui deficit structural de lichidități. Acest lucru poate fi util pentru îmbunătățirea capacității Eurosistemului de a funcționa eficient în calitate de furnizor de lichidități.

În aplicarea regimului rezervelor minime obligatorii, BCE este obligată să acționeze în conformitate cu obiectivele Eurosistemului definite la articolul 105 alineatul (1) din Tratat și la articolul 2 din Statutul SEBC, ceea ce implică, *inter alia*, principiul evitării unor acțiuni inoportune și semnificative de delocalizare sau de dezintermediere.

7.2. Instituții supuse cerințelor privind rezervele minime obligatorii

În conformitate cu articolul 19.1 din Statutul SEBC, BCE impune instituțiilor de credit din statele membre să constituie rezerve minime obligatorii. Acest lucru presupune că sucursalele entităților din zona euro care nu au un sediu social în zona euro sunt, de asemenea, supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului. Cu toate acestea, sucursalele situate în afara zonei euro ale instituțiilor de credit stabilite în zona euro nu sunt supuse acestui regim.

Instituțiile sunt exonerate în mod automat de obligația de constituire a rezervelor minime de la începutul perioadei de aplicare în cursul căreia le-a fost retrasă autorizația sau au renunțat la autorizație sau în care o autoritate judiciară sau orice altă autoritate competentă dintr-un stat membru participant a luat o decizie prin care supune instituția procedurii de lichidare. De asemenea, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului și cu Regulamentul BCE/2003/9, BCE poate exonera anumite instituții de obligațiile ce le revin în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului, în mod nediscriminatoriu, în cazul în care impunerea acestor obligații instituțiilor menționate nu ar contribui la îndeplinirea obiectivelor regimului în cauză. La luarea deciziei privind aceste exonerări, BCE ia în considerare unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

- instituția îndeplinește funcții specifice;
 - instituția nu exercită funcții bancare în mod activ, în concurență cu alte instituții de credit
- și/sau
- toate depozitele instituției sunt alocate unor obiective legate de asistența regională și/sau internațională pentru dezvoltare.

⁽¹⁾ Conținutul prezentului capitol este numai cu titlu informativ.

⁽²⁾ JO L 318, 27.11.1998, p. 1.

⁽³⁾ JO L 250, 2.10.2003, p. 10.

BCE întocmește și actualizează o listă a instituțiilor supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului. De asemenea, BCE publică o listă a instituțiilor exonerate de obligațiile ce le revin în cadrul regimului rezervelor minime din alte motive decât cele de a fi supuse unor măsuri de reorganizare ⁽¹⁾. Contrapărțile se pot baza pe aceste liste pentru a stabili dacă pasivele lor sunt datorate unei alte instituții care este supusă și ea obligației de constituire a rezervelor minime. Listele, puse la dispoziția publicului după închiderea activității în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem a fiecărei luni calendaristice, sunt valabile pentru calcularea bazei rezervelor pentru perioada de aplicare care începe în a doua lună calendaristică care urmează lunii calendaristice respective. De exemplu, lista publicată la sfârșitul lunii februarie ar fi valabilă pentru determinarea bazei de calcul a rezervelor pentru perioada de aplicare care începe în luna aprilie.

7.3. Determinarea rezervelor minime obligatorii

Baza de calcul a rezervelor și ratele rezervelor

Baza de calcul a rezervelor unei instituții se definește în funcție de elementele din bilanțul acesteia. Datele de bilanț sunt raportate băncilor centrale naționale în cadrul regimului general al BCE privind statisticile monetare și bancare (a se vedea punctul 7.5) ⁽²⁾. Pentru instituțiile supuse cerințelor complete de raportare, se utilizează datele din bilanț referitoare la sfârșitul unei anumite luni calendaristice la determinarea bazei de calcul a rezervelor pentru perioada de aplicare care începe în a doua lună calendaristică care urmează lunii calendaristice de referință. De exemplu, baza de calcul determinată în funcție de bilanțul de la sfârșitul lunii februarie ar fi utilizată la calcularea cerințelor privind constituirea rezervelor minime obligatorii de către contrapărți în perioada de aplicare care începe în aprilie.

Mecanismul BCE de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar include posibilitatea de a scuti instituțiile de dimensiuni mici de anumite sarcini de raportare. Instituțiile cărora li se aplică această dispoziție trebuie să raporteze numai un set limitat de date de bilanț, trimestrial (sub formă de date de sfârșit de trimestru) și cu un termen de raportare mai lung decât cel stabilit pentru instituțiile mai mari. În cazul acestor instituții, datele de bilanț raportate pentru un anumit trimestru se utilizează la determinarea, cu un decalaj de două luni, a bazei de calcul a rezervelor pentru trei perioade de aplicare consecutive. De exemplu, bilanțul de la sfârșitul primului trimestru – martie – ar fi valabil pentru determinarea bazei de calcul corespunzătoare perioadelor de aplicare care încep în iunie, iulie, și respectiv, august.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului, BCE are dreptul de a include în baza de calcul a rezervelor instituțiilor elemente de pasiv rezultate din acceptarea de fonduri, precum și elemente de pasiv rezultate din posturile din afara bilanțului. În cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului sunt incluse efectiv în baza de calcul a rezervelor numai categoriile de pasiv „depozite” și „titluri de creanță emise” (a se vedea caseta 9).

Datoriile față de alte instituții incluse pe lista instituțiilor supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului și datoriile față de BCE și de băncile centrale naționale nu se includ în baza de calcul a rezervelor. În acest sens, pentru categoria de pasiv „titluri de creanță emise”, emitentul trebuie să poată justifica valoarea efectivă a acestor titluri deținute de alte instituții supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului pentru a avea dreptul să le deducă din baza de calcul a rezervelor. În cazul în care nu pot prezenta o astfel de dovadă, emitenții pot aplica o deducere standardizată sub forma unui procent fix ⁽³⁾ pentru acest post de bilanț.

Ratele rezervelor minime obligatorii sunt determinate de BCE ținând seama de limita maximă prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului. BCE aplică o rată uniformă a rezervelor, diferită de zero, majorității elementelor incluse în baza de calcul a rezervelor. Această rată a rezervelor minime obligatorii este precizată în Regulamentul BCE/2003/9. BCE stabilește o rată zero a rezervelor pentru următoarele categorii de pasive: „depozite la termen cu o scadență de peste doi ani”, „depozite rambursabile cu un preaviz de peste doi ani”, „contracte de report” și „titluri de creanță emise cu o scadență de peste doi ani” (a se vedea caseta 9). BCE poate modifica în orice moment ratele rezervelor minime obligatorii. Modificările aduse ratelor rezervelor minime obligatorii sunt anunțate de BCE înainte de prima perioadă de aplicare pentru care sunt valabile modificările în cauză.

Calcularea cerințelor privind rezervele

Nivelul rezervelor minime obligatorii ce trebuie constituite de fiecare instituție se calculează prin aplicarea, la valoarea pasivelor eligibile, a ratelor rezervelor prevăzute pentru categoriile corespunzătoare de pasive.

⁽¹⁾ Listele sunt puse la dispoziția publicului pe site-ul BCE (www.ecb.int).

⁽²⁾ Mecanismul BCE de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar este prezentat în anexa 4.

⁽³⁾ A se vedea Regulamentul BCE/2003/9. Informații suplimentare privind rata deducerii standardizate se găsesc pe site-ul BCE (www.ecb.int), precum și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea anexa 5).

Fiecare instituție aplică o deducere forfetară de 100 000 EUR la valoarea rezervelor sale, în fiecare stat membru în care are o unitate. Acordarea acestei deduceri se face fără a aduce atingere obligațiilor juridice ale instituțiilor supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului ⁽¹⁾.

Nivelul rezervelor minime obligatorii constituite pentru fiecare perioadă de aplicare se rotunjește la cel mai apropiat euro.

CASETA 9

Baza de calcul și ratele rezervelor minime obligatorii

A. Pasive incluse în baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și la care se aplică rata pozitivă a rezervelor minime obligatorii

Depozite ⁽²⁾

- Depozite overnight
- Depozite la termen cu o scadență de până la doi ani
- Depozite rambursabile cu un preaviz de până la doi ani

Titluri de creanță emise

- Titluri de creanță emise cu o scadență de până la doi ani

B. Pasive incluse în baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și la care se aplică o rată a rezervelor minime obligatorii egală cu zero

Depozite ⁽²⁾

- Depozite la termen cu o scadență de peste doi ani
- Depozite rambursabile cu un preaviz de peste doi ani
- Contracte de report

Titluri de creanță emise

- Titluri de creanță emise cu o scadență de peste doi ani

C. Pasive excluse din baza de calcul a rezervelor

- Angajamente față de alte instituții supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului
- Angajamente față de BCE și băncile centrale naționale

7.4. Constituirea rezervelor minime obligatorii

Perioada de aplicare

BCE publică un calendar al perioadelor de aplicare a rezervelor minime obligatorii, cu cel puțin trei luni înainte de începutul fiecărui an ⁽³⁾. Perioada de aplicare începe la data decontării primei operațiuni principale de refinanțare care urmează reuniunii Consiliului guvernatorilor în cadrul căreia are loc, conform ordinii de zi, evaluarea lunară a orientării politicii monetare. În circumstanțe excepționale, calendarul publicat poate fi modificat, în funcție, printre altele, de schimbările aduse ordinii de zi a reuniunilor Consiliului guvernatorilor.

⁽¹⁾ În cazul instituțiilor care au permisiunea de a raporta date statistice la nivel de grup, pe bază consolidată, în conformitate cu dispozițiile din cadrul mecanismului BCE de raportare a statisticilor monetare și bancare (a se vedea anexa 4), se acordă o singură deducere pentru întregul grup, cu excepția cazului în care instituțiile furnizează date privind baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și rezervele constituite, care să fie suficient de detaliate pentru a permite Eurosistemului să verifice exactitatea și calitatea acestor date și să determine nivelul rezervelor minime obligatorii pentru fiecare instituție individuală inclusă în grup.

⁽²⁾ Raportarea pasivelor sub formă de depozite la valoarea nominală este explicit prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 2181/2004 al Băncii Centrale Europene din 16 decembrie 2004 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2423/2001 (BCE/2001/13) privind bilanțul consolidat al sectorului instituțiilor financiare monetare și a Regulamentului (CE) nr. 63/2002 (BCE/2001/18) privind statisticile referitoare la ratele dobânzilor practicate de instituțiile financiare monetare pentru depozitele constituite de gospodării și societăți nefinanciare și creditele acordate acestora (BCE/2004/21) (JO L 371, 18.12.2004, p. 42). Valoarea nominală este suma principalului pe care debitorul este obligat prin contract să o ramburseze unui creditor. Această modificare se impune, deoarece Directiva 86/635/CEE a Consiliului din 8 decembrie 1986 privind conturile anuale și conturile consolidate ale băncilor și ale altor instituții financiare (JO L 372, 31.12.1986, p. 1) a fost modificată astfel încât anumite instrumente financiare să poată fi evaluate la valoarea justă.

⁽³⁾ În general, calendarul se anunță printr-un comunicat de presă al BCE, care poate fi găsit pe site-ul BCE (www.ecb.int). De asemenea, acest calendar se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea anexa 5).

Rezerve constituite

Fiecare instituție trebuie să păstreze rezervele minime obligatorii în unul sau mai multe conturi de rezerve deschise la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită. Pentru instituțiile care au mai mult de o unitate într-un stat membru, obligația de a constitui rezervele agregate pentru toate unitățile interne revine sediului social ⁽¹⁾. O instituție care are unități în mai multe state membre trebuie să constituie rezerve minime obligatorii la banca centrală națională a fiecărui stat membru în care are o unitate, în funcție de baza de calcul a rezervelor din statul membru respectiv.

Conturile de decontare ale instituțiilor deschise la băncile centrale naționale pot fi folosite drept conturi de rezerve. Rezervele constituite în conturile de decontare pot fi folosite pentru decontări efectuate pe parcursul zilei. Rezervele constituite zilnic de o instituție corespund soldului contului de rezerve la închiderea zilei.

O instituție poate solicita băncii centrale naționale a statului membru în care este rezidentă permisiunea de a constitui toate rezervele sale minime obligatorii în mod indirect, printr-un intermediar. Posibilitatea de constituire a rezervelor minime obligatorii printr-un intermediar este eliminată, de regulă, la instituțiile care sunt astfel constituite încât o parte a administrației (de exemplu, gestionarea operațiunilor de trezorerie) este asigurată în mod normal de intermediar (de exemplu, rețelele de bănci de economii și bănci cooperative pot centraliza constituirea rezervelor). Constituirea rezervelor minime obligatorii printr-un intermediar face obiectul dispozițiilor prevăzute în Regulamentul BCE/2003/9.

Remunerarea rezervelor constituite

Rezervele minime obligatorii constituite se remunerează pe baza valorii medii, calculată pe parcursul perioadei de aplicare a ratei BCE (ponderate în funcție de numărul de zile calendaristice) aplicabilă operațiunilor principale de refinanțare, calculate cu ajutorul formulei menționate în caseta 10. Rezervele constituite care depășesc nivelul rezervelor minime obligatorii nu se remunerează. Remunerația se plătește în a doua zi lucrătoare pentru BCN de la sfârșitul perioadei de aplicare pentru care se datorează remunerația.

CASETA 10

Calcularea remunerării rezervelor minime obligatorii constituite

Rezervele minime obligatorii constituite se remunerează în conformitate cu următoarea formulă:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t},$$

unde:

R_t = remunerația de plătit pentru rezervele minime obligatorii constituite pentru perioada de aplicare t .

H_t = media rezervelor minime obligatorii constituite zilnic pentru perioada de aplicare t .

n_t = numărul de zile calendaristice din perioada de aplicare t .

r_t = rata remunerării rezervelor minime obligatorii constituite pentru perioada de aplicare t . Se aplică rotunjirea standard cu două zecimale a ratei de remunerare.

i = a i -a zi calendaristică din perioada de aplicare t .

MR_i = rata dobânzii marginale aplicabilă celei mai recente operațiuni principale de refinanțare decontate în sau înainte de ziua calendaristică i .

7.5. Raportarea, confirmarea și verificarea bazei de calcul a rezervelor

Elementele din baza de calcul a rezervelor luate în considerare la aplicarea rezervelor minime obligatorii sunt calculate chiar de instituțiile supuse cerințelor de constituire a rezervelor minime obligatorii și sunt raportate băncilor centrale naționale în cadrul mecanismului BCE de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar (a se vedea anexa 4). Articolul 5 din Regulamentul BCE/2003/9 definește procedurile de notificare și de confirmare a bazei de calcul a rezervelor și a rezervelor minime obligatorii ale instituției în cauză.

⁽¹⁾ În cazul în care o instituție nu are un sediu social într-un stat membru în care este stabilită, trebuie să desemneze o sucursală principală care devine astfel responsabilă de constituirea rezervelor minime obligatorii agregate pentru toate unitățile instituției din statul membru în cauză.

Procedura de notificare și confirmare a rezervelor minime obligatorii ale unei instituții se desfășoară după cum urmează. Banca centrală națională participantă sau instituția în cauză ia inițiativa de a calcula rezervele minime obligatorii ale instituției respective pentru perioada de aplicare relevantă. Rezervele minime obligatorii calculate sunt notificate de partea care efectuează calculul cel târziu cu trei zile lucrătoare pentru BCN înainte de începutul perioadei de aplicare. Banca centrală națională participantă în cauză poate stabili o dată anterioară ca termen pentru notificarea rezervelor minime obligatorii. Ea poate preciza, de asemenea, termene suplimentare pentru anunțarea de către instituție a oricăror revizuiți ale bazei de calcul a rezervelor, precum și a oricăror revizuiți ale rezervelor minime obligatorii notificate. Partea notificată confirmă rezervele minime obligatorii calculate cel târziu în ziua lucrătoare pentru BCN anterioară începerii perioadei de aplicare. În cazul în care partea notificată nu a răspuns la notificare până la închiderea zilei lucrătoare pentru BCN anterioară începerii perioadei de aplicare, se consideră că partea respectivă a confirmat nivelul rezervelor minime obligatorii ale instituției pentru perioada de aplicare relevantă. Odată confirmate, rezervele minime obligatorii ale instituției pentru perioada de aplicare relevantă nu mai pot fi revizuite.

În cazul instituțiilor care au permisiunea de a acționa ca intermediari pentru constituirea indirectă a rezervelor pentru alte instituții sunt prevăzute cerințe speciale de raportare în Regulamentul BCE/2003/9. Constituirea rezervelor printr-un intermediar nu modifică obligațiile de raportare statistică ale instituțiilor care constituie rezerve prin intermediari.

BCE și băncile centrale naționale au dreptul de a verifica exactitatea și calitatea datelor colectate, în condițiile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului.

7.6. Neîndeplinirea obligațiilor privind rezervele minime obligatorii

Neîndeplinirea obligațiilor privind rezervele minime obligatorii apare atunci când valoarea medie la închiderea zilei calendaristice a soldurilor contului (conturilor) de rezerve al (ale) unei instituții corespunzătoare perioadei de aplicare este mai mică decât cerințele privind rezervele minime obligatorii pentru perioada de aplicare corespunzătoare.

În cazul în care o instituție nu-și îndeplinește, parțial sau total, obligația de a constitui rezerve, BCE poate impune, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2531/98, oricare dintre următoarele sancțiuni:

- plata unei penalități de până la 5 procente peste rata dobânzii aferente facilității de creditare marginală, aplicată valorii rezervelor minime obligatorii pe care instituția în cauză nu le-a constituit
- sau
- plata unei penalități de până la de două ori rata dobânzii aferente facilității de creditare marginală, aplicată valorii rezervelor minime obligatorii pe care instituția în cauză nu le-a constituit
- sau
- obligarea instituției în cauză să constituie depozite fără dobândă la BCE sau la băncile centrale naționale, a căror valoare să fie de până la trei ori valoarea rezervelor minime obligatorii pe care instituția în cauză nu le-a constituit. Scadența depozitului nu poate fi mai mare decât perioada în care instituția nu și-a îndeplinit obligația de a constitui rezervele.

În cazul în care o instituție nu-și îndeplinește alte obligații ce îi revin în temeiul regulamentelor și deciziilor BCE privind regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului (de exemplu, în cazul în care datele relevante nu se transmit la timp sau nu sunt exacte), BCE are dreptul de a impune sancțiuni în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2532/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 cu privire la atribuțiile Băncii Centrale Europene în materie de sancțiuni și cu Regulamentul (CE) nr. 2157/1999 al Băncii Centrale Europene din 23 septembrie 1999 privind competența Băncii Centrale Europene de a impune sancțiuni (BCE/1999/4) ⁽¹⁾. Comitetul executiv al BCE poate specifica și publica criteriile în conformitate cu care aplică sancțiunile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2531/98 ⁽²⁾ al Consiliului.

De asemenea, în cazul unor încălcări grave ale obligației de constituire a rezervelor minime obligatorii, Eurosistemul poate suspenda accesul contrapărților la operațiunile de piață monetară.

⁽¹⁾ JO L 264, 12.10.1999, p. 21.

⁽²⁾ Aceste criterii au fost publicate în „Comunicarea Băncii Centrale Europene privind impunerea unor sancțiuni în cazul încălcării obligației de constituire a rezervelor minime obligatorii”, JO C 39, 11.2.2000, p. 3.

ANEXA 1

EXEMPLE DE OPERAȚIUNI ȘI PROCEDURI DE POLITICĂ MONETARĂ

LISTĂ DE EXEMPLE

Exemplul 1	Tranzacție reversibilă în vederea furnizării de lichidități prin licitație la rată fixă	116
Exemplul 2	Tranzacție reversibilă în vederea furnizării de lichidități prin licitație la rată variabilă	117
Exemplul 3	Emiterea de certificate de creanță de către BCE prin licitație la rată variabilă	118
Exemplul 4	Swap valutar în vederea absorbției de lichidități prin licitație la rată variabilă	119
Exemplul 5	Swap valutar în vederea furnizării de lichidități prin licitație la rată variabilă	120
Exemplul 6	Măsuri de control al riscurilor	121

EXEMPLUL 1

Tranzacție reversibilă în vederea furnizării de lichidități prin licitație la rată fixă

BCE decide să furnizeze lichidități pe piață printr-o tranzacție reversibilă organizată pe baza unei licitații la rată fixă.

Trei contrapărți prezintă următoarele oferte:

Contraparte	Ofertă (milioane EUR)
Banca 1	30
Banca 2	40
Banca 3	70
Total	140

BCE decide să aloce o sumă totală de 105 milioane EUR.

Procentul de alocare este:

$$\frac{105}{(30+40+70)} = 75 \%$$

Suma alocată contrapărților este:

Contraparte	Ofertă (milioane EUR)	Sumă alocată (milioane EUR)
Banca 1	30	22,5
Banca 2	40	30,0
Banca 3	70	52,5
Total	140	105,0

EXEMPLUL 2

Tranzacție reversibilă în vederea furnizării de lichidități prin licitație la rată variabilă

BCE decide să furnizeze lichidități pe piață printr-o tranzacție reversibilă organizată pe baza unei licitații la rată variabilă.

Trei contrapărți prezintă următoarele oferte:

Rata dobânzii (%)	Sumă (milioane EUR)				
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total oferte	Oferte cumulate
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Total	30	45	70	145	

BCE decide să aloce 94 milioane EUR, ceea ce presupune o rată a dobânzii marginale de 3,05 %.

Toate ofertele la o rată mai mare de 3,05 % (pentru o sumă cumulată de 80 milioane EUR) se onorează în întregime. La 3,05 %, procentul de alocare este:

$$\frac{94-80}{35} = 40 \%$$

Suma alocată băncii 1 la rata dobânzii marginale este, de exemplu:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Rezultatele alocării pot fi rezumate după cum urmează:

Contrapărți	Sumă (milioane EUR)			
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total
Total oferte	30,0	45,0	70,0	145
Total alocare	14,0	34,0	46,0	94

În cazul în care licitația se bazează pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), rata dobânzii aplicată sumelor alocate contrapărților este de 3,05 %.

În cazul în care licitația se bazează pe metoda ratei multiple (de tip american), rata dobânzii aplicată sumelor alocate contrapărților nu este uniformă; de exemplu, banca 1 primește 5 milioane EUR la 3,07 %, 5 milioane EUR la 3,06 % și 4 milioane EUR la 3,05 %.

EXEMPLUL 3

Emiterea de certificate de creanțe de către BCE prin licitație la rată variabilă

BCE decide să absoarbă lichidități de pe piață prin emiterea de certificate de creanță folosind licitația la rată variabilă.

Trei contrapărți prezintă următoarele oferte:

Rata dobânzii (%)	Sumă (milioane EUR)				
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total	Oferte cumulate
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Total	55	70	55	180	

BCE decide să aloce o sumă nominală de 124,5 milioane EUR, cu o rată a dobânzii marginale de 3,05 %.

Toate ofertele la o rată mai mică de 3,05 % (pentru o sumă cumulată de 65 milioane EUR) se onorează în întregime. La 3,05 %, procentul de alocare este:

$$\frac{124,5-65}{70} = 85 \%$$

Suma alocată băncii 1 la rata dobânzii marginale este, de exemplu:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Rezultatele alocării pot fi rezumate după cum urmează:

Contrapărți	Sumă (milioane EUR)			
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total
Total oferte	55,0	70,0	55,0	180,0
Total alocare	42,0	49,0	33,5	124,5

EXEMPLUL 4

Swap valutar în vederea absorbției de lichidități prin licitație la rată variabilă

BCE decide să absoarbă lichidități de pe piață prin efectuarea unei operațiuni de swap valutar pe cursul EUR/USD folosind procedura de licitație la rată variabilă. (Notă: Euro este tranzacționat la un preț mai ridicat în acest exemplu).

Trei contrapărți prezintă următoarele oferte:

Puncte swap (× 10 000)	Sumă (milioane EUR)				
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total	Oferte cumulate
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Total	65	90	80	235	

BCE decide să aloce 158 milioane EUR, ceea ce presupune 6,63 puncte swap marginale. Toate ofertele cu puncte swap mai mari de 6,63 (pentru o sumă cumulată de 65 milioane EUR) se onorează în întregime. La 6,63, procentul de alocare este:

$$\frac{158-65}{100} = 93 \%$$

Suma alocată băncii 1 la punctele swap marginale este, de exemplu:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Rezultatele alocării pot fi rezumate după cum urmează:

Contrapărți	Sumă (milioane EUR)			
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total
Total oferte	65,0	90,0	80,0	235,0
Total alocare	48,25	52,55	57,20	158,0

BCE stabilește cursul de schimb EUR/USD la vedere pentru operațiune la 1,1300. În cazul în care licitația se bazează pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), la data începerii operațiunii, Eurosistemul cumpără 158 000 000 EUR și vinde 178 540 000 USD. La data scadenței operațiunii, Eurosistemul vinde 158 000 000 EUR și cumpără 178 644 754 USD (cursul de schimb la termen este $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

În cazul în care licitația se bazează pe metoda ratei multiple (de tip american), Eurosistemul schimbă sumele în euro și în dolari după cum se indică în tabelul următor:

Tranzacții la vedere			Tranzacții la termen		
Curs de schimb	Cumpărare EUR	Vânzare USD	Curs de schimb	Vânzare EUR	Cumpărare USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Total	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

EXEMPLUL 5

Swap valutar în vederea furnizării de lichidităţi şi prin licitaţie la rată variabilă

BCE decide să furnizeze lichidităţi pe piaţă prin efectuarea unei operaţiuni de swap valutar pe cursul EUR/USD folosind procedura de licitaţie la rată variabilă. (Notă: Euro este tranzacţionat la un preţ mai ridicat în acest exemplu).

Trei contrapărţi prezintă următoarele oferte:

Puncte swap (× 10 000)	Sumă (milioane EUR)				Oferte cumulate
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Total	60	85	75	220	

BCE decide să aloce 197 milioane EUR, ceea ce presupune 6,54 puncte swap marginale. Toate ofertele cu puncte swap mai mici decât 6,54 (pentru o sumă cumulată de 195 milioane EUR) se onorează în întregime. La 6,54, procentul de alocare este:

$$\frac{197-195}{20} = 10 \%$$

Suma alocată băncii 1 la punctele swap marginale este, de exemplu:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Rezultatele alocării pot fi rezumate după cum urmează:

Contrapărţi	Sumă (milioane EUR)			
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total
Total oferte	60,0	85,0	75,0	220
Total alocare	55,5	75,5	66,0	197

BCE stabileşte cursul de schimb EUR/USD la vedere pentru operaţiune la 1,1300.

În cazul în care licitaţia se bazează pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), la data începerii operaţiunii, Eurosistemul vinde 197 000 000 EUR şi cumpără 222 610 000 USD. La data scadenţei operaţiunii, Eurosistemul cumpără 197 000 000 EUR şi vinde 222 738 838 USD (cursul de schimb la termen este $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

În cazul în care licitaţia se bazează pe metoda ratei multiple (de tip american), Eurosistemul schimbă sumele în euro şi în dolari după cum se indică în tabelul următor:

Tranzacţii la vedere			Tranzacţii la termen		
Curs de schimb	Vânzare EUR	Cumpărare USD	Curs de schimb	Cumpărare EUR	Vânzare USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Total	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

EXEMPLUL 6

Măsurile de control al riscurilor

Prezentul exemplu ilustrează cadrul de control al riscurilor aplicat activelor suport folosit în operațiunile de furnizare de lichidități ale Eurosistemului ⁽¹⁾. Exemplul se bazează pe premisa că o contraparte participă la următoarele operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului:

- o operațiune principală de refinanțare care începe la 28 iulie 2004 și se încheie la 4 august 2004, în cadrul căreia i se alocă contrapărții 50 milioane EUR, la o rată a dobânzii de 4,24 %;
- o operațiune de refinanțare pe termen mai lung care începe la 29 iulie 2004 și se încheie la 21 octombrie 2004, în cadrul căreia i se alocă contrapărții 45 milioane EUR, la o rată a dobânzii de 4,56 %
- și
- o operațiune principală de refinanțare care începe la 4 august 2004 și se încheie la 11 august 2004, în cadrul căreia contrapărții i se alocă 35 milioane EUR, la o rată a dobânzii de 4,26 %.

Caracteristicile activelor suport tranzacționabile folosite de contraparte pentru a garanta aceste operațiuni sunt precizate în tabelul 1 prezentat în continuare.

Tabelul 1. Active suport tranzacționabile folosite în tranzacții

Caracteristici						
Denumire	Categorie de activ	Data scadenței	Tip de cupon	Frecvența cuponului	Scadență reziduală	Marjă
Activ A	Instrument garantat cu active	29.08.2006	Rată fixă	6 luni	2 ani	3,50 %
Activ B	Obligațiune guvernamentală	19.11.2008	Rată variabilă	12 luni	4 ani	0,50 %
Activ C	Obligațiune corporativă	12.05.2015	Cupon zero		> 10 ani	15,00 %

Prețuri în procente (inclusiv dobânda acumulată) ^(*)						
28.07.2004	29.07.2004	30.07.2004	02.08.2004	03.08.2004	04.08.2004	05.08.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

(*) Prețurile indicate pentru o anumită dată de evaluare corespund prețului celui mai reprezentativ din ziua lucrătoare care precedă data respectivă de evaluare.

Sistem de tip earmarking

În primul caz, se pleacă de la premisa că tranzacțiile se efectuează cu o bancă centrală națională care folosește un sistem în care activele suport sunt identificate și afectate pentru fiecare tranzacție. Evaluarea activelor suport se efectuează zilnic. Cadrul de control al riscurilor poate fi descris după cum urmează (a se vedea și tabelul 2 prezentat în continuare):

1. La 28 iulie 2004, contrapartea încheie un contract de report cu banca centrală națională, care cumpără de 50,6 milioane EUR activul A. Activul A este un instrument garantat cu active cu cupon fix și cu scadența la 29 august 2006. Astfel, are o scadență reziduală de doi ani și, prin urmare, este necesară o marjă de ajustare a valorii de 3,5 %. Prețul de piață al activului A pe piața sa de referință în ziua respectivă este de 102,63 %, preț ce include dobânda acumulată pe cupon. Contrapartea trebuie să furnizeze o cantitate din activul A care, după scăderea marjei de ajustare a valorii de 3,5 %, depășește suma alocată de 50 milioane EUR. Prin urmare, contrapartea livrează 50,6 milioane EUR din activul A la valoare nominală, iar valoarea de piață ajustată este de 50 113 203 EUR în ziua respectivă.
2. La 29 iulie 2004, contrapartea încheie un contract de report cu banca centrală națională, care cumpără de 21 milioane EUR activul A (prețul de piață – 101,98 %, marja de ajustare a valorii – 3,5 %) și de 25 milioane EUR activul B (prețul de piață - 98,35 %). Activul B reprezintă o obligațiune de stat cu cupoane cu rată variabilă, la care se aplică o marjă de ajustare a valorii de 0,5 %. Valoarea de piață ajustată a activului A și a activului B în ziua respectivă este 45 130 810 EUR, fiind astfel mai mare decât suma necesară de 45 000 000 EUR.

⁽¹⁾ Exemplul se bazează pe premisa că, la calcularea nevoii de a transmite un apel în marjă, se ia în considerare dobânda acumulată aferentă lichidităților furnizate și se aplică un prag de declanșare de 0,5 % din lichiditățile furnizate.

La 29 iulie 2004, activele suport pentru operațiunea principală de refinanțare inițiată la 28 iulie 2004 sunt reevaluate. La un preț de piață de 101,98 %, valoarea de piață ajustată a activului A se află încă între nivelul superior și cel inferior al pragului de declanșare. Prin urmare, activele depuse inițial ca garanție reală mobilă acoperă atât valoarea inițială a lichidităților furnizate, cât și dobânda acumulată în valoare de 5 889 EUR.

3. La 30 iulie 2004, activele suport sunt reevaluate: prețul de piață al activului A este de 100,55 %, iar prețul de piață al activului B este de 97,95 %. Dobânda acumulată este de 11 778 EUR pentru operațiunea principală de refinanțare inițiată la 28 iulie 2004 și de 5 700 EUR pentru operațiunea de refinanțare pe termen mai lung inițiată la 29 iulie 2004. Astfel, valoarea de piață ajustată a activului A în prima tranzacție este cu 914 218 EUR mai mică decât valoarea de tranzacție ce trebuie acoperită (adică, lichiditățile furnizate plus dobânda acumulată), dar este mai mică și decât nivelul inferior al pragului de declanșare de 49 761 719 EUR. Contrapartea livrează 950 000 EUR din activul A la valoare nominală care, după deducerea unei marje de ajustare a valorii de 3,5 % din valoarea de piață bazată pe un preț de 100,55 %, restabilește o valoare suficientă a garanției ⁽¹⁾.

De asemenea, este necesar un apel în marjă pentru a doua tranzacție, întrucât valoarea de piață ajustată a activelor suport utilizate în această tranzacție (44 741 520 EUR) este mai mică decât nivelul inferior al pragului de declanșare (44 780 672 EUR). Contrapartea furnizează, prin urmare, 270 000 EUR din activul B la valoarea de piață ajustată de 263 143 EUR.

4. La 2 și 3 august 2004, activele suport sunt reevaluate, fără a determina apeluri în marjă pentru tranzacțiile inițiate la 28 și 29 iulie 2004.
5. La 4 august 2004, contrapartea rambursează lichiditățile furnizate prin operațiunea principală de refinanțare inițiată la 28 iulie 2004, inclusiv dobânda acumulată de 41 222 EUR. Banca centrală națională returnează 51 550 000 EUR din activul A la valoarea nominală.

În aceeași zi, contrapartea încheie un nou contract de report cu banca centrală națională, care cumpără de 75 milioane EUR activul C, la valoare nominală. Dat fiind că activul C reprezintă o obligațiune corporativă cu cupon zero cu o scadență reziduală de peste zece ani, necesită o marjă de ajustare a valorii de 15 %, valoarea de piață ajustată corespunzătoare acelei zile este de 35 068 875 EUR.

Reevaluarea activelor suport pentru operațiunea de refinanțare pe termen mai lung inițiată la 29 iulie 2004 arată că valoarea ajustată de piață a activelor furnizate depășește cu aproximativ 262 000 EUR nivelul superior al pragului de declanșare și determină banca centrală națională să returneze contrapărții 262 000 EUR din activul B, la valoare nominală ⁽²⁾.

Sistem de tip pooling

În al doilea caz, se pleacă de la premisa că tranzacțiile se efectuează cu o bancă centrală națională care folosește un sistem în care activele sunt cumulate într-un fond comun (*pooling*). Activele incluse în acest fond folosit de contraparte nu sunt identificate și afectate pentru fiecare tranzacție.

În acest exemplu este folosită aceeași serie de tranzacții ca în exemplul anterior care descrie un sistem de tip *earmarking*. Diferența principală constă în faptul că, la datele de reevaluare, valoarea de piață ajustată a tuturor activelor din fondul de active trebuie să acopere valoarea totală a tuturor operațiunilor în curs pe care contrapartea le desfășoară cu banca centrală națională. Apelul în marjă din 30 iulie 2004, în valoare de 1 178 398 EUR este identic în acest exemplu cu apelul în marjă necesar în cazul sistemului de tip *earmarking*. Contrapartea livrează 1 300 000 EUR din activul A, la valoare nominală, care, după deducerea marjei de ajustare a valorii de 3,5 % din valoarea de piață bazată pe un preț de 100,55 %, restabilește o valoare suficientă a garanției.

De asemenea, la 4 august 2004, la scadența operațiunii principale de refinanțare inițiate la 28 iulie 2004, contrapartea poate păstra activele în contul său pentru garanții reale mobiliare. De asemenea, un activ poate fi schimbat cu un alt activ, după cum se indică în exemplu, unde 51,9 milioane EUR din activul A, la valoare nominală, se înlocuiesc cu 75,5 milioane EUR din activul C, la valoare nominală, pentru a acoperi lichiditățile furnizate și dobânda acumulată în cadrul tuturor operațiunilor de refinanțare.

Cadrul de control al riscurilor în sistemul de tip *pooling* este descris în tabelul 3.

⁽¹⁾ Băncile centrale naționale pot efectua apeluri în marjă în numerar, mai degrabă decât în valori mobiliare.

⁽²⁾ În cazul în care banca centrală națională a trebuit să achite contrapărții o marjă în legătură cu a doua tranzacție, în anumite situații, o astfel de marjă ar putea fi compensată cu marja plătită de contraparte băncii centrale naționale în legătură cu prima tranzacție. În consecință, ar exista o decontare unică de marjă.

Tabelul 2 - Sistem de tip earmarking

Data	Tranzacții în curs	Data inițială	Data finală	Rata dobânzii	Lichidități furnizate	Dobândă acumulată	Valoarea totală ce trebuie acoperită	Nivel inferior al pragului de declanșare	Nivel superior al pragului de declanșare	Valoare de piață ajustată	Apel în marjă
28.07.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	-	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	
29.07.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	-	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	-
30.07.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	- 914 218
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	- 264 180
02.08.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	-
03.08.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	-
04.08.2004	Refinanțare principală	04.08.2004	11.08.2004	4,26	35 000 000	-	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
05.08.2004	Refinanțare principală	04.08.2004	11.08.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	-

Tabelul 3 - Sistem de tip pooling

Data	Tranzacții în curs	Data inițială	Data finală	Rata dobânzii	Lichidități furnizate	Dobândă acumulată	Valoarea totală ce trebuie acoperită	Nivel inferior al pragului de declanșare ⁽¹⁾	Nivel superior al pragului de declanșare ⁽²⁾	Valoare de piață ajustată	Apel în marjă
28.07.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	-	50 000 000	49 750 000	NA	50 113 203	-
29.07.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	NA	94 926 624	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	-					
30.07.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	NA	93 839 080	- 1 178 398
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
02.08.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	NA	95 487 902	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
03.08.2004	Refinanțare principală	28.07.2004	04.08.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	NA	95 399 949	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
04.08.2004	Refinanțare principală	04.08.2004	11.08.2004	4,26	35 000 000	-	80 034 200	79 634 029	NA	80 333 458	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
05.08.2004	Refinanțare principală	04.08.2004	11.08.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	NA	80 248 396	-
	Refinanțare pe termen mai lung	29.07.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

⁽¹⁾ Într-un sistem de tip pooling, nivelul inferior al pragului de declanșare este pragul cel mai scăzut pentru apeluri în marjă. În practică, majoritatea băncilor centrale naționale solicită garanții suplimentare în cazul în care valoarea de piață ajustată a fondului de garanții este mai mică decât suma totală ce trebuie acoperită.

⁽²⁾ Într-un sistem de tip pooling, noțiunea de nivel superior al pragului de declanșare nu este relevantă, întrucât contrapartea vizează constant furnizarea unui excedent de garanții oferite pentru a reduce la minimum tranzacțiile legate de funcționare.

ANEXA 2

GLOSAR

Agent de decontare (settlement agent): o instituție care gestionează procesul de decontare (de exemplu, determinarea pozițiilor de decontare, monitorizarea schimburilor de plăți etc.) pentru sistemele de transfer sau alte mecanisme care necesită decontare.

Agenție internațională de rating (ECAI) [External credit assessment institution (ECAI)]: o sursă de evaluare a creditului furnizată în cadrul **mecanismului Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)** ce cuprinde acele instituții ale căror evaluări de credit pot fi utilizate de **instituții de credit** pentru a stabili ponderea riscului expunerilor în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital. Aceste instituții fac obiectul unui proces de recunoaștere și validare oficiale de către autoritățile de supraveghere naționale.

Apel în marjă (margin call): o procedură conexasă aplicării **marjelor de variație**, în virtutea căreia, în cazul în care valoarea activelor suport, măsurată în mod regulat, scade sub un anumit nivel, banca centrală solicită **contrapărților** să furnizeze active suplimentare (sau numerar). În mod asemănător, în cazul în care valoarea activelor suport, în urma reevaluării lor, este mai mare decât suma datorată de contrapărți plus marja de variație, contrapartea poate cere băncii centrale să returneze activele în exces (sau numerarul) contrapărții.

Atragere de depozite la termen (collection of fixed-term deposits): un instrument de politică monetară care poate fi folosit de **Eurosistem** în scopuri de ajustare, în timp ce Eurosistemul oferă remunerații pentru depozitele la termen ale **contrapărților** în conturile deschise la **băncile centrale naționale**, în vederea absorbției de lichidități de pe piață.

Bancă centrală națională (BCN) [National Central Bank (NCB)]: se referă în prezentul document la o bancă centrală a unui **stat membru** al UE care a adoptat moneda unică în conformitate cu **Tratatul**.

Bază de calcul a rezervelor (reserve base): suma elementelor din bilanț care constituie baza pentru calcularea **rezervelor minime obligatorii** ale unei instituții de credit.

Mecanismul Eurosistemului de evaluare a creditelor [Eurosistema credit assessment framework (ECAF)]: ansamblul de proceduri, reguli și tehnici care asigură îndeplinirea cerinței de asigurare unor standarde înalte de creditare ale **Eurosistemului** pentru toate activele eligibile. La stabilirea standardelor înalte de creditare, Eurosistemul face distincție între activele tranzacționabile și activele netranzacționabile. La evaluarea îndeplinirii de către activele eligibile a standardelor de creditare, Eurosistemul ia în considerare informațiile privind evaluarea creditelor furnizate de sistemele de evaluare a creditelor care pot proveni de la una dintre următoarele patru surse: **agențiile internaționale de rating (ECAI)**, **sistemele interne de evaluare a creditelor (ICAS)** ale BCN, **sistemele interne de rating (IRB)** ale contrapărților sau **instrumentele de rating (IR)** ale terților furnizori. De asemenea, la evaluarea îndeplinirii standardelor de creditare, Eurosistemul ia în considerare și criteriile și caracteristicile instituționale care garantează pentru titularul instrumentului o protecție similară cu garanția. Referința Eurosistemului pentru stabilirea cerinței minime pentru standardele înalte de creditare (pragul de calitate a creditului) se definește în termeni de rating tip „single A”. Eurosistemul consideră o probabilitate de nerambursare (PD) de 0,10 % pe o perioadă de un an ca fiind echivalentă cu un rating „single A”.

Cont de custodie (safe custody account): un cont de valori mobiliare gestionat de banca centrală în care **instituțiile de credit** pot plasa valori mobiliare admise ca garanție pentru operațiunile băncii centrale.

Cont de decontare (settlement account): un cont deținut la banca centrală de un participant direct la un **sistem RTGS** național în scopul procesării plăților.

Cont de rezerve (reserve account): un cont deschis la **banca centrală națională** în care sunt păstrate **rezervele constituite** de o **contraparte**. **Conturile de decontare** ale contrapărților deschise la **băncile centrale naționale** pot fi folosite drept conturi de rezerve.

Contract de report (repurchase agreement): un acord prin care un activ este vândut, vânzătorul obținând simultan dreptul și obligația de a-l răscumpăra la un anumit preț la o dată ulterioară sau la cerere. Acest tip de acord este similar cu împrumuturile garantate, cu diferența că proprietatea asupra valorilor mobiliare nu este reținută de vânzător. **Eurosistemul** folosește contractele de report la termen în cadrul **tranzacțiilor sale reversibile**.

Contraparte (counterparty): cealaltă parte în cadrul unei tranzacții financiare (de exemplu, orice tranzacție cu banca centrală).

Convenție privind numărul de zile (day-count convention): convenția care reglementează numărul de zile inclus în calcularea dobânzii la credite. În operațiunile sale de politică monetară, **Eurosistemul** aplică convenția **număr de zile/360**.

Credit pe parcursul zilei (intraday credit): credit acordat pentru o perioadă mai scurtă decât o zi lucrătoare. Poate fi acordat de o bancă centrală pentru a regla neconcordanțele în decontarea plăților și poate lua forma: (i) unui descoperit de cont garantat sau (ii) unei operațiuni de creditare garantată cu o garanție reală mobilă sau în cadrul unui **contract de report**.

Cupon postdeterminat (post-fixed coupon): un cupon atașat **instrumentelor cu rată variabilă** care se determină pe baza valorilor indicelui de referință la o anumită dată (sau la anumite date) în timpul perioadei de acumulare a cuponului.

Cupon predeterminat (pre-fixed coupon): un cupon atașat **instrumentelor cu rată variabilă** care se determină pe baza valorilor indicelui de referință la o anumită dată (sau la anumite date) înainte de începerea perioadei de acumulare a cuponului.

Custode (custodian): o entitate a cărei activitate constă în păstrarea în siguranță și gestionarea de valori mobiliare și alte active financiare în contul terților.

Data decontării (settlement date): data la care are loc decontarea unei tranzacții. Decontarea poate avea loc în aceeași zi cu tranzația (decontare în aceeași zi) sau după o zi sau mai multe de la tranzație [data decontării se definește ca **data tranzației (T)** + intervalul de decontare].

Data evaluării (valuation date): data la care se evaluează activele suport care garantează operațiuni de creditare.

Data scadenței (maturity date): data la care expiră o operațiune de politică monetară. În cazul unui **contract de report** sau al unui swap, data scadenței corespunde **datei de răscumpărare**.

Data tranzației (T) [trade date (T)]: data la care se încheie o tranzație (adică un acord între două **contrapărți** cu privire la o tranzație financiară). Data tranzației poate coincide cu **data decontării** tranzației (decontare în aceeași zi) sau poate precede data decontării cu un anumit număr de zile lucrătoare (data decontării se definește ca fiind **T** + intervalul de decontare).

Data de cumpărare (purchase date): data la care își produce efectele vânzarea de către vânzător a activelor cumpărate de cumpărător.

Data de răscumpărare (repurchase date): data la care cumpărătorul este obligat să revândă către vânzător activele aferente unei tranzații efectuate în cadrul unui **contract de report**.

Data inițială (start date): data la care se decontează prima parte a unei operațiuni de politică monetară. Data inițială corespunde **datei de cumpărare** pentru operațiunile bazate pe **contracte de report și swap-uri valutare**.

Decontare transfrontalieră (cross-border settlement): decontare care are loc într-o țară, alta decât țara sau țările în care una sau ambele părți implicate în tranzație sunt stabilite.

Deducere forfetară (lump-sum allowance): o sumă fixă pe care o instituție o deduce la calcularea obligației de constituire a **rezervelor** din cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului**.

Deducere standardizată (standardised deduction): procentul fix din valoarea exigibilă a titlurilor de creanță cu o scadență de până la doi ani (inclusiv titlurile emise pe piața monetară), care poate fi dedus din **baza de calcul a rezervelor** de către emitenți care nu pot dovedi că această sumă exigibilă este deținută de către alte instituții supuse regimului rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului**, de către BCE sau de către o **bancă centrală națională**.

Dematerializare (dematerialisation): eliminarea certificatelor pe suport material sau a documentelor constând în titluri care reprezintă proprietatea asupra activelor financiare, astfel încât activele financiare să existe numai ca înregistrări contabile.

Depozitar central de valori mobiliare (DCVM) [central securities depository (CSD)]: o entitate care păstrează și gestionează valori mobiliare sau alte active financiare, păstrează conturi de emisiune și permite procesarea tranzațiilor prin înregistrare în cont (sub formă dematerializată). Activele pot exista în formă fizică (dar sunt imobilizate în cadrul DCVM) sau pot fi dematerializate (adică există numai ca înregistrări electronice).

Depozitar (depository): un agent al cărui rol principal este de a înregistra valori mobiliare pe suport fizic sau electronic și de a păstra evidența privind proprietatea asupra acestor valori mobiliare.

Depozite la termen (deposits with agreed maturity): categorii de instrumente care constă, în principal, în depozite de durată cu scadență determinată care pot fi, în funcție de practicile naționale, fie neconvertibile înainte de scadență, fie convertibile sub rezerva unei penalități. Această categorie cuprinde, de asemenea, anumite titluri de creanță netranzaționabile, precum certificatele de depozit netranzaționabile (clientelă cu amănuntul).

Depozite rambursabile cu preaviz (deposits redeemable at notice): categorii de instrumente care constă în depozite pentru care titularul trebuie să respecte o perioadă determinată de preaviz înainte de a putea retrage fondurile. În unele cazuri, există posibilitatea retragerii unei anumite sume fixe într-o perioadă determinată sau posibilitatea retragerii înainte de termen, sub rezerva plății unei penalități.

Emitent (issuer): entitatea supusă unei obligații reprezentate de o valoare mobilă sau un alt instrument financiar.

Eurosistem (Eurosystem): cuprinde Banca Centrală Europeană (BCE) și **băncile centrale naționale** ale statelor membre din **zona euro**. Organele de decizie ale Eurosistemului sunt Consiliul guvernatorilor și Comitetul executiv al BCE.

Evaluare la prețul pieței (marking to market): a se vedea **marjă de variație**.

Facilitate de depozit (deposit facility): o **facilitate permanentă** a **Eurosistemului** pe care **contrapărțile** o pot folosi pentru a plasa depozite overnight la o bancă centrală națională, depozite care se remunerează la o rată a dobânzii predeterminată.

Facilitate de creditare marginală (marginal lending facility): o **facilitate permanentă** a **Eurosistemului** pe care **contrapărțile** o pot folosi pentru a primi credite overnight de la o bancă centrală națională, în schimbul unor active eligibile și la o rată predeterminată a dobânzii.

Facilitate permanentă (standing facility): facilitatea oferită de o bancă centrală **contrapărților** la inițiativa acestora. **Eurosistemul** oferă două facilități permanente overnight: **facilitatea de creditare marginală** și **facilitatea de depozit**.

Rezerve constituie (reserve holdings): rezervele deținute de **contrapărți** în **conturile lor de rezerve** care servesc la îndeplinirea **obligației de constituire a rezervelor minime obligatorii**.

Instituție de credit (credit institution): desemnează o instituție inclusă în definiția din articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare). Astfel, o instituție de credit este (i) o întreprindere a cărei activitate constă în primirea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public și acordarea de credite în nume propriu sau (ii) o întreprindere sau orice persoană juridică, alta decât cele de la (i), care emite mijloace de plată sub formă de **monedă electronică**.

Instituție financiară monetară (IFM) [monetary financial institution (MFI)]: una dintre instituțiile financiare care formează împreună sectorul emitent de monedă al **zonei euro**. Aceste instituții cuprind băncile centrale, **instituțiile de credit** rezidente, astfel cum sunt ele definite în dreptul comunitar, precum și orice alte instituții financiare rezidente a căror activitate constă în primirea de depozite și/sau substitute apropiate pentru depozite de către entitățile care nu sunt IFM și care acordă credite și/sau investesc în valori mobiliare, pe cont propriu (cel puțin din punct de vedere economic).

Instrument cu rată fixă (fixed rate instrument): un instrument financiar pentru care cuponul este fix pe toată durata de viață a instrumentului.

Instrument cu rată invers-variabilă (inverse floating rate instrument): o obligațiune structurată pentru care rata dobânzii plătite titularului variază invers proporțional cu modificările unei anumite rate a dobânzii de referință.

Instrument cu rată variabilă (floating rate instrument): un instrument financiar pentru care cuponul este stabilit periodic în raport cu un indice de referință pentru a reflecta modificările pe termen scurt sau mediu ale ratelor dobânzilor pe piață pe termen scurt sau mediu. Instrumentele cu rată variabilă au fie **cupoane predeterminate**, fie **cupoane postdeterminate**.

Instrumente de rating (IR) (rating tools - RT): o sursă de evaluare a calității creditului furnizată în cadrul **mecanismului Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAE)** ce cuprinde aplicații ale terților prin care se evaluează calitatea creditului debitorilor utilizând, printre alte informații, conturi auditate. Aceste aplicații trebuie acceptate individual de **Eurosistem** înainte de a face parte din ECAE.

Legătură (link) între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (link between securities settlement systems): o legătură este formată din toate procedurile și mecanismele dintre două **sisteme de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS)** pentru transferul de instrumente financiare între cele două SSS prin intermediul înregistrării în cont.

Legături strânse (close links): o situație în care contrapartea este legată de un emitent/debitor/garant de titluri de creanță prin faptul că: (i) contrapartea deține 20 % sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului sau una sau mai multe întreprinderi la care contrapartea deține majoritatea capitalului dețin 20 % sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului sau contrapartea și una sau mai multe întreprinderi la care contrapartea deține majoritatea capitalului dețin împreună 20 % sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului; sau (ii) emitentul/debitorul/garantul deține 20 % sau mai mult din capitalul contrapărții sau una sau mai multe întreprinderi la care emitentul/debitorul/garantul deține majoritatea capitalului dețin 20 % sau mai mult din capitalul contrapărții sau emitentul/debitorul/garantul și una sau mai multe întreprinderi la care emitentul deține majoritatea capitalului dețin împreună 20 % sau mai mult din capitalul contrapărții; sau (iii) un terț deține atât majoritatea capitalului contrapărții, cât și majoritatea capitalului emitentului/debitorului/garantului, direct sau indirect, prin una sau mai multe întreprinderi la care terțul deține majoritatea capitalului.

Licitația bazată pe metoda ratei uniforme (licitație de tip olandez) [single rate auction (Dutch auction)]: o licitație în care rata dobânzii la care se face alocarea (sau prețul/**punctul swap**) aplicată tuturor ofertelor onorate este egală cu **rata dobânzii marginale**.

Licitație de tip american (American auction): a se vedea **licitație bazată pe metoda ratei multiple**.

Licitație de tip olandez (Dutch auction): a se vedea **licitație bazată pe metoda ratei uniforme**.

Licitație de volum (volume tender): a se vedea

licitație la rată fixă. **Licitație la rată fixă** (fixed rate tender): o **procedură de licitație** în care rata dobânzii este precizată în avans de banca centrală, iar **contrapărțile** participante licitează suma de bani pe care doresc să o tranzacționeze la rata fixă a dobânzii.

Licitație bazată pe metoda ratei multiple (licitație de tip american) [multiple rate auction (American auction)]: o licitație la care rata dobânzii la care se face alocarea (sau preț/**punct swap**) este egală cu rata dobânzii oferită la fiecare ofertă individuală.

Licitație la rată variabilă (variable rate tender): o **procedură de licitație** prin care **contrapărțile** licitează atât suma de bani pe care doresc să o tranzacționeze cu banca centrală cât și rata dobânzii la care doresc să încheie tranzacția.

Licitație rapidă (quick tender): **procedură de licitație** folosită de **Eurosistem** pentru **operațiuni de ajustare** atunci când se consideră că este necesar să existe un impact rapid asupra situației lichidităților de pe piață. Licitările rapide se execută într-un interval de timp de 90 de minute și sunt destinate unui număr limitat de **contrapărți**.

Licitație standard (standard tender): o **procedură de licitație** folosită de **Eurosistem** în cadrul **operațiunilor sale de piață monetară** regulate. Licitările standard se efectuează într-un interval de timp de 24 de ore. Toate **contrapărțile** care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate au dreptul de a prezenta oferte în cadrul licitațiilor standard.

Limita maximă a ofertei (maximum bid limit): limita privind cea mai mare ofertă acceptabilă din partea unei **contrapărți** individuale într-o licitație. **Eurosistemul** poate impune limite maxime pentru oferte pentru a evita oferte disproporționate de mari din partea contrapărților individuale.

Marjă de ajustare a valorii (valuation haircut): o măsură de control al riscurilor aplicată activelor suport folosite în **tranzacțiile reversibile**, care presupune că banca centrală calculează valoarea activelor suport ca valoare de piață a activelor minus un anumit procent (**marjă**). **Eurosistemul** aplică marje de ajustare a valorii care reflectă caracteristicile diferitelor active, precum scadența reziduală.

Marjă de variație (evaluare la prețul pieței) [variation margin (marking to market)]: Eurosistemul impune menținerea în timp a unui anumit nivel al valorii de piață a activelor suport folosite în **tranzacțiile reversibile** în vederea furnizării de lichidități. Acest lucru înseamnă că, în cazul în care valoarea de piață a activelor suport, măsurată regulat, scade sub un anumit nivel, **banca centrală națională** impune **contrapărții** să furnizeze active suplimentare sau numerar (adică **un apel în marjă**). În mod asemănător, în cazul în care valoarea de piață a activelor suport, în urma reevaluării acestora, depășește un anumit nivel, contrapartea poate recupera activele sau numerarul în exces. A se vedea și punctul 6.4.

Marjă inițială (initial margin): o măsură de control al riscurilor ce poate fi aplicată de Eurosistem în **tranzacțiile reversibile** și care presupune că garanția necesară pentru o tranzacție este egală cu creditul acordat **contrapărții** la care se adaugă valoarea marjei inițiale.

Marjă (haircut): a se vedea **marjă de ajustare a valorii**.

Mecanism de interconectare (interlinking mechanism): în cadrul **sistemului TARGET**, mecanismul de interconectare prevede proceduri comune și o infrastructură prin care ordinele de plată pot circula dintr-un **sistem RTGS** național în altul.

Modelul băncilor centrale corespondente (MBCC) [correspondent central banking model (CCBM)]: un mecanism stabilit de **Sistemul European al Băncilor Centrale** cu scopul de a permite **contrapărților** să folosească active suport în operațiuni transfrontaliere. În MBCC, **băncile centrale naționale** acționează în calitate de custode una față de cealaltă. Acest lucru înseamnă că fiecare bancă centrală națională are un cont de valori mobiliare în cadrul propriei gestiuni a valorilor mobiliare, pentru fiecare dintre celelalte bănci centrale naționale (și pentru BCE).

Monedă electronică (electronic money): valoarea monetară reprezentată de o creanță asupra emitentului care este: (a) stocată pe un dispozitiv electronic, (b) emisă la primirea de fonduri reprezentând o sumă a cărei valoare nu este inferioară valorii monetare emise și (c) acceptată ca mijloc de plată de întreprinderi altele decât emitentul.

Număr de zile/360 (efectiv/360): **convenția privind numărul de zile** aplicată la calcularea dobânzii la un credit, conform căreia dobânda este calculată pentru numărul efectiv de zile calendaristice în care se derulează creditul, pe baza unui an de 360 de zile. Această convenție privind numărul de zile se aplică în cadrul operațiunilor de politică monetară ale **Eurosistemului**.

Număr internațional de identificare a valorilor mobiliare (ISIN) [International Securities Identification Number (ISIN)]: un cod internațional de identificare atribuit valorilor mobiliare emise pe piețele financiare.

Obligațiune cu cupon zero (zero coupon bond): o valoare mobilă care generează un singur flux monetar pe toată durata sa de viață. În sensul prezentului document, obligațiunile cu cupon zero includ valori mobiliare emise cu discount și valori mobiliare cu un singur cupon la scadență. **Obligațiunea strip (divizibilă)** este un tip special de obligațiune cu cupon zero.

Obligațiune strip (divizibilă) [Strip (separate trading of interest and principal)]: o **obligațiune cu cupon zero** creată pentru a putea tranzacționa separat creanțele privind anumite fluxuri monetare aferente unei valori mobiliare și principalul acelui instrument.

Operațiune de ajustare (fine-tuning operation): o **operațiune de piață monetară** efectuată în mod neregulat de **Eurosistem** în principal pentru a face față fluctuațiilor neașteptate de lichidități pe piață.

Operațiune structurală (structural operation): o **operațiune de piață monetară** efectuată de **Eurosistem** în principal pentru a ajusta poziția structurală a lichidităților sectorului financiar față de Eurosistem.

Operațiune de report (repo operation): o **tranzacție reversibilă** în vederea furnizării de lichidități pe baza unui **contract de report**.

Operațiune de piață monetară (open market operation): o operațiune executată pe piața financiară la inițiativa băncii centrale. În funcție de obiectivele, periodicitatea și procedurile lor, operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului pot fi clasificate în patru categorii: **operațiuni principale de refinanțare**, **operațiuni de refinanțare pe termen mai lung**, **operațiuni de ajustare** și **operațiuni structurale**. În ceea ce privește instrumentele utilizate, **tranzacțiile reversibile** sunt principalele operațiuni de piață monetară ale Eurosistemului și pot fi folosite în toate cele patru categorii de operațiuni. De asemenea, emiterea de certificate de creanță și **tranzacțiile simple** sunt disponibile pentru **operațiunile structurale**, în timp ce **tranzacțiile simple**, **operațiunile de swap valutar** și **atragerea de depozite la termen** sunt disponibile pentru **operațiunile de ajustare**.

Operațiune de refinanțare pe termen mai lung (longer-term refinancing operation): o **operațiune de piață monetară** pe care **Eurosistemul** o execută la intervale regulate, sub forma unei **tranzacții reversibile**. Operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se efectuează prin **licitații standard** lunare și au, în general, o scadență de trei luni.

Operațiune principală de refinanțare (main refinancing operation): o **operațiune de piață monetară** pe care **Eurosistemul** o execută la intervale regulate, sub forma unei **tranzacții reversibile**. Operațiunile principale de refinanțare se efectuează prin **licitații standard** săptămânale și au, în general, o scadență de o săptămână.

Perioadă de aplicare (maintenance period): perioada pentru care se calculează îndeplinirea obligației de constituire a rezervelor minime obligatorii. BCE publică un calendar al perioadelor de aplicare a rezervelor cu cel puțin trei luni înainte de începutul fiecărui an. Perioadele de aplicare încep în ziua decontării primei operațiuni principale de refinanțare care urmează reuniunii Consiliului guvernatorilor în care a avut loc conform ordinii de zi evaluarea lunară a orientării politicii monetare. Aceste perioade se încheie în mod normal în ziua anterioară zilei similare de decontare din luna următoare. În circumstanțe excepționale, calendarul publicat poate fi modificat, în funcție de, printre altele, schimbări aduse ordinii de zi a reuniunilor Consiliului guvernatorilor.

Preț de cumpărare (purchase price): prețul la care activele cumpărate sunt vândute sau urmează să fie vândute de vânzător cumpărătorului.

Preț de răscumpărare (repurchase price): prețul la care cumpărătorul este obligat să revândă vânzătorului activele dintr-o tranzacție efectuată în cadrul unui **contract de report**. Prețul de răscumpărare este egal cu suma dintre **prețul de cumpărare** și diferența de preț corespunzătoare dobânzii aferente lichidității acordate pe durata operațiunii.

Procedură bilaterală (bilateral procedure): o procedură prin care banca centrală lucrează direct cu una sau câteva **contrapărți**, fără a folosi proceduri de licitație. Procedurile bilaterale includ operațiuni executate prin intermediul burselor de valori sau al agenților de piață.

Procedură de licitație (tender procedure): o procedură în care banca centrală furnizează lichidități pe piață sau retrage lichidități de pe piață pe baza ofertelor prezentate de **contrapărți** aflate în concurență. Cele mai competitive oferte se onorează cu prioritate până la epuizarea sumei totale de lichidități de furnizat sau de retras de către banca centrală.

Procent minim de alocare (minimum allotment ratio): procentul minim de oferte la **rata dobânzii marginale** onorate în cadrul unei licitații. Eurosistemul poate hotărî să aplice un procent minim de alocare în operațiunile sale de licitație.

Mecanism de determinare a valorii medii (averaging provision): un mecanism care permite **contrapărților** să își îndeplinească **obligățiile de constituire a rezervelor** pe baza valorii medii a **rezervelor** constituite în cursul **perioadei de aplicare**. Acest mecanism contribuie la stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară, oferind instituțiilor un stimulente în vederea reducerii efectelor fluctuațiilor temporare de lichidități. Regimul rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului** permite stabilirea unei valori medii a rezervelor.

Prag de declanșare (trigger point): un nivel prestabilit al valorii lichidităților furnizate la care se transmite un **apel în marjă**.

Punct swap (swap point): diferența dintre cursul de schimb aferent tranzacției la termen și cursul de schimb aferent tranzacției la vedere în cadrul unui **swap valutar**.

Puncte swap marginale (marginal swap point quotation): nivelul de **puncte swap** la care se epuizează suma totală de alocat prin licitație.

Rată a rezervelor minime obligatorii (reserve ratio): rata definită de banca centrală pentru fiecare categorie de elemente din bilanț incluse în **baza de calcul a rezervelor minime obligatorii**. Ratele se utilizează la calcularea **obligăției de constituire a rezervelor minime obligatorii**.

Rată a dobânzii marginale (marginal interest rate): rata dobânzii la care se epuizează suma totală de alocat prin licitație.

Rată maximă a ofertei (maximum bid rate): limita superioară a ratei dobânzii la care **contrapărțile** pot depune oferte în **licitațiile la rată variabilă**. Ofertele la o rată mai mare decât rata maximă a ofertei anunțată de BCE sunt excluse.

Rată minimă a ofertei (minimum bid rate): limita inferioară a ratelor dobânzilor la care **contrapărțile** pot depune oferte în **licitațiile la rată variabilă**.

Obligația de constituire a rezervelor minime obligatorii (reserve requirement): obligația instituțiilor de a deține rezerve la banca centrală. Conform regimului rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului**, rezervele minime obligatorii ale unei **instituții de credit** se calculează prin înmulțirea **ratei rezervelor minime obligatorii** pentru fiecare categorie de elemente din **baza de calcul a rezervelor minime obligatorii** cu valoarea posturilor în cauză din bilanțul instituției. De asemenea, instituțiilor li se permite să aplice o **deducere forfetară** din rezervele minime obligatorii.

Risc de insolvabilitate (solvency risk): riscul de pierderi determinat de falimentul unui **emitent** de activ financiar sau de insolvabilitatea **contrapărții**.

Scadență reziduală (residual maturity): intervalul de timp rămas până la data scadenței unui titlu de creanță.

Închiderea zilei (end-of-day): momentul într-o zi lucrătoare (după închiderea **sistemului TARGET**) în care plățile procesate în sistemul TARGET se finalizează pentru ziua în cauză.

Sistem de bănci corespondente (correspondent banking): mecanismul în cadrul căruia o **instituție de credit** furnizează altei instituții de credit servicii de plăți și alte servicii. Plățile efectuate prin intermediul corespondenților bancari se efectuează adeseori prin conturile reciproce (conturile denumite *nostroși loro*), la care pot fi atașate linii de credit permanente. Serviciile bancare corespondente sunt oferite în principal la nivel transfrontalier, dar se referă și la relații de reprezentare în anumite contexte naționale. Cont *loro* este termenul utilizat de un corespondent pentru a descrie un cont deschis în numele unei instituții de credit străine; instituția de credit străină consideră acest cont ca fiind un cont *nostro*.

Sistem intern de rating (IRB) (*internal rating-based – IRB - system*): o sursă de evaluare a calității creditului prevăzută în cadrul **mecanismului Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)** ce cuprinde sistemele interne ale acelor contrapărți ale căror evaluări de credit pot fi folosite de instituții de credit pentru stabilirea ponderii riscurilor la expunere în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital. Aceste sisteme fac obiectul unui proces de recunoaștere formală și validare de către autoritățile naționale de supraveghere.

Sistem de garanții de tip pooling (*collateral pooling system*): un sistem al băncii centrale de gestionare a garanțiilor, în cadrul căruia **contrapărțile** deschid un cont de depozitare în comun a activelor cu care își garantează tranzacțiile cu banca centrală. Într-un sistem de tip *pooling*, spre deosebire de un **sistem de tip earmarking**, activele suport nu sunt identificate și afectate unor tranzacții individuale.

Sistem de tip pooling(*pooling system*): a se vedea **sistem de garanții de tip pooling**.

Sistem de tip earmarking (*earmarking system*): un sistem al băncilor centrale de gestionare a garanțiilor, în care lichiditățile sunt furnizate pe baza activelor identificate și afectate fiecărei tranzacții individuale.

Sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) [*securities settlement system (SSS)*]: un sistem care permite păstrarea și transferul valorilor mobiliare sau al altor active financiare, fie fără plată (FOP, free of payment), fie contra plată (**principiul livrare-contra-plată**).

Sistem de decontare pe bază brută (*gross settlement system*): un sistem de transfer în care decontarea fondurilor sau transferul valorilor mobiliare are loc instrucțiune cu instrucțiune.

Sistem de înregistrare în cont (sub formă dematerializată) (*book-entry system*): un sistem de înregistrare contabilă care permite transferul valorilor mobiliare și al altor active financiare fără mișcarea fizică a unor documente sau certificate pe suport de hârtie (de exemplu, transferul electronic al valorilor mobiliare). A se vedea și **dematerializare**.

Principiul livrare-contra-plată (LCP) (*delivery-versus-payment sau delivery-against-payment*): un mecanism în cadrul unui sistem de decontare prin schimb de valori care asigură efectuarea **transferului final** al activelor (valori mobiliare și alte instrumente financiare) dacă și numai dacă se realizează transferul final al altui activ sau al altor active.

Sistem intern de evaluare a creditelor (ICAS) [*In-house credit assessment system (ICAS)*]: o sursă de evaluare a calității creditului prevăzută în cadrul **mecanismului Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)** ce cuprinde în prezent cele patru sisteme de evaluare a creditelor utilizate de Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France și Oesterreichische Nationalbank.

Sistem RTGS (de decontare pe bază brută în timp real) [*RTGS (real-time gross settlement)*]: un sistem de decontare în care procesarea și decontarea au loc ordin cu ordin (fără compensare - netting) în timp real (continuu). A se vedea și **sistem TARGET**.

Sistem TARGET (sistem transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real) [*TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer) system*]: un sistem de decontare pe bază brută în timp real pentru euro. Este un sistem descentralizat format din 15 **sisteme RTGS** naționale, mecanismul de plăți al BCE și **mecanismul de interconectare**.

Sistemul European al Băncilor Centrale (SEBC) [*European System of Central Banks (ESCB)*]: se referă la Banca Centrală Europeană (BCE) și la băncile centrale naționale ale statelor membre ale UE. Ar trebui să se menționeze că băncile centrale naționale ale statelor membre care nu au adoptat moneda unică în conformitate cu **Tratatul** își păstrează competențele în domeniul politicii monetare în conformitate cu legislația națională și, prin urmare, nu sunt implicate în realizarea politicii monetare a **Eurosistemului**.

Eveniment de neplată (*default event*): o situație prevăzută în cadrul **mecanismului Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)** definită de Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare) și de Directiva 2006/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind rata de adecvare a capitalului întreprinderilor de investiții și al instituțiilor de credit (reformare) (denumite împreună „Directiva privind cerințele de capital”). Astfel, un eveniment de neplată are loc dacă „(a) instituția de credit consideră că debitorul nu își poate plăti în totalitate obligațiile rezultate din creditare, către instituția de credit, societatea mamă sau oricare dintre sucursalele sale, decât dacă instituția de credit recurge la acțiuni precum executarea garanției (dacă există una)” și/sau „(b) întârzierea debitorului de asumare a unei obligații de creditare semnificative față de instituția de credit, societatea mamă sau oricare dintre sucursalele sale, este mai mare de 90 de zile”.

Stat membru (Member State): se referă în prezentul document la un stat membru al UE care a adoptat moneda unică în conformitate cu **Tratatul**.

Suma minimă de alocat (minimum allotment amount): limita inferioară a sumei care se alocă **contrapărților** individuale în cadrul unei licitații. **Eurosistemul** poate hotărî să aloce în cadrul licitațiilor sale o sumă minimă fiecărei contrapărți în operațiunile sale de licitație.

Swap valutar (foreign exchange swap): cumpărarea/vânzarea la vedere simultană cu vânzarea/cumpărarea la termen a unei valute contra altei valute. **Eurosistemul** execută operațiuni de piață monetară sub formă de swap valutar prin care **băncile centrale naționale** (sau BCE) cumpără (sau vând) euro la vedere în schimbul unei valute externe și totodată îl revând (sau răscumpără) simultan în cadrul unei tranzacții la termen.

Transfer final (final transfer): un transfer irevocabil și necondiționat care are ca efect stingerea obligației de a efectua transferul.

Tranșă de scadență (maturity bucket): o categorie de active, a căror **scadență reziduală** se încadrează într-un anumit interval de timp, de exemplu tranșa de scadență trei-cinci ani.

Tranzacție reversibilă (reverse transaction): o operațiune prin care **banca centrală națională** cumpără sau vinde active în cadrul unui **contract de report** sau efectuează operațiuni de creditare pe bază de garanție.

Tranzacție simplă (outright transaction): o tranzacție prin care se cumpără sau se vând active pe o perioadă până la momentul scadenței lor (la vedere sau la termen).

Tratat (Treaty): Tratatul de instituire a Comunității Europene. Este adeseori numit „Tratatul de la Roma”, astfel cum a fost modificat.

Țări SEE (Spațiul Economic European) [EEA (European Economic Area) countries]: statele membre ale UE și Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

Zi lucrătoare pentru BCN (NCB business day): orice zi în care **banca centrală națională** a unui **stat membru** este deschisă în scopul realizării operațiunilor de politică monetară a **Eurosistemului**. În unele state membre, sucursale ale băncii centrale naționale pot fi închise în zile lucrătoare pentru BCN din cauza zilelor nelucrătoare locale sau regionale. În aceste cazuri, banca centrală națională în cauză este responsabilă de informarea prealabilă a **contrapărților** cu privire la măsurile care trebuie luate în cazul tranzacțiilor ce implică sucursalele respective.

Zi lucrătoare pentru Eurosistem (Eurosystem business day): orice zi în care BCE și cel puțin o **bancă centrală națională** sunt deschise în scopul desfășurării operațiunilor de politică monetară ale **Eurosistemului**.

Zona euro (euro area): zona care cuprinde statele membre ale UE care au adoptat moneda euro ca monedă unică în conformitate cu **Tratatul** și în care se derulează o politică monetară unică sub responsabilitatea consiliului guvernatorilor BCE.

ANEXA 3

SELECTAREA CONTRAPĂRȚILOR PENTRU OPERAȚIUNI DE INTERVENȚIE PE PIAȚA VALUTARĂ ȘI DE SWAP VALUTAR ÎN SCOPURI DE POLITICĂ MONETARĂ

Selectarea contrapărților pentru operațiunile de intervenție pe piața valutară și pentru operațiunile de swap valutar în scopuri de politică monetară se efectuează conform unei abordări uniforme, indiferent de structura organizatorică aleasă pentru operațiunile externe ale Eurosistemului. Politica de selectare nu presupune o abatere substanțială față de standardele existente pe piață, astfel cum decurg din armonizarea celor mai bune practici curente ale băncilor centrale naționale. Selectarea contrapărților pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară se bazează în principal pe două seturi de criterii.

Primul set de criterii este inspirat de principiul prudenței. Un prim criteriu prudențial este solvabilitatea, care se evaluează cu ajutorul unei combinații de metode diferite (de exemplu, folosind ratingurile de credit puse la dispoziție de agențiile comerciale și analizele interne privind coeficienții referitori la capital și alți indicatori economici); al doilea criteriu este acela că Eurosistemul impune tuturor potențialelor contrapărți pentru intervenții pe piața valutară să facă obiectul supravegherii de către o autoritate de supraveghere recunoscută; și, al treilea criteriu, este că toate contrapărțile Eurosistemului pentru operațiunile de intervenție pe piața valutară trebuie să respecte standarde înalte de etică și să aibă o bună reputație.

După îndeplinirea cerințelor prudențiale minime, se aplică al doilea set de criterii, inspirat de considerente privind eficiența. Primul criteriu privind eficiența se referă la un comportament competitiv în ceea ce privește prețurile și la capacitatea contrapărții de a gestiona volume mari, chiar și în condiții de piață critice. Alte criterii de eficiență ar fi calitatea și domeniul informațiilor furnizate de contrapărți.

Grupul de potențiale contrapărți pentru intervențiile pe piața valutară este suficient de mare și de diversificat pentru a garanta flexibilitatea necesară la punerea în aplicare a operațiunilor de intervenție. Acest lucru permite Eurosistemului să aleagă între diferite canale de intervenție. Pentru a putea interveni în mod eficient în diferite zone geografice și orare, Eurosistemul poate folosi contrapărți din orice centru financiar internațional. Cu toate acestea, în practică, un număr mare de contrapărți tind să fie situate în zona euro. În cazul operațiunilor de swap valutar executate în scopuri de politică monetară, sfera contrapărților corespunde contrapărților stabilite în zona euro și selectate pentru operațiuni de intervenție pe piața valutară ale Eurosistemului.

Băncile centrale naționale pot aplica sisteme de limite pentru a controla riscurile de credit față de contrapărți individuale în operațiunile de swap valutar efectuate în scopuri de politică monetară.

ANEXA 4

MECANISMUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE DE RAPORTARE A STATISTICILOR ÎN DOMENIILE MONETAR ȘI BANCAR ⁽¹⁾**1. Introducere**

Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind colectarea informațiilor statistice de către Banca Centrală Europeană ⁽²⁾ definește persoanele fizice și juridice supuse cerințelor de raportare (așa-numitele unități de observare statistică de referință cu obligații de raportare), regimul de confidențialitate și dispozițiile adecvate de executare în conformitate cu articolul 5.4 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (Statutul SEBC). De asemenea, regulamentul permite BCE să își folosească puterea de reglementare:

- pentru a specifica unitățile de observare statistică efective cu obligații de raportare;
- pentru a defini cerințele de raportare statistică ale BCE și pentru a le impune unităților de observare statistică efective cu obligații de raportare din statele membre participante
și
- pentru a preciza condițiile în care BCE și băncile centrale naționale (BCN) își pot exercita dreptul de a verifica sau efectua colectarea obligatorie a informațiilor statistice.

2. Considerații generale

Scopul Regulamentului (CE) nr. 2423/2001 al Băncii Centrale Europene din 22 noiembrie 2001 privind bilanțul consolidat al sectorului instituțiilor financiare monetare (BCE/2001/13), astfel cum a fost modificat, ⁽³⁾ este de a permite BCE și, în conformitate cu articolul 5.2 din Statut, de a permite BCN – care realizează această activitate în măsura în care este posibil – să colecteze materialul statistic necesar îndeplinirii misiunilor Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) și, în special, sarcinii acestuia de a defini și pune în aplicare politica monetară a Comunității în conformitate cu articolul 105 alineatul (2) prima linie a Tratatului de instituire a Comunității Europene („Tratatul”). Informațiile statistice colectate în conformitate cu Regulamentul BCE/2001/13 se utilizează pentru a stabili bilanțul consolidat al sectorului instituțiilor financiare monetare (IFM), al cărui scop principal este de a oferi BCE o imagine statistică cuprinzătoare a evoluțiilor monetare privind activele și pasivele financiare agregate ale IFM situate în statele membre participante, considerate ca fiind un singur teritoriu economic.

În scopuri statistice, cerințele de raportare ale BCE în contextul bilanțului consolidat al sectorului IFM se bazează pe trei considerente principale.

În primul rând, BCE trebuie să primească informații statistice comparabile, credibile și actualizate, colectate în termeni și condiții similare în întreaga zonă euro. Cu toate că datele sunt colectate în mod descentralizat de băncile centrale naționale în conformitate cu articolele 5.1 și 5.2 din Statut și, în măsura în care este necesar, în combinație cu alte cerințe statistice de ordin comunitar sau național, trebuie să existe un grad suficient de armonizare și respectare a cerințelor minime de raportare în vederea întocmirii unei baze statistice credibile pentru definirea și realizarea politicii monetare unice.

În al doilea rând, obligațiile de raportare prevăzute de Regulamentul BCE/2001/13 trebuie să respecte principiile de transparență și siguranță juridică. Motivul acestui fapt este că regulamentul menționat anterior este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în întreaga zonă euro. Acesta creează direct obligații în sarcina persoanelor fizice și juridice cărora BCE le poate impune sancțiuni atunci nu sunt îndeplinite cerințele de raportare ale BCE [a se vedea articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 2533/98]. Obligațiile de raportare sunt, prin urmare, clar definite și orice decizie a BCE privind verificarea sau colectarea obligatorie a informațiilor statistice respectă principii clare.

În al treilea rând, BCE trebuie să reducă la minimum sarcinile de raportare [a se vedea articolul 3 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 2533/98]. Prin urmare, materialul statistic colectat de băncile centrale naționale în temeiul Regulamentului BCE/2001/13 este folosit și pentru calcularea bazei de calcul a rezervelor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1745/2003 al Băncii Centrale Europene din 12 septembrie 2003 privind aplicarea rezervelor minime obligatorii (BCE/2003/9) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Conținutul prezentei anexe este reprodus numai în scop informativ.

⁽²⁾ JO L 318, 27.11.1998, p. 8.

⁽³⁾ JO L 333, 17.12.2001, p. 1. Acest regulament a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 2819/98 al Băncii Centrale Europene din 1 decembrie 1998 (BCE/1998/16).

⁽⁴⁾ JO L 250, 2.10.2003, p. 10.

Dispozițiile din Regulamentul BCE/2001/13 se limitează la definirea, în termeni generali, a unităților de observare statistică efective cu obligații de raportare, a obligațiilor sale de raportare și a principiilor în conformitate cu care BCE și băncile centrale naționale își exercită în mod normal competențele de verificare sau de colectare obligatorie a informațiilor statistice. Detaliile privind informațiile statistice care urmează să fie raportate în vederea îndeplinirii cerințelor de raportare statistică ale BCE, precum și standardele minime care trebuie respectate sunt menționate în anexele I-IV la Regulamentul BCE/2001/13.

3. Unitățile de observare statistică efective cu obligații de raportare; lista IFM în scopuri statistice

IFM cuprind instituțiile de credit rezidente, astfel cum sunt ele definite în dreptul comunitar, precum și toate celelalte instituții financiare rezidente a căror activitate constă în primirea de depozite și/sau substituite apropiate pentru depozite de la entitățile care nu sunt IFM și în acordarea de credite și/sau realizarea de investiții în valori mobiliare, pe cont propriu (cel puțin în termeni economici). BCE întocmește și actualizează o listă a instituțiilor în conformitate cu această definiție și respectând principiile de clasificare menționate în anexa I la Regulamentul BCE/2001/13. Competența de a întocmi și actualiza această listă a IFM în scopuri statistice aparține Comitetului executiv al BCE. Ansamblul IFM rezidente în zona euro reprezintă unitățile de observare statistică efective cu obligații de raportare.

Băncile centrale naționale au dreptul de a acorda derogări pentru IFM mici, în cazul în care IFM care contribuie la bilanțul lunar consolidat reprezintă cel puțin 95 % din totalul bilanțului IFM din fiecare stat membru participant. Aceste derogări permit băncilor centrale naționale să aplice metoda „scurtarea cozii”.

4. Obligații de raportare statistică

Pentru a întocmi bilanțul consolidat, unitățile de observare statistică efective cu obligații de raportare rezidente trebuie să raporteze lunar informații statistice referitoare la bilanțul lor. Informații suplimentare sunt necesare trimestrial. Informațiile statistice care trebuie raportate sunt menționate în anexa I la Regulamentul BCE/2001/13.

Datele statistice relevante sunt culese de băncile centrale naționale, care trebuie să definească procedurile de raportare ce trebuie respectate. Regulamentul BCE/2001/13, astfel cum a fost modificat, nu împiedică băncile centrale naționale să colecteze, de la unitățile de observare statistică efective cu obligații de raportare, informațiile statistice necesare îndeplinirii cerințelor statistice ale BCE, ca parte a unui cadru de raportare statistică mai larg creat de băncile centrale naționale pe propria răspundere, în conformitate cu dreptul comunitar sau intern sau cu uzanțele consacrate și care servește altor scopuri statistice. Cu toate acestea, acest fapt nu trebuie să aducă atingere îndeplinirii cerințelor statistice prevăzute de Regulamentul BCE/2001/13. În anumite cazuri, BCE se poate baza pe informațiile statistice culese în aceste scopuri în vederea îndeplinirii propriilor cerințe.

Consecința derogării acordate de o bancă centrală națională în conformitate cu definiția menționată anterior este că IFM mici în cauză sunt supuse unor cerințe de raportare restrânse (care presupun, *inter alia*, numai raportare trimestrială) care sunt obligatorii în contextul rezervelor minime obligatorii și sunt specificate în anexa II la Regulamentul BCE/2001/13. Cerințele pentru aceste IFM mici care nu sunt instituții de credit sunt prevăzute în anexa III la regulamentul menționat anterior. Totuși, IFM cărora li s-a acordat o derogare au opțiunea de a îndeplini în întregime cerințele de raportare.

5. Folosirea informațiilor statistice în cadrul regulamentului BCE privind rezervele minime obligatorii

Pentru a reduce la minimum sarcinile de raportare și pentru a evita culegerea dublă a informațiilor statistice, informațiile statistice privind bilanțul raportate de IFM în temeiul Regulamentului BCE/2001/13 se folosesc și la determinarea bazei de calcul a rezervelor minime obligatorii în temeiul Regulamentului BCE/2003/9.

Într-adevăr, în scopuri statistice, agenții raportori trebuie să raporteze datele către băncile centrale naționale respective în conformitate cu cadrul definit în tabelul 1 prezentat în continuare, care este inclus în anexa I la Regulamentul BCE/2001/13. În tabelul 1, rubricile marcate cu simbolul „*” sunt utilizate de instituțiile raportoare la determinarea bazei de calcul a rezervelor minime obligatorii (a se vedea caseta 9 din capitolul 7 din prezenta publicație).

Pentru a determina corect baza de calcul a rezervelor minime obligatorii la care se aplică o rată pozitivă a rezervelor, este necesară o defalcare detaliată a depozitelor cu scadență de peste doi ani, a depozitelor rambursabile cu preaviz de peste doi ani și a datoriilor aferente contractelor de report ale instituțiilor de credit în raport cu următoarele sectoare: „IFM” („teritoriu național” și „alte state membre participante”), „instituții de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN” și „administrația centrală”, precum și în raport cu restul lumii (RL).

Tabelul 1
Date care trebuie furnizate lunar

Căsuțele neîncadrate cu linie îngroșată trebuie completate doar de instituțiile de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii

POSTURI DIN BILANȚ	A. Teritoriul național										B. Alte state membre participante										C. Restul lumii	D. Neatribuit
	IFM ⁽¹⁾					Non-IFM					IFM ⁽²⁾					Non-IFM						
	din care instituții de credit supuse rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN					Alte sectoare rezidente					din care instituții de credit supuse rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN					Alte sectoare rezidente						
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)		
PASIVE																						
8	Monedă în circulație																					
9	Depozite																					
	până la 1 an																					
	peste 1 an																					
9e	Euro																					
9.1e	Overnight																					
9.2e	La termen																					
	până la 1 an																					
	peste 1 an și până la 2 ani																					
	peste 2 ani (*)																					
9.3e	Rambursabil cu preaviz																					
	până la 3 luni (*)																					
	peste 3 luni																					
	din care peste 2 ani (*)																					
9.4e	Contracte de report																					
9x	Valute externe																					
9.1x	Overnight																					
9.2x	La termen																					
	până la 1 an																					
	peste 1 an și până la 2 ani																					
	peste 2 ani (*)																					
9.3x	Rambursabil cu preaviz																					
	până la 3 luni (*)																					
	peste 3 luni																					
	din care peste 2 ani (*)																					
9.4x	Contracte de report																					
10	Acțiuni/unități ale IFM																					
11	Titluri de creanță emise																					
11e	Euro																					
	până la 1 an																					
	peste 1 an și până la 2 ani																					
	peste 2 ani																					
11x	Valute externe																					
	până la 1 an																					
	peste 1 an și până la 2 ani																					
	peste 2 ani																					
12	Capital și rezerve																					
13	Alte pasive																					

(*) Includiv depozite cu rata dobânzii reglementată de administrație.

(*) Includiv depozitele de economii la vedere neretransferabile.

(*) Includiv depozitele de credit pe declara poziții mai degrabă față de alte IFM decât IC supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN, cu condiția să nu se piardă nici un detaliu și să nu fie afectate poziții încadrate cu linie groasă.

(*) Raportarea acestui post se face pe bază voluntară până la noi dispoziții.

(1) Inclusive depozite cu rata dobânzii reglementată de administrație.

(2) Inclusive depozitele de economii la vedere netransferabile.

(3) Instituțiile de credit pot declara poziții mai degrabă față de alte IFM decât IC supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN, cu condiția să nu se piardă nici un detaliu și să nu fie afectate poziții încadrate cu linie groasă.

(4) Raportarea acestui post se face pe bază voluntară până la noi dispoziții.

De asemenea, în funcție de sistemele naționale de colectare și fără a aduce atingere respectării integrale a definițiilor și principiilor de clasificare din bilanțul IFM prevăzute de Regulamentul BCE/2001/13, instituțiile de credit supuse regimului rezervelor pot raporta, ca alternativă, datele necesare determinării bazei de calcul a rezervelor, cu excepția celor legate de instrumentele negociabile, în conformitate cu tabelul 1a, cu condiția ca nici una dintre pozițiile indicate cu caractere îngroșate din tabelul 1 să nu fie afectate.

Anexa II la Regulamentul BCE/2001/13 conține dispoziții specifice și tranzitorii, precum și dispoziții privind fuziunile care implică instituții de credit în vederea aplicării regimului rezervelor minime obligatorii.

Anexa II la Regulamentul BCE/2001/13 include, în special, un mecanism de raportare pentru instituțiile de credit aflate „în coada de distribuție”. Instituțiile de credit aflate „în coada de distribuție” trebuie să raporteze, cel puțin, datele trimestriale necesare determinării bazei de calcul a rezervelor în conformitate cu tabelul 1a. Aceste instituții se asigură că raportarea efectuată în conformitate cu tabelul 1a respectă integral definițiile și clasificările aplicabile în tabelul 1. Datele privind baza de calcul a rezervelor instituțiilor aflate „în coada de distribuție” pentru trei perioade de aplicare se bazează pe datele de la sfârșitul trimestrului culese de băncile centrale naționale.

Tabelul 1a

Raportare simplificată a datelor care trebuie furnizate în vederea constituirii rezervelor minime obligatorii

	Baza de calcul a rezervelor determinată ca suma a următoarelor coloane din tabelul 1 (Pasive): (a) – (b) + (c) + (d) + (e) + (j) – (k) + (l) + (m) + (n) + (s)
PASIVE (euro și valute externe, împreună)	
9 TOTAL DEPOZITE	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
din care:	
9.2e + 9.2x la termen peste doi ani	
din care:	
9.3e + 9.3x rambursabile cu preaviz peste doi ani	Raportare voluntară
din care:	
9.4e + 9.4x contracte de report	
	Elemente în curs, coloana (t) din tabelul 1 (Pasive)
INSTRUMENTE NEGOCIABILE (euro și valute externe, împreună)	
11 TITLURI DE CREANȚĂ EMISE	
11e + 11x la termen până la doi ani	
11 TITLURI DE CREANȚĂ EMISE	
11e + 11x la termen peste doi ani	

Anexa cuprinde, de asemenea, dispoziții privind raportarea pe bază consolidată. Atunci când se primește autorizația din partea BCE, instituțiile de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii pot efectua raportarea statistică consolidată pentru un grup de instituții de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii în cadrul unui singur teritoriu național, cu condiția ca toate instituțiile în cauză să fi renunțat la avantajul unei deduceri forfetare din nivelul rezervelor minime obligatorii. Avantajul deducerii forfetare se aplică, totuși, grupului luat ca întreg. Toate instituțiile în cauză sunt incluse separat pe lista IFM a BCE.

Anexa mai cuprinde și dispoziții care se aplică în cazul fuziunilor instituțiilor de credit. Termenii „fuziune”, „instituții care fuzionează” și „instituție beneficiară” au înțelesul determinat de Regulamentul BCE/2003/9. Pentru perioada de aplicare în care fuziunea își produce efectele, obligațiile privind rezervele minime obligatorii ale instituției beneficiare se calculează și trebuie să fie îndeplinite în conformitate cu articolul 13 din regulamentul menționat anterior. Pentru perioadele de aplicare consecutive, rezervele minime obligatorii ale instituției beneficiare se determină folosind baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și informațiile statistice în conformitate cu normele specifice (a se vedea tabelul din apendicele la anexa II la Regulamentul BCE/2001/13), dacă se aplică. În caz contrar, se aplică normele obișnuite privind raportarea informațiilor statistice și determinarea bazei de calcul a rezervelor minime obligatorii în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul BCE/2003/9. De asemenea, banca centrală națională în cauză poate autoriza instituția beneficiară să își îndeplinească obligația de raportare statistică folosind proceduri temporare. Această derogare de la procedurile normale de raportare trebuie să se limiteze la o perioadă de timp cât mai scurtă posibil care, în orice caz, nu trebuie să depășească șase luni de la producerea efectelor fuziunii. Această derogare nu aduce atingere obligației instituției beneficiare de a îndeplini cerințele de raportare în conformitate cu Regulamentul BCE/2001/13 și, după caz, obligației acestei instituții de a își asuma obligațiile de raportare ale instituțiilor care fuzionează. Instituția beneficiară are obligația de a informa banca centrală națională în cauză, imediat ce a devenit publică intenția de fuzionare și în timp util înainte de producerea efectelor fuziunii, cu privire la procedurile pe care intenționează să le pună în aplicare pentru a-și îndeplini obligațiile de raportare statistică legate de determinarea rezervelor minime obligatorii.

6. Verificarea și culegerea obligatorie

BCE și băncile centrale naționale exercită, în mod normal, competența de a verifica și culege, în mod obligatoriu, informațiile statistice atunci când standardele minime privind transmiterea, acuratețea, conformitatea din punct de vedere al conceptelor și revizuirea nu sunt respectate. Aceste standarde minime sunt stabilite în anexa IV la Regulamentul BCE/2001/13.

7. State membre neparticipante

Deoarece în conformitate cu articolul 34.1 din Statut, un regulament nu conferă drepturi și nu impune obligații statelor membre care fac obiectul unei derogări (articolul 43.1 din Statut) și Danemarcei (articolul 2 din Protocolul privind anumite dispoziții referitoare la Danemarca) și nu se aplică Regatului Unit (articolul 8 din Protocolul privind anumite dispoziții referitoare la Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord), Regulamentul BCE/2001/13 se aplică numai în statele membre participante.

Cu toate acestea, articolul 5 din statut privind competența BCE și a băncilor centrale naționale în domeniul statisticilor și Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului se aplică în toate statele membre. Acest lucru presupune, de asemenea, în coroborare cu articolul 10 (ex articolul 5 din Tratat, o obligație a statelor membre neparticipante de a elabora și de a pune în aplicare la nivel național toate măsurile pe care le consideră adecvate în vederea colectării informațiilor statistice necesare pentru a îndeplini cerințele de raportare statistică ale BCE și în vederea finalizării în timp util a pregătirilor în domeniul statistic, astfel încât să poată deveni state membre participante. Această obligație este prezentată explicit la articolul 4 și la motivul 17 din Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului. Din motive de transparență, această obligație specială este reamintită în motivele din Regulamentul BCE/2001/13.

ANEXA 5

SITE-URILE EUROSISTEMULUI

Banca centrală	Site internet
European Central Bank	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be or www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki – Finlands Bank	www.bof.fi

ANEXA 6

PROCEDURILE ȘI SANCTIUNILE CARE SE APLICĂ ÎN CAZUL NEÎNDEPLINII OBLIGAȚIILOR DE CĂTRE CONTRAPĂRȚI**1. Sanctiuni pecuniare**

În cazul încălcării de către o contraparte a normelor de licitație ⁽¹⁾, a normelor privind tranzacțiile bilaterale ⁽²⁾, a normelor de folosire a activelor suport ⁽³⁾ sau a procedurilor de la sfârșitul zilei și a condițiilor de acces la facilitatea de creditare marginală ⁽⁴⁾, Eurosistemul aplică sancțiuni pecuniare după cum urmează:

- (a) În caz de încălcare a normelor referitoare la operațiunile de licitație, tranzacțiile bilaterale și folosirea activelor suport, pentru prima și a doua încălcare survenite într-o perioadă de 12 luni, se aplică o sancțiune pecuniară pentru fiecare încălcare. Sancțiunile pecuniare care se pot aplica se calculează la rata dobânzii aferente facilității de creditare marginală plus 2,5 procente.

Pentru încălcarea normelor referitoare la operațiunile de licitație și tranzacțiile bilaterale, sancțiunile pecuniare se calculează pe baza valorii garanției sau a numerarului pe care contraparta nu a decontat-o, înmulțită cu un coeficient de $\frac{7}{360}$.

Pentru încălcarea normelor referitoare la folosirea activelor suport, sancțiunile pecuniare se calculează pe baza valorii activelor neeligibile (sau a activelor care nu pot fi utilizate de contraparte) care fie: (i) sunt furnizate de contraparte unei bănci centrale naționale sau BCE fie (ii) nu au fost retrase de contraparte în termen de 20 de zile lucrătoare de la un eveniment în urma căruia activele eligibile au devenit neeligibile sau nu mai pot fi folosite de contraparte, înmulțită cu un coeficient de $\frac{1}{360}$.

- (b) La prima încălcare a normelor privind procedurile de la închiderea zilei sau privind accesul la facilitatea de creditare marginală, sancțiunile pecuniare care se pot aplica se calculează la rata de creditare marginală plus 5 procente. În cazul încălcărilor repetate, rata dobânzii de penalizare se majorează cu câte 2,5 procente la fiecare încălcare intervenită într-o perioadă de 12 luni, calculată pe baza valorii corespunzătoare accesului neautorizat la facilitatea de creditare marginală.

2. Sanctiuni nepecuniare

Eurosistemul suspendă o contraparte pentru încălcări ale normelor referitoare la licitație și la tranzacțiile bilaterale, precum și a normelor privind activele suport, după cum urmează:

2.1. Suspendare în urma unor încălcărilor ale normelor referitoare la operațiunile de licitație și la tranzacțiile bilaterale

În cazul în care, într-o perioadă de 12 luni, survine o a treia încălcare de același tip, pe lângă aplicarea unei sancțiuni financiare calculate în conformitate cu normele prezentate la punctul 1, Eurosistemul suspendă temporar contrapărțile de la o ulterioară (ulterioare) operațiune (operațiuni) de piață monetară, de același tip și efectuată (efectuate) pe baza acelorași proceduri, care urmează a fi inițiată (inițiate) într-o anumită perioadă. Suspendarea se aplică în conformitate cu următoarele modalități:

- (a) în cazul în care valoarea garanției nelivrate sau a numerarului este de până la 40 % din totalul garanției sau numerarului care trebuie livrat la a treia încălcare, se aplică o suspendare de o lună;

⁽¹⁾ Se aplică în cazul în care o contraparte nu poate transfera o cantitate suficientă de active suport pentru a deconta cantitatea de lichidități care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de furnizare de lichidități sau în cazul în care nu poate livra o cantitate suficientă de numerar pentru a deconta suma care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de absorbție de lichidități.

⁽²⁾ Se aplică în cazul în care o contraparte nu poate livra o cantitate suficientă de active suport eligibile sau nu poate livra o cantitate suficientă de numerar pentru a deconta suma convenită în tranzacțiile bilaterale.

⁽³⁾ Se aplică în cazul în care o contraparte folosește active care sunt sau au devenit neeligibile (sau pe care nu le poate folosi) pentru a garanta un credit în curs.

⁽⁴⁾ Se aplică în cazul în care o contraparte are un sold negativ al contului de decontare la închiderea zilei și nu îndeplinește condițiile de acces la facilitatea de creditare marginală.

- (b) în cazul în care valoarea garanției nelivrate sau a numerarului este cuprinsă între 40 % și 80 % din totalul garanției sau numerarului care trebuie livrat la a treia încălcare, se aplică o suspendare de două luni

și

- (c) în cazul în care valoarea garanției nelivrate sau a numerarului este între 80 % și 100 % din totalul garanției sau numerarului care trebuie livrat la a treia încălcare, se aplică o suspendare de trei luni.

De asemenea, aceste sancțiuni pecuniare și măsurile de suspendare se aplică, fără a aduce atingere literei (c) anterioare, oricărei alte încălcări succesive comise într-o perioadă de 12 luni.

2.2. *Suspendarea în urma încălcărilor normelor privind activele suport*

În cazul în care, într-o perioadă de 12 luni, intervine o a treia încălcare, Eurosistemul suspendă accesul contrapărții la operațiunea ulterioară de piață monetară, suspendare la care se adaugă sancțiunea pecuniară calculată în conformitate cu punctul 1 anterior.

De asemenea, aceste sancțiuni pecuniare și măsuri de suspendare se aplică, fără să aducă atingere literei (c) anterioare, oricărei alte încălcări succesive comise într-o perioadă de 12 luni.

2.3. *Suspendarea accesului la toate operațiunile viitoare de politică monetară pentru o anumită perioadă în cazuri excepționale*

În circumstanțe excepționale în care gravitatea cazului (cazurilor) de încălcare impune acest lucru și ținând seama, în special, de sumele implicate, frecvența sau durata cazurilor de încălcare a normelor, se poate decide aplicarea, pe lângă aplicarea sancțiunii pecuniare calculate în conformitate cu punctul 1 anterior, a unei suspendări a accesului contrapărții la toate operațiunile viitoare de politică monetară pentru o perioadă de trei luni.

2.4. *Instituții situate în alte state membre*

Eurosistemul poate decide, de asemenea, dacă măsura de suspendare propusă care urmează a fi luată împotriva contrapărții vinovate de încălcare se aplică și sucursalelor aceleiași instituții situate în alte state membre.

ANEXA 7

CONSTITUIREA DE GARANȚII VALIDE ASUPRA CREAȚELOR PRIVATE

Pentru a asigura constituirea unei garanții valide asupra creanțelor private și posibilitatea de executare rapidă a respectivelor creanțe în caz de nerambursare de către contraparte, trebuie respectate următoarele cerințe juridice suplimentare:

- *Verificarea existenței creanțelor private:* BCN folosesc, cel puțin, următoarele măsuri de verificare a existenței unor creanțe private oferite ca garanție în cadrul Eurosistemului: (i) autocertificare și angajamentul contrapărților față de BCN, cel puțin trimestrial, cu privire la existența creanțelor private oferite ca garanții, măsură care ar putea fi înlocuită cu verificări reciproce ale informațiilor deținute de centralele riscurilor bancare, în cazul în care acestea există; (ii) verificarea unică (*one-off verification*) efectuată de BCN, autoritățile de supraveghere sau auditorii externi a procedurilor folosite de contraparte pentru transmiterea informațiilor privind existența creanțelor private ale Eurosistemului și (iii) verificări aleatorii efectuate de BCN, centralele riscurilor bancare competente, autoritățile de supraveghere sau auditorii externi ai calității și corectitudinii autocertificării.

Autocertificarea și angajamentul, realizate trimestrial, prevăzute la punctul (i) anterior, includ următoarele obligații ale contrapărților din cadrul Eurosistemului de efectuat în scris:

- confirmarea și garantarea conformității creanțelor private oferite ca garanție BCN cu criteriile de eligibilitate aplicate de Eurosistem;
- confirmarea și garantarea faptului că nicio creanță privată oferită ca activ suport nu este folosită simultan ca garanție în beneficiul unui terț, precum și angajamentul că contrapartea nu va mobiliza nici o creanță privată ca garanție pentru un terț

și

- confirmarea și garantarea transmiterii de îndată, dar nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare, către BCN relevantă a oricăror informații legate de orice eveniment care afectează semnificativ relația contractuală existentă între contraparte și BCN în cauză, în special informații privind rambursările anticipate, parțiale sau totale, scăderi ale ratingurilor și modificări semnificative ale condițiilor creanței private.

Pentru ca aceste verificări să aibă loc în conformitate cu dispozițiile punctelor (ii) și (iii) anterioare (verificare unică și verificări aleatorii), autoritățile de supraveghere sau, în special, BCN sau auditorii externi trebuie să fie autorizați să efectueze această investigație, printr-un contract sau în conformitate cu cerințele naționale aplicabile, după caz.

- *Notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private sau înregistrarea unei astfel de mobilizări:* În ceea ce privește notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private ca garanție, ținând seama de caracteristicile specifice ale diferitelor jurisdicții implicate, se solicită următoarele:

- (a) În anumite state membre, unde notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private ca garanție este o condiție preliminară pentru o mobilizare validă în conformitate cu dreptul național, astfel cum se prevede în documentația națională aplicabilă, notificarea *ex ante* a debitorului este o cerință juridică pentru ca o creanță privată să fie eligibilă. Notificarea *ex ante* a debitorului ca o cerință de eligibilitate presupune ca contrapartea sau BCN (în conformitate cu documentația națională aplicabilă) să notifice debitorului, în avans sau în momentul mobilizării efective ca garanție, mobilizarea creanței private ca garanție de către contraparte în favoarea BCN.
- (b) În alte state membre, unde înregistrarea oficială a mobilizării creanței private ca garanție este o condiție preliminară pentru o mobilizare validă sau, în anumite cazuri, o condiție prealabilă pentru caracterul prioritar al creanței private în conformitate cu legislația națională, după cum se prevede în documentația națională aplicabilă, această înregistrare este cerută în avans sau în momentul mobilizării efective ca garanție.

- (c) În cele din urmă, în statele membre unde nu se solicită notificarea debitorului sau înregistrarea oficială a mobilizării creanței private ca garanție în conformitate cu literele (a) și (b) anterioare, astfel cum se prevede în documentația națională aplicabilă, se solicită notificarea *ex post* a debitorului. Notificarea *ex post* a debitorului presupune ca contrapartea sau BCN (în conformitate cu documentația națională aplicabilă) să notifice debitorului mobilizarea creanței private ca garanție de către contraparte în favoarea BCN imediat după un eveniment de credit. Sintagma „eveniment de credit” înseamnă un eveniment de neplată sau un eveniment similar în conformitate cu dispozițiile documentației naționale aplicabile.

Nu există cerințe de notificare în cazul în care creanțele private sunt instrumente la purtător pentru care legislația națională aplicabilă nu prevede obligația notificării. În astfel de cazuri, se solicită transferul fizic al acestor instrumente la purtător la BCN în cauză în avans sau la momentul mobilizării lor efective ca garanție.

Cerințele menționate anterior sunt cerințe minime. BCN pot decide solicitarea unei notificări *ex ante* sau a înregistrării și în alte cazuri decât cele menționate anterior, în conformitate cu documentația națională aplicabilă.

- *Absența restricțiilor privind secretul bancar și confidențialitatea:* Contrapartea nu are obligația de a obține aprobarea debitorului pentru furnizarea de informații privind creanța privată și debitorul solicitat de Eurosistem în scopul de a se asigura de faptul că s-a creat o garanție validă asupra creanțelor private și că respectivele creanțe private pot fi ușor executate în caz de nerambursare de către o contraparte. Contrapartea și debitorul încheie un contract conform căruia debitorul consimte necondiționat la furnizarea pentru Eurosistem a unor astfel de detalii privind creanța privată și debitorul. O astfel de dispoziție nu este necesară în cazul în care nu există reguli de restricționare a furnizării acestui tip de informații în legislația națională, în conformitate cu documentația națională aplicabilă.
 - *Absența restricțiilor privind mobilizarea creanței private:* Contrapărțile se asigură că creanțele private sunt complet transferabile și că pot fi mobilizate ca garanție în favoarea Eurosistemului fără restricții. În contractul de creanță privată sau în alte dispoziții contractuale existente între contraparte și debitor nu trebuie să existe dispoziții restrictive privind mobilizarea, cu excepția cazului în care legislația națională prevede în mod expres că Eurosistemul beneficiază de o poziție privilegiată în ceea ce privește mobilizarea garanției, indiferent de restricțiile contractuale eventuale.
 - *Absența restricțiilor privind executarea creanței private:* Contractul de creanță privată sau alte dispoziții contractuale între contraparte și debitor nu trebuie să conțină nici o restricție privind executarea creanței private utilizate ca garanție, în ceea ce privește forma, perioada sau altă cerință privind executarea.
-